

БЛАГОВІСНИК

3. 2021

Тема номера:
Серце служителя

Добрий Пастир

Тихі води і луки зелені,
Добрий Пастир овечок пасе...
О Ісусе! Ти Пастир для мене.
Я люблю Тебе понад усе!

Хмари в небі — як біла вервечка.
Ніби пастир овечок пасе...
Як заблудиться й кличе овечка,
На плечах її пастир несе!

Він веде через ріки та гори
У Небесний Свій Батьківський дім...
О Ісусе, мій Пастирю Добрий,
Вчуса бути слухняним Тобі!

Галина Левицька

Фото: Boon Panthalany

Тема номера:

Серце
служителя

У номері:

- 2** Михайло ПАНОЧКО. Яким має бути служитель?
- 6** Анатолій КОЗАЧОК. Три спокуси духовного працівника
- 8** Запитання служителю про служіння. Бліц
- 10** Сергій ВІТЮКОВ. Серце того, хто служить
- 14** Іван БІЛИК. Місія, що розпочалася з кожуха
- 16** Анатолій БЕСКРОВНИЙ. «Все, що в силі чинити рука твоя, те роби»
- 18** Артем ПРИСТУПА. Утома в служінні та деякі її причини
- 19** Микола САВЧУК. Таланти та характер служителя
- 20** Віталій МАЛАНЧУК. Місіонер і голова сільської ради
- 22** Михайло МОКІЄНКО. На перехресті студентських шляхів
- 24** Проект «Слово істини»: Не кидай спис у помазанця
- 27** Юрій ВАВРИНЮК. Служіння сестри Ніни
- 28** Петро ВЕРНИГОРА. «Візьміть на себе ярмо Моє...»
- 30** Юрій ВАВРИНЮК. Відлюдництво
- 32** Іван ЛЕЩУК. Серця батьків
- 35** Світлана ГАЛЮК. Шоколад, який врятував життя
- 36** Микола СИНЮК: «Мій пріоритет — бути потрібним Богу й людям»
- 39** Юрій ТРОЦЬ. Годуймо своїх левитів!
- 41** Юрій СІПКО. Місіонерам
- 42** Михайло МУХАР: «Неможливе людям — можливе Богу!»
- 44** «Не станьте причиною чиеїсь смерті». Хроніки пандемії
- 48** Оксана СОРОКІНА. «Мудра жінка будує свій дім...»
- 52** Поетична сторінка
- 54** Новини УЦХВЕ

У номері використані фото Віктора Мокійчука, Юрія Вавринюка, архіву журналу «Благовісник», сайту unsplash.com та інтернет-ресурсів

Благовісник

Щоквартальне видання
Української Церкви Християн Віри Євангельської

№ 3 (113) 2021

Редколегія журналу:

М. Паночко, М. Синюк, В. Онищук,
Є. Мельничук, Є. Абрамович,
О. Міцевська, В. Мартинюк,
Д. Довбуш, Ю. Троць

Головний редактор: Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:

вул. Вороніхіна, 14а, м. Луцьк, 43024

Телефони:

(0332) 25-44-06

098 83 27 611

E-mail: blagovis@gmail.com

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок

UA393034400000026000232440001,

код 23253886 у Приватбанку

м. Луцька, МФО 303440

Отримувач: РХЖ Благовісник

Свідоцтво про реєстрацію КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:

Віктор МОКІЙЧУК, Ольга МІЦЕВСЬКА,
Василь МАРТИНЮК, Володимир ШОЛОМ,
Дмитро ДОВБУШ

ЕСТЕРО
друкарня

Друк: ПП «Естеро»
тел: 068 22 62 444
e-mail: 645740@mail.ru

Наклад 2600 примірників

При передруку посилання на «Благовісник»
обов'язкове.

Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

Проповідь

Яким має бути служитель?

«Отож, сину мій, зміцняйся в благодаті, що в Христі Ісусі вона! А що чув ти від мене при багатьох свідках, те передай вірним людям, що будуть спроможні й інших навчити. А ти терпи лихо, як добрий вояк Христа Ісуса! Бо жоден вояк не в'яжеться в справи життя, аби догодити тому, хто військо збирає. А як хто йде на змаги, то вінка не одержує, якщо незаконно змагається. Трудящому хліборобові належить першому покуштувати з плоду» (2Тим.2:1-6).

Приймімо ці слова, наче б то щойно від Павла отримали конверт із листом. Він з великою любов'ю звертається до колись чужого йому Тимофія, який став його духовним сином і наступником у служінні: «Отож, сину мій, зміцняйся в благодаті, що в Христі Ісусі вона!» Бо жу благодать ми можемо отримати

тільки в Христі. Поза Ним її не існує. Тому перебуваймо в Господі завжди й черпаймо в Ньому сили.

Але не про це я хочу говорити. Хочу звернути нашу увагу на ту науку, яку передав Павло Тимофію щодо того, яким має бути служитель.

Перша порада Тимофієві звучить так: «А що чув ти від мене при багатьох свідках, те передай вірним людям, що будуть спроможні й інших навчити». У світі прийнято тримати в секреті певні знання чи вміння, які допомагають певним чином реалізуватися в тому чи іншому виді діяльності. Наприклад, хтось має особливий рецепт і не ділиться ним із іншими або не все розкажує, бо це його, так би мовити, власність, його монополія. Іноді приховують певну інформацію чи технології. Навіть є спеціальні служби, які оберігають ці таємниці.

Але Павло те багатство, яке Бог відкрив йому, не хотів залишати ли-

ше для себе. Він сам передавав це іншим людям і вчив свого учня Тимофія робити те ж саме. І цінність нашої віри полягає не в простому сидінні в храмі й дякуванні Господу, що Він нас спас. Таке мислення не правильне. Якщо Бог відкрив тобі таємницю вічного життя, то ти найбагатша людина на світі, навіть якщо у твоїй кишені всього декілька гривень. І цим багатством ми покликані ділитися з іншими людьми. Якщо Бог нам щось дає, то не для того, щоб ми високо піднялися чи використовували це для власного задоволення. У Бога є мета. І ця мета була висловлена в Його Сині Ісусі Христі, Який, будучи багатим, збіднів, щоб збагатити інших. І нині через те, що Він обрав збідніти, ми спасенні, ми сини й дочки Божі. Ісусова позиція — віддавати. І такою ж є роль Церкви, бо Його думки мають бути нашими думками, Його почуття — нашими почуття, Його

погляд на людей — нашим поглядом на людей. І для цього нам да-ний Дух Святий — щоб збагачувати інших людей, доносити їм волю Бо-жу, а не використовувати Його лише для власних потреб.

Самарянка, яка пізнала Месію, могла повернутися у своє містечко й нашішкувато сказати: «Ага, от ви всі мене так зневажали, але ви зна-єте, що я маю?» — «Що? Що?» — «А я Месію знайшла. Він мені все роз-казав, а ви нічого не знаєте, ви тем-на маса». Іноді якщо не вголос, то у своїх думках ми можемо займати таку позицію. Але самарянка забула про всі зневаги й образи й побігла до людей ділитися з ними тим ба-гатством, яке отримала сама.

Служитель — учитель

Христова Церква — це особливі люди, покликані до особливої ме-ти. І таємниці Церкви не може зро-зуміти ніхто. Її знає лише Той, Хто її будує. І для такої спільноти потріб-ні особливі служителі. Для цього во-ни мають бути наділені особливими якостями. І перша з них розкрита в процитованому вище уривку. Служитель має вміти навчити людей, передати їм певні знання. Тобто слу-житель Божий повинен мати якості вчителя.

Для того, щоби бути добрим учи-телем, треба мати мудрість від Бога, щоб виховувати людей. Мати розум від Христа, щоб навчати. І третє — бути посвяченим тій справі, яку до-вірів Господь, щоб мати змогу вести інших за собою.

Людина може бути розумною, мати великий багаж знань, але зі своїми знаннями вона, як їжак, не може ні з ким знайти контакту. Ро-зумному потрібне щось більше — мудрість. Бо мудрість — це не знання. Одна приказка каже так: «Мудра та людина, що правильно чинить». Можна не мати жодної освіти, навіть не вміти читати й пи-сати, але бути мудрим. А іноді, ма-ючи три академії, можна не вміти правильно поступати. Але служи-тель повинен бути і розумний, і му-дрий, і до того ж посвячений.

Якщо людина не посвячена тій справі, яку виконує, то в неї буде виникати запитання: «А для чого це мені? Чому я маю йти? Для чого

мені жертвувати собою, якщо ніхто цього не робить?» Насправді, кожен із нас може робити, як хоче і як знає, але не в цьому мудрість. Мудрість у запитанні, яке ми постійно маємо ставити Господу: «Боже, де Ти хочеш мене бачити?» Мудрість бути там, де ти принесеш Богові славу, а лю-дям підтримку й збудування. І по-свячення в тому відіграє дуже важ-ливу роль.

Ісус посвятив себе для нас. Якби Він просто прийшов на землю, зали-шив нам велике вчення, великі чу-деса, глибокі знання, але не посвя-тив себе, пішовши на хресні страж-дання, що було б із нами? Відданим вірять, за відданими йдуть, бачачи їхню посвяту.

Тож і ми, служителі, повинні на-вчати інших, керуючись розумом, мудрістю й повною посвятою Бого-ві й людям.

Служитель — воїн

«А ти терпи лихо, як добрий во-як Христа Ісуса! Бо жоден вояк не в'яжеться в справи життя, аби дого-дити тому, хто військо збирає». Тут Павло зображає служителя як воїна. І це не просто так. Кожна війна на землі мала певні часові обмежен-ня. Духовна ж війна не втихала й не втихає ані на мить. І в цій боротьбі велику роль відіграють воїни Ісуса Христа.

Кожен воїн націлений на одну мету — отримати перемогу. Вся ар-мія працює не для власної користі чи своїх амбіцій. Тому кожен воїн, а тим більше воїн Ісуса, має бути від-важним. До Ісуса Навина Бог сказав: «Будь дуже сильний та відважний!» Боягузам на війні не місце. Який сенс із воїна, який втікає з поля бою чи ховається під час битви? Відвага потрібна нам для того, щоб наступати на ворога. І Христос сказав: «Ось Я владу вам дав наступати... на всю силу ворожу» (Лк.10:19).

Друга якість воїна — дисципліно-ваність. Військо без дисципліни не може бути функціональним. Не мо-же бути так, наприклад, щоб один солдат прокинувся о шостій, інший — о пів на сьому. Там усіх будять ра-зом, потім учать дуже швидко одя-гатися й все приводити в порядок. Час вимірюється буквально секун-дами, і спочатку здається, що ти не

зможеш із цим впоратися. Але коли звикаєш до дисципліни, то все стає легким та зрозумілим. І зокрема у складній ситуації злагодженість та дисциплінованість допомагає армії чітко виконати волю командира. А наш командувач — Ісус, і Його во-лю ми покликані виконувати чітко й злагоджено.

Ще одна риса воїна — готовність. Він має бути готовим реагувати на трубний звук, який закликає до пев-ної справи, кличе йти за своїм ке-рівником. Апостол Павло каже: «От-же, щодо мене, я готовий і вам, хто знаходиться в Римі, звіщати Єванге-лію...» (Рим.1:15). І кожен справжній служитель завжди готовий звіщати іншим про Бога, Який діє в його жит-ті й любить увесь світ.

Отож, мужність, дисципліна й го-товність — це три речі, які необхідні доброму воякові. Чи є ці риси в на-шому житті? Замислімося над цим.

Служитель — спортсмен

«А як хто йде на змаги, то вінка не одержує, якщо незаконно зма-гається». Апостол Павло порівнює служіння з зусиллями спортсмена на дистанції. У спортсмена є мета — не просто отримати перемогу, а й отримати нагороду. Я одного ра-зу повертався з Польщі потягом. І в одному купе зі мною їхав чоловік, невисокого зросту й дуже худий. Зав'язалася розмова — і він розпо-вів, що є спортсменом, бігуном на марафонську дистанцію. Він родом із Києва, має хорошу освіту, є ака-деміком і захоплюється бігом, але в нас, в Україні, не проводяться та-кі забіги, тому він змушений брати участь у європейських марафонах. Потім він дістав зі своєї сумки наго-роду — статуетку бігуна, яку він здо-був, зайнявши призове місце. Він мені розповів, як готувався до цьо-го, що не всі можуть подолати цю дистанцію (навіть із тих, хто зголо-сився брати в цьому участь), розпо-вів про певні умови й правила, яких слід дотримуватися. Уявіть — люди-на витрачає гроші, щоб поїхати в ін-шу країну, там біжить понад 40 км, щоб потім просто потішитися фігур-кою. Але ця людина має мету й на-лаштована на нагороду.

Бог дав кожному з нас мету й по-обіцяв нагороду. І ми повинні зро-

бити все, щоб досягти цієї мети й отримати нагороду. Для цього ми повинні формувати в собі риси, які потрібні спортсменові, щоб отримати нагороду. Передусім це цілеспрямованість. Кожен спортсмен бачить мету перед собою. І це мотивує його до праці. Ось як окреслив свою мету апостол Павло: «Я змагався добрим змагом, свій біг закінчив, віру зберіг. Наостанку мені призначається вінок праведности, якого мені того дня дасть Господь, Суддя праведний; і не тільки мені, але й усім, хто прихид Його полюбив» (1Тим.4:7-8). І кожен служитель повинен бачити ціль перед собою.

Диявол знає, що в нас є висока мета, і намагається відволікти від її досягнення. Наша мета — проповідувати Євангелію, спасати людей. Ніяка інша структура не покликана для виконання такої місії. Цю працю розпочав Ісус, а продовжує Церква. Але сатана зацікавлений, щоб ми закривалися в стінах церков і клопоталися внутрішніми розборками. І часто служителі змушені мирити християн між собою замість того, щоб зробити добре діло для людей цього світу й привести їх до Бога.

Я колись чув історію про те, як на певній території з'явилося багато мишей, і от коли вони натовпом переходили через залізницю, то поїзд спинився, бо їх було настільки багато, що він почав буксувати й не зміг рухатися. Часто й в нашому житті дрібниці можуть спинити щось велике. Не допускаймо такого. Завжди маймо ціль перед очима й рухаймося в напрямку її досягнення.

Спортсмен має бути вольовим, щоб долати труднощі. Наша воля, наш характер мають бути налаштовані на те, щоб долати перешкоди, бо Христос нікому не обіцяв легкого шляху. Але є чимало служителів, які бояться труднощів, тому й не досягають успіху й не можуть виконати волю Божу.

По-третє, спортсмен має бути здібним. Він витрачає дуже багато сил під час тренувань, виснажується, пітніє, іноді й травми отримує тільки ради того, щоб одержати визнання й перемогу. Спортсмени тренуються не годинами, не днями, а тривалий час, маючи перед собою доволі незначну з погляду вічнос-

ті мету. А наша нагорода має вічну вагу — вона на небесах. До тієї нагороди Павло прагнув усім серцем і всі здібності використовував, щоб досягнути її.

Служитель — хлібороб

«Трудящому хліборобові належить першому покуштувати з плоду». Служитель тут виступає в ролі землероба, фермера, працівника. Що чекає землероба в житті? Я з дитинства знаю, що це за праця, бо з малих літ допомагав мамі працювати на полі, у колгоспі. Я знаю, що таке льон рвати, коли руки брудні й печуть. Знаю, що таке викопати вручну гектари буряка. І в ті радянські часи, за якими іноді хтось плаче ще й тепер, ми мало що отримували за цю важку працю. Проте, сіючи насіння у землю, кожен землероб налаштований отримати плід. І ми, сіючи насіння Божого Слова, також сподіваємося на певний плід.

Щодо землероба, то також хочу виділити три риси, які характеризують його. Передусім це працелюбність. Земля не любить лінивих людей. Земля любить роботящі руки. Біблія каже: «Хто сіє зі сльозами, жатиме з радістю». Тобто той, хто докладає зусилля, хто віддає своє серце, свої почуття для праці, буде бачити плід. Апостол Павло каже: «Тому то пильнуйте, пам'ятаючи, що я кожного з вас день і ніч безперестань навчав зо слізьми ось три роки» (Дії 20:31). Павло працював безперестанку, вкладаючи всього себе в працю. І така риса дуже цінна в служителях.

По-друге, землероб має бути довготерпеливим. Те ж саме потрібно служителям. Нам би хотілося, щоб люди покалися від однієї нашої проповіді, щоб люди одразу змінилися, стали святими, навіть кращими, ніж ми самі. Але так не буває. Жоден землероб, який вчора посадив картоплю, завтра не йде її копати чи той, який посіяв зерно, не очікує, що через тиждень дозріє колос. Усі знають, що на це потрібен час. Пшениця росте по-своєму, а картопля по-своєму, але хлібороб має бути довготерпеливим, чекаючи плоду з надією. Яків у своєму Посланні радить: «Отож, браття, довготерпіть аж до приходу Господа! Ось

чекає рільник дорогоцінного плоду землі, довготерпить за нього, аж поки одержить дощ ранній та пізній. Довготерпить же й ви, зміцніть серця ваші...» (Як.5:8).

По-третє, землероб отримує задоволення, коли збирає врожай. Він радісний, бо дочекався плоду. Написано, що велика радість буде Господу, коли Він збере Свою пшеницю в клуні. Нам також приємно, коли каються люди, коли церква росте, коли є врожай. Дуже приємно також спостерігати, коли плід приносять ті люди, які покалися через нашу проповідь.

Господь посадив виноградник на високій горі. І чекав від нього плоду. Але в народі ізраїльському Він не дочекався його. Замість правди була кривда, замість правосуддя — кровопролиття. І від церкви Бог чекає плоду — нових спасених душ. І від кожної душі Бог чекає, що вона принесе плід Духа — любов, мир, радість, довготерпіння, віру, лагідність, здержливість, милосердя, доброчинність. І це має бути найперше в служителів, щоб люди в нас бачили приклад довготерпеливості, здержливості й мудрого поведіння.

Служитель — працівник

Продовжуючи свої повчання для Тимофія, Павло каже: «Силкуйся поставити себе перед Богом гідним, працівником бездоганним, що вірно навчає науки правди» (2Тим.2:15). Від працівника Його роботодавця очікує певного результату, тому працівник має бути передусім стараним, потім кваліфікованим (ми не можемо поставити в церкві непідготовленої людини, яка не відповідає кваліфікаційним вимогам) і бездоганним, бо ми представляємо Божі інтереси на землі. Ми не власні інтереси представляємо, не бізнес-ідеї, навіть не інтереси Церкви, а Самого Бога. У нас висока мета — бути представниками Бога. І від того, як ми Його представляємо, залежить те, що думають про нашого Господа. Якщо я називаю себе віруючим, але чиню з людьми несправедливо й в селі мене знають як людину нечесну, то й про Церкву й самого Бога люди формують неправильне уявлення, мовляв — які слуги, такий і пан.

Але Бог запитає в кожного з нас, як ми поводитися, живучи на землі. І ми маємо зробити все для того, щоб не опорочити імені Ісуса Христа. Один старший чоловік у нашій церкві часто любив повторювати одну польську приказку: «Або будь воїном, або мундир — до магазину». Тому або будь справжнім віруючим, або визнавай перед усіма: «Вибачте, я не живу як віруючий, тому й не можу так називатися». Не порочно Божого імені своєю поведінкою. Прагнімо до досконалості.

Служитель — посудина

«А в великому домі знаходиться посуд не тільки золотий та срібний, але й дерев'яний та глиняний, і одні посудини на честь, а другі на нечесть. Отож, хто від цього очистить себе, буде посуд на честь, освячений, потрібний Володареві, приготований на всяке добре діло» (2Тим.2:20-21). Павло радить Тимофієві стати посудиною доброю, якою Володар може користуватися на честь.

Посудина має бути чистою для того, щоб її використовували. Уявіть собі господиню, до якої прийшли гості, а в неї брудні склянки й ложки кілька днів не миті. Звісно, вона не буде використовувати цей посуд, а подаліховає його, бо незручно перед іншими. Але якщо посуд вимитий, то ним не соромно користуватися. Так само й ми, як ті посудини, маємо бути чистими, відділеними від нечистоти. Цю чистоту ми ще називаємо святістю.

По-друге, посудина має бути потрібна власнику. Ми з вами потрібні нашому Володареві, тому Він і вибрав нас як посудину на честь.

І третє, посудина має бути не просто чистою, а й приготовленою на всяке добре діло. Ми часто знаходимо безліч навіть доволі благочестивих відмовок, щоб тільки не робити тієї чи іншої доброї справи. Але там, де є можливість зробити добре діло, не треба дуже довго думати, треба йти й робити його.

Служитель — раб Господній

«А раб Господній не повинен сваритись, але бути привітним до всіх, навчальним, до лиха терплячим» (2Тим.2:24-26). Остання ілюстрація

ролі служителя — це раб. Що ж очікується від раба. Передусім — безмежна відданість. Найперше — він повністю залежний від свого пана. Ми залежні від Христа в усьому.

Не кожному легко визнати себе рабом, тому що раб має бути вільним від себе (це друга характеристика раба). Ми всі любимо бути незалежними від усіх і всього. Але це неправильна позиція. Позиція служителя — це позиція повної залежності від Пана. Ісус був незалежним від усіх, але віддав Себе для всіх. Любов хоче служити, віддавати. І блаженніше не брати, а віддавати. Раб відданий справі Володаря, і са-

мопосвята — це та риса, яка цінується в рабові.

Отже, служитель Божий має бути учителем, воїном, атлетом, землеробом, працівником, посудиною і рабом. І хай цей другий розділ Другого послання до Тимофія завжди буде перед нашими очима, якщо ми хочемо бути істинним Божими служителями. Коли ми зрозуміємо ці слова й намагатимемося перебувати в цьому, то отримаємо велику нагороду від нашого Господа, почувши від Нього: «Добрий і вірний рабе, увійди в радість Пана свого».

Михайло ПАНОЧКО

Мистецтво буденності

Віра випробовується, коли пригасає відчуття Божої присутності або сама буденність життя змушує нас сумніватися, чи взагалі має значення наша праця. «Що може зробити одна людина? — запитуємо ми самих себе. — Яка користь із мого маленького внеску?»

Одного разу я дивився документальний серіал, побудований на свідченнях людей, які пережили Другу світову війну. Солдати згадували, як вони прожили конкретний день. Один із них увесь час просидів в окопі, повз який декілька разів проїжджали німецькі танки, і стріляв у них. Інші грали в карти, щоб згаяти час. Деякі солдати брали участь у запеклих перестрілках. В основному, той день не відрізнявся від звичайних буднів піхоти на фронті. Тільки пізніше вони дізналися, що були учасниками однієї з найбільш масштабних і вирішальних битв війни — Арденської операції. У той час нікому із солдатів та битва не здавалася вирішальною, тому що ніхто з них не бачив загальної картини того, що відбувається в інших місцях.

Великі перемоги відбуваються тоді, коли звичайні люди виконують доручені їм завдання. Вірна людина не обговорює кожен день, чи має вона настрій, щоб виконувати накази сержанта або йти на нудну роботу. Ми вправляємося у вірі, коли реагуємо на завдання, які стоять перед нами. Інколи я жалкую, що автори Євангелій не описали подробиць життя Ісуса до того, як Він розпочав служіння. Працюючи теслею, чи сумнівався Він коли-небудь у цінності часу, якого тратив на рутинну роботу?

Сумніви терзали мене частіше, ніж я згоджуся це визнати. Я розмірковував про явні протиріччя в Біблії, про страждання й несправедливість, про величезну прірву між ідеалами й реаліями християнського життя. У такі моменти я, стиснувши зуби, просто йшов уперед, «чинячи так, ніби» це все правда, покладаючись на звичку вірити, молячись за впевненість, яка, зрештою, приходить, але ніколи не захищає мене від повернення сумнівів.

Філіп ЯНСІ,

із книги «В пошуках невидимого Бога»

Три спокуси духовного працівника

«А Ісус, повний Духа Святого, вернувся з-над Йордану, і Дух на пустиню Його попровадив. Сорок день там диявол Його спокушав, і за тих днів Він нічого не їв, а коли закінчились вони, то вкінці зголоднів. І диявол до Нього сказав: Якщо Ти Син Божий, скажи цьому каменеві, щоб хлібом він став! А Ісус відповів йому: Написано: Не хлібом самим буде жити людина, але кожним Словом Божим!

І він вивів Його на гору високу, і за хвилину часу показав Йому всі царства на світі. І диявол сказав Йому: Я дам Тобі всю оцю владу та їхню славу, бо мені це передане, і я даю, кому хочу, її. Тож коли Ти поклонишся передо мною, то все буде Твоє! І промовив Ісус йому в відповідь: Написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому! І повів Його в Єрусалим, і на наріжнику храму поставив, та й каже Йому: Як Ти Син Божий, кинься звідси додолу! Бо написано: Він накаже про Тебе Своїм Анголом, щоб Тебе берегли! і: Вони на руках понесуть Тебе, щоб коли не спіткнув Ти об камінь Своєї ноги! А Ісус відказав йому в відповідь: Сказано: Не спокушай Господа Бога свого! І диявол, скінчивши все цеє спокушання, відійшов від Нього до часу» (Лк.4:1-13).

Ситуація, яка сталася з Ісусом, дуже повчальна. Ми бачимо Христа, сповненого Духа Святого, але Він одразу ж був поведений у пустелю. І там почалися випробування. Тому ми маємо розуміти, що бути сповненим Духа Святого не означає бути позбавленим спокус та випробувань. Спокуси прийдуть у життя кожної людини. Але питання в тому, чи вистачить їй духовності, щоб пройти ці випробування.

Перше, чим спокушав диявол Христа, — це їжа. Ісус захотів їсти. Це досить природно. Але в такому стані, якщо пригадати історію Якова та Ісава, людина здатна продати щось найцінніше. Ісав, наприклад, продав своє первородство. У такому стані, як би важко не було про це говорити, матері їли навіть своїх власних дітей.

Я думаю, що мало хто з нас був у такому стані. Цей стан робить нас доволі вразливими. Але погляньте, як Ісус боровся. Відповідь проста — Він знав істину. Для кожного з нас дуже важливо на саму вершину поставити істину — не досвід, не власні переживання, навіть не особисті відкриття. Істина збереже нас і дасть нам сили. Істина, як та сіль, зберігає нас від розкладання. Протистоячи дияволу, Ісус відповідає дуже просто: «Написано...»

Виходить, що для того, щоб не піддатися спокусі й навіть просто мати силу сказати «написано», треба передусім знати істину. Але для того, щоб перемогти спокусу, треба цю істину проголосити. Я не зможу проголосити істину, якщо не знатиму її. Можна цитувати якісь уривки з Писання, але якщо вони не перейшли на рівень мого пізнання, цитування не допоможе. Істина — це те, що треба пізнати й зрозуміти.

Я зараз не про те, що віруюча людина має геть усе зрозуміти: чи то як світ створений, чи що чим зумовлене. Усе це, ми, напевно, зрозуміємо десь там, на небі. Перебуваючи в земному тілі, ми не здатні досягнути природу Божу, ми не можемо вмістити її у своє обмежене розуміння. Але все необхідне для спасіння й перемоги над спокусами нам Господь відкрив. І цього достатньо.

Спочатку диявол спокушує людину, опираючись на її фізичні потреби. Наступним випробуванням є те, що диявол показує людині всю славу, якою нібито він наділений. Але чи це насправді так, можна подискутувати. Диявол каже: «Це все належить мені. І якщо Ти мені покличишся, то віддам усе Тобі». Я бачив, як людина піддається спокусі слави.

І це нівечить істину в її серці. І така людина починає потрохи підтасовувати свої переконання під власні бажання. Вона вважає: я трохи тут поступлюся, я ж не доходжу до тих меж, яких вже точно не можна переступати. Але істина — це та сіль, яка не дає нам порушити цієї межі, хай навіть для когось незначної. Істина — це те, що береже моє серце в стані здатності завжди мати взаємини з Богом.

Слава — це така штука, яка захоплює багатьох людей. Ми можемо бачити, як багато відомих на весь світ служителів стали відходити від Бога. На певному етапі щось відбулося в їхньому житті, таке відчуття, що істинну витіснили на задній план. Ось, наприклад, ситуація з одним служителем, який часто розповідає різні свідчення, які відбуваються через його служіння. Але в реальності люди бачать зовсім інше. І от йому кажуть: «Брате, для чого ти обманюєш людей. Ти написав, що брат отримав зцілення від раку, а він вже давно в могилі лежить. І про інших людей неправду говориш, те, чого не було». На це він відповів: «Я таким чином віру в людях збуджую». Так можна дійти й до того переконання, що для Божого діла й вкрати можна. Так людина доходить до того, що

може зовсім втратити кордони.

Річка, яка втрачає свої межі, перетворюється в болото. А в болоті завжди стільки всього водиться, що його легше висушити, ніж очищати.

Диявол підступає до Христа зі спокусою слави, але Він рішуче відповідає: «Написано: Господеві Богові своєму вклоняйся...» Мене вражає твердість, яку Ісус демонструє, показуючи, що не піде на такий компроміс.

І диявол торкається найбільш глибинного. «Ти хочеш, щоб тебе визнали Месією? Я маю чудовий план — піар-проект: Ти кидаєшся з храму — і, як написано, ангели Тебе підхоплюють. Всі знають, що Месія має прийти згори. І якщо Твоя нога не спіткнеться об камінь, а на крилах ангельських Ти спустишся додолу з високого храму, усі зрозуміють, що Ти насправді Месія. Уявляєш, як народ до тебе хлине! Це ж ради служіння».

Але Ісус знову повертає цю розмову в інше русло: «Ні, істина не така. Правда в тому, щоб не спокушувати Господа». Оцей момент дуже важливий: завжди розрізняти, де істина, а де підробка, підтасована під істину. Але Істина була в Ісуса в серці, і Він її проголошував — і так перемігав. І це чудовий приклад для нас.

Я завжди захоплювався проповідниками, які, проголошуючи певну тезу, опиралися на Слово Боже. Будьмо чесними: іноді хочеться досвідом поділитися, знаннями набутими. І в цьому немає нічого поганого. Але наш досвід — то не істина. Звісно, ми можемо підтверджувати істину прикладами з власного досвіду, але якщо я намагаюся показати істину через досвід чи вивести її з власного досвіду, то я заплутався. Отут може виникнути проблема, особливо якщо це стосується духовних питань. Істина має лежати в основі. Якщо її немає в основі, ми можемо стати на хибний шлях, тому що досвід у різних людей може відрізнятися. Досвід від народу до народу абсолютно різний.

Який був досвід у Мойсея, якому Бог сказав: «Скажи цій скелі...»? З досвіду він знав, що вода текла тоді, коли він вдаряв об скелю. І він скористався досвідом — просто трошечки відхилився від того, що сказав йому Бог. Здавалося б, що тут такого — він же нічого грішного не зробив, просто вчинив так, як колись, обпершись на набутий досвід. І вода потекла. І народ чудо бачив. Але Мойсеєві після цього Господь докорив: «Ти не виявив святості!» У чому не виявив святості Мойсей? Він не став настільки відділеним, щоб у чистості й святості проголосити те, що сказав Бог.

Ми теж у своєму житті переживаємо спокуси й робимо помилки. Але ми щиро вдячні Богові, що Він пробаचाє кожному грішнику, який кається. Інакше ми б зараз стояли розгублені один перед одним і, як ті учні, казали: «То хто ж може спастися?» Проте ми маємо вміти каятися, коли вчинили неправильно, і намагатися міцно триматися істини. Ми бачимо це в житті апостолів Петра, Павла, ми бачимо це в житті Давида та інших героїв віри.

Тому хай завжди буде істина в нашому серці й на наших устах. Це заповідь того, що я не збився з дороги, що я йду в правильному напрямку й Господь зі мною.

Анатолій КОЗАЧОК,
перший заступник
старшого єпископа УЦХВЕ

Уроки пустелі

Запитання служителю про служіння

За останні 10 років роботи журналу ми взяли інтерв'ю у великої кількості пасторів, молодіжних лідерів, диригентів, освітян... Із більшістю з них заходила розмова про те, хто такий служитель, які його головні риси, від чого залежить успіх у служінні тощо. Пропонуємо вашій увазі добірку відповідей різних служителів братерства на ці запитання.

— Що для вас означає слово «служитель»?

— Служитель — людина, яка служить усім, від малого до великого. Це не командир. Потрібно зрозуміти серцем: я раб для всіх. Господь Ісус був слугою! Щоб виховати в собі доброго служителя, потрібно віддатися Духу Святому й впокоритися

Божому Слову. Сьогодні актуальна тема — гордість. Це один із найбільших гріхів. «Бог гордим противиться!» Що може бути ще гірше? Я знаю одного служителя... У нього в церкві з'явився брат, який дуже добре проповідував. І люди після служіння линули до нього, дякували. Але той пресвітер уже не міг із ним

говорити дружелюбно й створював такі умови, щоб той брат переїхав до іншої церкви...

Іван Хрипта

— Якими основними рисами, на вашу думку, має володіти служитель?

— Служитель має володіти батьківським серцем і щирістю. Ще одна обов'язкова річ — мати бачення. Люди зможуть пробачити брак таланту в проповіді, але якщо пастор грубо відноситься до людей і не дивиться в майбутнє — це нічим не компенсуєш.

Анатолій Козачок

— Я думаю, дуже добре бути склерозним чоловіком: почув — і забув. Коли в служителя хороша пам'ять — можуть бути проблеми. Той на пальця наступив, а той дорогу перейшов, а той щось не так сказав, не так глянув — а ти все пам'ятаєш! Це заважатиме в прийнятті об'єктивних рішень, коли твоє служіння й твої амбіції можуть перетнутися. Павло говорив Тимофію: «Заклинаю тебе перед Богом й Ісусом Христом та вибраними Ангелами, щоб ти заховав це без лицемірства, нічого не роблячи з упередженням» (1Тим.5:21). Пастор повинен бути безстороннім, незлопам'ятним, не тримати особистих образ. Інша деталь, яка відіграє немалу роль — родинні зв'язки (жінка, діти, свати, брати, ближні й дальні родичі). Зі сторони це дуже помітно: якщо мої діти — то така міра покарання та ось така заповідь, а якщо чийсь — то вже строгіше покарання, уже інше правило та інше місце з Біблії. Дуже багато людей цим себе скомпрометували. Ми повинні усвідомлювати: якщо люди сидять в залі й не є служителю, то це не означає, що вони нерозумні. Серед них немало тих, хто набагато кмітливіший, талановитіший, здібніший та гостріший на думку, ніж я. Люди читають не тільки те, що я проповідую, а й те, що між рядками. Вони все бачать. Тому ми повинні бути максимально прозорими,

Бліш

відвертими, щоб нам могли довіряти. Те, що ти не ідеальний, що ти можеш десь помилитися — люди пробачать і зрозуміють. Але коли ти лукавий, хитрий — цього не пробачать, це вже не дрібниці, не слабкості — це велика проблема.

Володимир Бричка

— Найперше — це глибока посвята Господу. Друге — як каже апостол Павло, «щоб кожен був знайдений вірним». І ще — помітив за час свого служіння — одна людина всього осягнути не може, має обов'язково бути команда. Бог не потребує вундеркіндів, які все знають і вміють. Основне — щоби була жертвовність та посвята, а Бог дасть здібність. У мій час не було недільних шкіл, біблійних закладів. Я ходив на курси проповідників приватно до одного брата, колишнього в'язня за віру, який мав дар пророцтва. За час його перебування в ув'язненні через нього повернулися до Бога близько 15 людей. Мені подобалося, як він проповідує, і попросив, щоб він мене навчав. Раз на тиждень я приходив — і він передавав свій досвід. І ще один дуже важливий принцип у служінні — «випереджайте один одного пошаною».

Петро Карпов

— Служитель має бути спокійним, смиренним. Покладатися на Бога. Любити Бога й любити людей, уміти співчувати. Дуже важливо, щоб він читав і практикував Боже Слово. І ще я, як служитель, завжди просив у Бога: «Допоможи мені, служачи іншим, не забувати про свою сім'ю». У нас із дружиною п'ятеро дітей, усі вони віруючі.

Василь Любчак

— Комунікабельність, відкритість. Для молодих людей дуже важливо відчувати довіру до служителя. Якщо служитель закритий, створює навколо себе якусь незрозумілу ауру святості, винятковості або неприйняття, то їм буде важко. А коли людина проста, доступна — вона будуватиме стосунки й відповідає на потреби.

Іван Білик

— По-перше, вірність Богу. По-друге, стресостійкість. А головне —

любов до Бога, без неї все інше немає змісту.

Андрій Лисенко

— Постійність. Служитель, як ніхто, має жити вірою, а не емоціями. Його основа тверда й збудована на Писанні. Він має любити людей, бо його служіння — це робота з людьми. Йому потрібно вміти працювати не тоді, коли хочеться, а коли треба, бути здатним жертвувати своїми інтересами.

Олександр Коток

— Служитель повинен мати серце, повне любові до людей, до братерства, бути близьким із Богом, мати бачення від Бога й натхнення вести Його народ.

Михайло Паночко

— Головна риса — людяність. Дуже важливо бути відкритим і близьким до людей, їхніх проблем, особливостей, приймати їх такими, якими вони є.

Сергій Циганков

— Від чого найбільше залежить успіх служителя?

— Успіх служителя залежить від того, наскільки він посвятив себе. Служитель має особливу відповідальність, він повинен бути для інших взірцем, тому — більше працювати над собою. Духовність проповідника можна визначити за його проповіддю. Якщо проповідує постійно про гріхи, то, видно, ще в самого є гріхи, які не може перемогти, і думає, що всі такі. Коли ж людина пережила звільнення — її проповідь це відображатиме.

Іван Хрипта

— Я, можливо, скажу банальні речі, але не можна без них. Отож, номер один — це молитва, особиста молитва служителя, особисте перебування в молитві з Богом. А друге — це перебування в Слові Божому, щораз більше й більше, незалежно від того, яка в тебе освіта, яке в тебе звання. Іншого шляху немає. Із цього випливає все інше — і любов, і сила. Я знаю людей, які дуже добре ставляться до інших, але не перебувають у молитві й Слові. Вони мають своїх прихильників, але сили Божої

в них немає, помазання Божого немає, дії Божої через їхнє життя немає. Щоб мати вплив на людей, їх не тільки треба любити, а ще й мати помазання Боже, прихильність Божу, благодать Божу на собі, а це приходить тільки через молитву й Слово Боже.

Віталій Яцюк

— Успіх залежить від молитовного життя, перебування в Слові, наповнення Духом Святим, системності праці, а також від співпрацівників.

Михайло Мокієнко (старший)

— По-перше, бажання служити; по-друге, відповідальність перед Богом і перед церквою; третє — має бути жертвне життя. Жертва щира — це віддати найкраще — свій час, дорогоцінний, протягом якого ти міг би щось собі зробити чи заробити, торгувати. Але цей час ти віддаєш на діло Боже, на ту саму репетицію оркестру, щоб знайти інструменти, їх відремонтувати. Буде жертва — буде й результат. А якщо просто відбути номер — то благословення не буде, нічого не буде з того, що робиться як-небудь і з примусу.

Віктор Назарчук

— Основний момент — мати чітке розуміння й чуття Божої волі. Якщо це не твоє, ти не маєш поклику — ліпше не братися. Не мотивуйся тим, що «мій дід був пресвітером», не спокушуйся, що це почесне місце... Служіння пастора не менш відповідальне, ніж робота лікаря. Якщо ти не лікар за покликанням, а купив диплом — це небезпечно. Часто долі людей, сімей — у руках служителя. Від його таланту, вміння, здібності нерідко залежить чиєсь життя. Ось, припустимо, я хірург, маю диплом, знаю, що серце з лівого боку, розрізав, знайшов, замінив клапан, зашив... Ніби правильно зробив операцію, тільки одна проблема — не тьохкає серце. То навіщо ж так? Не твоє — краще не братися.

Володимир Бричка

Розмовляли:

**Дмитро Довбуш,
Василь Мартинюк**

Серце того, хто служить

Сергій ВІТЮКОВ

«Працюй зі своїм серцем»

Я народився в християнській сім'ї — перший із шести дітей. Коли мені було 12 років, Бог торкнувся мого серця, народив згори й помазав Святим Духом. У 14 років я відчув поклик до служіння, хоча не відразу на нього відгукнувся. Ось уже 40 років минуло з того часу, як брати благословили на служіння — спочатку працював із молоддю, проповідував. Я молився: «Господи, як мені стати хорошим служителем?» І Бог відповів: «Працюй зі своїм серцем, наповнюй своє серце. І коли серце буде в порядку, ти зможеш служити іншим!» І тоді десь на 5 років Бог покликав мене в усамітнення. Хоча брав участь у служінні, та час із Богом і Біблією був моїм пріоритетом — щоб жити своє серце й змінювати його.

Потім я повернувся в активне служіння, але знову став відчувати, що щось втрачаю, що мені не вистачає зустрічей із Богом у глибині свого серця. Я більше приділяв часу для служіння іншим. Минуло років 20, моє служіння було дуже активним і популярним. Але внутрішня пустота наростала. І я радий, що Бог помилював мене. Він став призупиняти мою зовнішню діяльність і знову занурювати в усамітнення з Ним, у глибину Його серця, Його слова. Тому для мене робота з серцем — основна в будь-якому служінні.

Основний інструмент служіння

Я часто запитую своїх студентів: який основний інструмент, наприклад, проповіді? Звичайно, ми беремо Слово з Біблії. Основна наша мета — показати Ісуса Христа розп'ятого, Який змінює людей. Але основний інструмент проповіді — проповідник. Тому маємо одну Бі-

блію — а які різні бувають проповіді, який різний результат впливу на людей! Звичайно, усе залежить від Бога. Але основний інструмент будь-якого служіння — сама людина. Тому праця над своїм серцем ключова. Ми не можемо впливати на інших, якщо не працюємо над собою. Ми працюємо з іншими так само, як працюємо з собою. Якщо нехтуємо працею над собою, ніколи не будемо ефективними в праці з іншими.

Розглядаючи цю тему, ми маємо на увазі не лише церковних служителів, а всіх, хто якось служить іншим людям. Це стосується батьків — якщо ви не працюєте над своїм серцем, то навряд чи зможете достукатися до сердець дітей. Чоловіки, які не знайшли свого серця, навряд чи знайдуть серце своїх дружин — і розумом, і вчинками. І так далі.

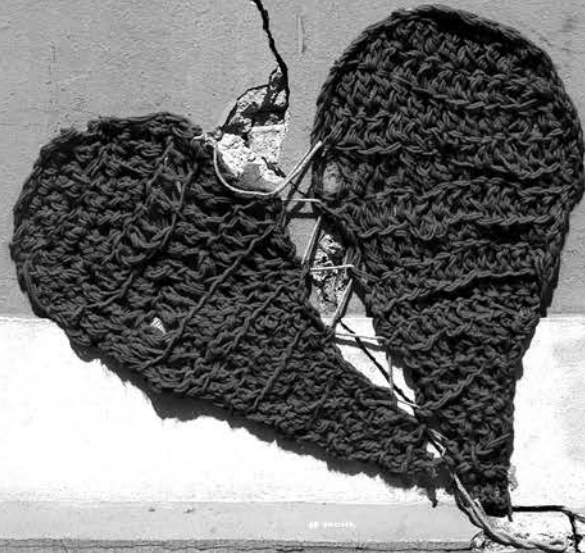
Зерно Божого слова

Як ми працюємо з Божим словом для себе — так само працюва-

Тема номера

тимемо, служачи Божим словом іншим людям. Можна, читаючи Писання, знаходити в ньому тільки правила, постанови, заборони, повеління... І вони справді там є. Якщо ми так сприймаємо Біблію, то так проповідуватимемо й іншим. Якщо ви тато й мама — як ви утверджуєте власний авторитет перед своїми дітьми? «Ти повинен так робити тому, що я так сказав/сказала»? Це правильно, але настане час, коли діти підростуть — і наш вплив на них ослабне. Який авторитет тоді в них матимемо? Якщо людині в повсякденному житті Бог і Боже слово головні, то вона буде утверджувати не власний авторитет (наприклад, над дітьми), а авторитет Божий.

Ще одна думка: коли ми читаємо Біблію, куди потрапляє слово? Тільки в нашу пам'ять, у наш розум, у наші вуста — щоб передати іншим? Чи сіємо його, як зерно, у своє серце, де воно вкорінюється й приносить

плід? Це зовсім різні речі. Ми впливаємо на інших не нашими словами, ми впливаємо потоками, які походять із наших сердець. Вони можуть бути творчими або руйнівними. Серця можуть бути холодними, закритими. Сьогодні я зустрічаюся з багатьма служителями, татами, мамами, вчителями недільних шкіл, які — спустошені, вигорілі. Які ледве дотягують себе до служіння — до батьківства, до материнства, до недільної школи чи кафедри. І намагаються щось видавити зі своїх пустих сердець, щоб дати людям. Можливо, сама інформація й правильна, але потоки — як із пустелі. А найгірше — коли там укорінилося зло. Тоді за Божим словом із їхніх вуст може йти така руйнівна енергія, що слухачі аж щуляться. Можливо, тому багато дітей втікають із сімей, бунтують. І не завжди винні тільки діти. Я дуже багато консультую людей, і потік не зменшується. Майже всі вже в когось були, і я бачу результат роботи інших душпастирів. Про багатьох із них можна сказати, як Йов: «О, якби ви мовчали, вам це за мудрість було б». Наскільки менше було б зламених душ! Якщо ви не працюєте над власним серцем, ви не маєте права торкатися сердець інших, ви тільки пораните їх!

Останні 25 років наш слов'янський світ отримує дуже багато хорошого зерна — стільки проповідей, семінарів... Який великий обсяг корисної інформації! Але скажіть, чи є зміни, пропорційні слову, яке ми отримуємо? Майже всі погоджуються, що ні. Чому? Тому що знання потрапляють тільки в розум. Коли зерно потрапляє в серце, відбувається чудо — народжується нова природа. Краще витратити півгодини на підготовку серця, а 5 хвилин читати Слово, ніж 35 хвилин читати з холодним серцем. Ніколи не розгортайте Біблію, не відкривши серця.

Вміння приймати

Серце людини згідно з Біблією — це джерело життя. Або — джерело смерті. Це центр емоцій, вражень, який визначає нашу реакцію на навколишні події. Але також він визначає зовнішні події. Тому Соломон писав: «Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з

нього походить життя». Найбільше, про що варто піклуватися — про своє серце. Від чого залежить розвиток нашого серця? Перш за все — від стосунків із Богом. По-друге — від того, наскільки ми самі над ним працюємо. По-третє — від того, як ми служимо іншим.

Але є ще один аспект — наскільки ми приймаємо допомогу інших людей, наскільки відкриті для цього. Я знаю багатьох служителів, які відчують пригнічення, зневіру, які приходять на служіння, як на важку працю. Вони просто виконують обов'язок, їхні очі згаслі, у серцях немає вогню. І одна з причин — вони зосереджені тільки на тому, щоб служити іншим. Це справді їхнє поклонення. Але вони закриті від того, щоб служили їм. Багато виснажилися, бо були надто незалежними. Чи здатні ви попросити підтримки, сказати: «Я потребую молитви, розради, оцінки»? Будьте здібні відчути власну потребу, назвати, озвучити, попросити допомоги та прийняти її.

Апостол Павло часто просив церкви про допомогу й підтримку. Він просив молитися — щоб йому було дане Слово, щоб у нього була сміливість проголошувати Слово, щоби Бог забрав внутрішні й зовнішні перешкоди в служінні, щоб серця людей були готові приймати Євангелію.

Підготовка серця

Серце — щось таємниче в нас, на що Писання звертає велику увагу, але таке забуте в нашому шаленому темпі життя, коли більшість зусиль іде на зовнішню діяльність — часто за рахунок великих внутрішніх втрат. Біблія каже: «Коли йдеш в Божий дім, то приготуй серце більше до слухання, ніж до жертвоприношення». Тобто зосередься більше на внутрішньому сприйнятті, ніж на зовнішній формі богослужіння. Приготуйся до того, щоб приймати, а не до того, щоб віддавати. Готовність серця визначальна для плодоношення. Із чотирьох видів ґрунту — три не принесли жодного плоду. Проблема була не в зерні — а в ґрунті. Зерно не було розчинене вірою. Можливо, саме в цьому секрет нашого сухого, знекровленого християнського життя?

Як приготувати своє серце? Перше, потрібно усвідомити, що сама по собі людина не здатна побачити духовну глибину за буквою Писання. Тому без Святого Духа — ні кроку. Букву можна вивчити напам'ять, але нас будує відкриття. Як неможливе спасіння без особистості Ісуса Христа, так неможливе пізнання без особистості Святого Духа. По-друге, потрібно «відкласти усяку нечистоту», адже тільки «чисті серцем побачать Бога». Як із благовінням ви готуетесь до Причастя, так готуйтеся щоразу, як відкриваєте Біблію чи приходите на богослужіння. По-третє, «відкласти залишок злоби». Агресія, злоба, образа, недоброзичливість — це все закриває серце. Такі люди схильні знецінювати проповідника, вишукувати хиби в його особистості, аби тільки не приймати проголошене слово, яке докоряє їм. Четверте — приймати слово з лагідністю, зламаним серцем. Сьогодні люди рідко настільки цінують Божим словом, щоб приймати його з трепетом. І п'яте — будьте готовими до негайного виконання. Інакше — ми будемо подібні до тих, хто подивився в дзеркало, побачив власні недоліки, але відійшов і забув, який він є.

Зерно Божого слова падає в землю серця, і далі, написано, «земля сама» родить вруна, колоски, повні зерна. «Якщо зерно, упавши в землю, не помре, то саме зостанеться, а якщо помре, то рясний плід принесе». Плід — це змінений характер і вплив на навколишній світ. Земля бере із зерна життя, рід, подобу (у зерні є тіло майбутнього) і родить. Такі закони Бог заклав у фізичному й в духовному світі. Боже слово сіється, але урожай родить серце. Тому сердечний ґрунт потрібно готувати. Колись Бог повелів берегти землю й давати їй відпочинок — через кожні 7 років. Серце теж повинне відпочивати. Піклуйтеся про своє серце, не розтрачайте життєві сили.

Чи бачили ви літніх людей із молодими серцями? Це люди, які все життя працювали над собою. Вони йдуть по життю легко, і в старості — квітучі та свіжі. Вони приваблюють молодь своєю енергією та мудрістю. Це не буркотливі старці, від яких чути тільки нарікання, невдоволен-

ня усім світом, які занехаяли власні серця.

Стосунки з Богом

Серце того, хто служить, готове до служіння тоді, коли воно перебуває в правильних стосунках із Богом. Є 4 види стосунків: ставлення до Бога, ставлення до себе (це великою мірою визначає наші стосунки з Богом та з людьми), ставлення до людей, ставлення до гріха, диявола та світу. Ці види тісно пов'язані між собою — якщо один із них порушується, це відображається на решті. Якщо ми прив'язуємося до гріха, то віддаляємося від Бога — і навпаки. Не можна конфліктувати з людьми та одночасно бути в мирі з собою, тим більше — з Богом.

Любов до Бога — це перша й базова заповідь. Бог любить мене й просить взаємної любові — усім розумом, серцем, душею й силою, щоб ніякий інший вид стосунків не прив'язував мене сильніше — ні любов до друзів, ні до рідних, ні навіть до себе самого.

Проте служителі можуть перебувати в трьох позиціях щодо Бога. Перше — це люди з рабським мисленням, як євреї, виведені з Єгипту. Раби служать із примусу, їхня воля пригнічена, а в серці — бунт і невдоволення. Між такими людьми й Богом — страх, тому вони завжди шукають посередника. Друге — це позиція слуги. Це люди, які мають вибрання, покликання, помазання, бачення, цілі, ресурси... Саме на це орієнтовані сучасні програми з лідерства. Але вони задовольняються тільки цим. Мойсей усе це мав, але він сказав: «Я нікуди не піду, якщо Ти не підеш зі мною!» Він прагнув Бога, Божого серця більше, ніж справ в ім'я Бога. У Господа є багато слуг, які багато роблять. Але часто вони зациклюються на планах, проєктах, заходах, нехтуючи першочерговістю Божої присутності у всіх цих справах. І третє — це друзі, люди, які понад усе шукають близьких стосунків із Богом. І коли ми є носіями Божої слави, як сяяв Мойсей, коли виходив від Бога, — то сама ця слава впливає на людей навколо.

Якщо ви пізнали єднання з Богом у вашому серці, вам буде добре з самим собою. А якщо вам буде до-

бре, то і людям із вами буде добре. Дехто нарікає: «Рідні не хочуть спілкуватися зі мною, друзі стороняться...» Я запитую в них: «А вам самим із собою добре?» Майже завжди відповідають: «Тоскно».

Територія Божого Царства

Слово «серце» вживається в Біблії понад 1000 разів. Це одне з ключових понять Писання. Ми знаємо, що є дух, душа і тіло. А що таке серце? Дух — це орган спілкування з духовним світом. Душа — орган самопізнання, це наша особистість (розум, воля, почуття). Тілом ми контактуємо з матеріальним світом. Серце — це наша природа, наше єство. Це центр емоцій та вражень, життєвих сил.

Також серце розглядається в Біблії як територія Божого Царства. Царство — це цар, закони й вплив. Бог в одну мить звільняє від влади гріха, але іноді все життя не може звільнити від нашого «я», що сидить на престолі серця.

Спробуємо перерахувати характеристики стану серця, у якому панує Боже Царство, і перевірити себе. Згідно з нагорною проповіддю Ісуса Христа такими ознаками є вбогість духа як повна залежність від Бога й протилежність самодостатності й гордості; стан смутку за свою недосконалість як шлях до Божої досконалості; смирення, тобто цілковите підкорення Божій волі; спрага божественної правди й радість з приводу правди; стан милосердя, прийняття, відкритості; чистота серця, здатність бачити Бога у творінні, інших людях, навіть у найбільшому грішнику; стан миру й прагнення миру. І якщо людина дозволить стану Божого Царства панувати у своєму серці, вона обов'язково буде переслідувана.

Блаженні серця, які стали територією Божого царства! Це тільки деякі їхні характеристики — протилежні цінностям царства світу. Але це не те, що ми повинні робити, змушуючи себе, а те, якими ми повинні бути. А зможемо бути тільки тоді, коли віддамо трон серця Царю.

Джерело життя й смерті

У сучасної людини розум і серце часто подібні на смітник — скільки

всього туди звальюють! Чим ми тільки не насичуємося — інтернет, телебачення, політика, брехня, збочення... Люди «зависають» на сайтах, а потім дивуються, що з них виходить те, чим вони наповнилися. Чим наповнене серце — такі й джерела виходять із нього. Смерть і життя — у владі язика, але язик — тільки провідник, який черпає з серця. Чим серце наповнене, те говорять уста. Вся проблема — не в язiku, а в джерелі. Тому його й потрібно особливо оберегти. Ісус Христос сказав, що людину оскверняє те, що виходить з її уст. Якщо пильнувати над тим, чим харчується серце, не потрібно буде стримувати язик.

Наше серце визначає наше мислення — не що ми думаємо, а як ми думаємо, не що ми говоримо, а як ми говоримо. Це призма, через яку ми сприймаємо світ. «Для чистих — усе чисте, а для занецижених серцем — немає нічого чистого». Сучасне виховання, навчання — спрямоване на стримування, щоб людина насильно забороняла собі злі прояви. Це принцип Старого Заповіту. Але скільки не здержуй — все одно прорветься. Новий Заповіт приніс принцип преображення джерела — чисте не потрібно стримувати. Сучасні проповіді здебільшого спрямовані на мотивацію людей — тому що сухі серця потрібно штовхати. Але наповнене серце не потребує мотивації.

Служителі, говоріть про поведінку людини, якщо потрібно, докоряйте, зупиняйте, дисциплінують. Але працюйте перш за все із джерелом поведінки — серцем. Майже завжди за гріховними вчинками ховається серце, яке кричить від болю. Під зовнішнім впливом людина може щось тимчасово виправити, але якщо ви обнімете серце, то зміниться її сутність.

Рушійна сила

Рушійна сила будь-якого служіння — любов. Мета наставлення — любов від чистого серця. Усе решта — мимо цілі. Апостол Павло пише, що якими б мовами ми не говорили (людськими, ангельськими, релігійними, біблійними, солодкими, ніжними), якими дарами чи талантами не володіли, якої б освіти не мали,

які б жертви не приносили — без любові це пустодзвін. Дві головні Божі заповіді — це любов до Нього й до ближніх.

Коли апостол описує любов, він більше говорить не про те, чим вона є, а про те, чим вона не є. Тобто часто найперший вияв любові — коли ви нічого не скажете й не зробите. Любов не заздрить — навіть у Євангелії є люди, які проповідували із заздрості, і донині дехто керується цим у служінні. Любов не надимається — скільки гордості буває в протиставленні себе невірним людям, іншим конфесіям! Любов не безчинствує — вона поважає порядок і вміє стояти під авторитетом. Любов не шукає свого — вона служить іншим. Любов не гнівається, не думає лихого, не ображається — як деякі проповідники, якщо їм не дадуть слово на богослужінні. Любов не радіє неправді, не зловтішається над ворогами, мовляв — отримав від Бога справедливо!

Далі написано, якою є любов. Любов радіє правді. Любов довго-терпить — невігластво, недоліки, слабкості. Любов милосердствує — вона здатна обіймати тих, хто найбільше цього потребує, а це часто колючі, зранені люди (це не означає потакання гріхам, але навіть доко-ряючи, вона може підтримати). Любов усе покриває — вона не відкриває наготи іншого. Любов усьому вірить, усього сподівається — вона не поставить хреста навіть на останньому грішнику, вона завжди побачить у людині щось добре. Любов ніколи не перестає — якщо любов закінчилася, то чи любов це була? Любов — найсильніша зброя, від неї немає захисту. Вона розтоплює найбільш тверді й холодні серця. А вона виливається в наші серця Свя-тим Духом.

Тим, хто служить

Ми навмисно назвали нашу навчальну програму «Серце того, хто служить», а не «Серце служителя», тому що багато людей сказали б: «Я не пастор, не диякон, тому це не для мене». Але ми всі покликані до служіння, тому ця програма стосується всіх.

Існує кілька моделей церкви щодо служіння. Перша — зосереджена

на недільному богослужінні: голо-вне — гарно провести зібрання, щоб люди були задоволені. Такий підхід є найбільш поверхневим і автоматично формує пасивних прихожан. Друга модель — навпаки, зосереджена на служінні поза недільним зібранням, де звертається увага на глибокі потреби людей (душпастирство, навчання, спеціальні види служіння). І третя, найбільш біблійна — коли недільне зібрання й все, що відбувається на території дому молитви, займає не більше 30% усього служіння. Це скоріше підготовка до основного служіння, яке починається, коли люди виходять із храму. Така модель формує активних хрис-

тиян і сприяє духовному зростанню.

«Серце, того хто служить» — це стосується всіх. Хіба від батьків менше залежить вплив на молоде покоління, ніж від пасторів? Хіба хороший спеціаліст, добросовісний працівник на роботі не робить для Євангелії набагато більше, ніж проповідник? Який потужний незадіяний потенціал сидить у наших за-лах! Церква, яка закривається в собі — помираюча церква. Церква, яка навчає людей служити, готує їхні серця до служіння — буде розвива-тися й приносити плід.

*Уривки з циклу лекцій
«Серце того, хто служить»*

«Вигорілий» і «щасливий» служитель

Не дуже мудро чинять служителі, а особливо пастори, які постійно повторюють про посилені духовні атаки на служителів, про неймовірний тиск, під яким вони буцімто перебувають, про виснаження, вигорання й всяке таке.

Правда в тому, що ці духовні атаки на служителів справді набагато сильніші, більш витончені, багатоходові й цинічно жорстокі. Постійні падіння серед пасторів — яскравий тому доказ.

Але це лише частина правди.

Вся правда полягає в тому, що Бог дає Своєї благодаті всім не порівну, а кожному скільки потрібно — тобто ДОСТАТНЬО.

Це значить, що при більшому тиску людина й благодаті отримує більше — «так щоб вона могла перенести». На кожен день Бог дає благодаті достатньо — не менше, ніж потрібно.

Звісно, можна формувати образ мученика, який своїми грудьми за-криває всю церкву, який змагає під духовними атаками і... не відмов-ляється від доброї підтримки.

От тільки Той, Хто насправді закриває Собою церкву — це Ісус.

Більше користі я принесу своїй общині, коли буду показувати, що я — «щасливий пастор», який вірить у доктрину достатності благодаті не лише на словах, але й доводить це своїм життям. Радіє життю. Підбадь-рює інших. Служить із ентузіазмом. Чекає повернення Царя.

Особисто в мене буває різне. Та все ж я хочу навіть у найчорніші дні свого життя жити по благодаті, якої достатньо. Вчуся сам і хочу вчити цьо-му інших.

«Таку ж певність до Бога ми маємо через Христа, не тому, що ми зді-бні помислити щось із себе, як від себе, але наша здібність від Бога. І Він нас зробив бути здатними служителями Нового Заповіту, не букви, а ду-ха, бо буква вбиває, а дух оживляє» (2Кор.3:4-6).

«І тому я біжу не так, як на непевне, б'юся не так, щоб тільки бити по-вітря, але стримую і приборкую тіло моє, щоб, проповідуючи іншим, са-момо не залишитися недостойним» (1Кор.9:26,27).

Олег ПАВЛИЩУК

Місіонерські дороги

Місія, що розпочалася з кожуха

Про початок свого служіння розповідає пастор-місіонер Іван БІЛИК (Росія).

Шинель і вірність Господу

Моє служіння починалося з шинелі, тобто ще в армії. А я служив у 1989 році в Москві. Мені хотілося щось робити для Господа, хотілося з кимось говорити про Нього. І для християнина це природно, це його потреба.

Я вже в армії свідчив про Ісуса Христа. Так сталося, що на весь полк я був один віруючий. Змів дві місця служби — і там не було жодного євангельського християнина. Не приймав присяги — і мені це ставили в докір і запитували: чому?. Приходили і від командира частини, і начальник штабу зі всіма й вимагали моїх пояснень. Називали мене неформалом і багато ще ким. І я мусив їм пояснювати, що було справжньою проповіддю. Тож ще солдатом у шинелі мене Господь готував до місіонерства. І я бачив результат своїх проповідей. Розумів, що це не я, це Господь усе робить... У той час, коли нікого не випускали за межі частини, майор мене відіслав на єванге-

лізацію, яка відбувалася в одному з великих кінотеатрів міста, і попросив купити йому Біблію. Він мене через тиждень знову відпровадив на зібрання. Я бачив, що є спрага за Богом серед військових. Тобто ті люди, які мене пресували й напружували, самі сприяли моїй вірі й виявляли спрагу за Словом Божим. Я розумів, що щось змінюється, що прийшов час говорити відкрито, що я і робив. І це для мене стало якоюсь мірою біблійною школою.

Група «Євангеліст»

Коли група «Євангеліст» їхала на Крайню Північ, у складі якої був і мій рідний брат Петро, то проїжджала через Москву, де я служив. Тоді я взяв «увольнення» і з ними співав на Казанському вокзалі в Москві. Люди уважно слухали нас. Я думав: «От відслужу в армії і поїду до Федора Величка і свого брата Петра на місіонерську працю». Коли вони після першої поїздки поїхали в другу, то знову взяли мене з військової частини співати з ними на вокзалі. І я, ще солдат радянської армії, вирішив, що буду солдатом Божої армії.

Коли я звільнився з армії і мав

намір їхати на північ, так сталося, що група «Євангеліст» вже туди поїхала. Ще й мама просила: «Сину, поїдеш іншим разом, залишишся вдома, бо ж тебе не було два роки». А мені так хотілося бути біля свого рідного брата і брата Федора, зі знайомими й близькими мені людьми, з ними співати в групі. Тож я не поїхав на північ, залишився з рідними, у своїй церкві, з друзями, і планував їхати туди пізніше. Але в Бога були інші плани щодо мене.

Кожух і місіонерська поїздка

То був такий час, коли місіонери за покликом Божим виїжджали на різні точки. Господь це робив через всякі обставини: хтось десь служив, з кимось познайомився — і вони кликали до себе.

Сформувалася група для місіонерської праці в Нижньогородській області. Туди вже звершили кілька поїздок Аркадій Олеш і Сергій Ярута. Вони були там у грудні 1990 року, а потім поїхали туди на Різдвяні свята. І не врахували, що зима в Росії не така, як в Україні. Тому взяли ніби й теплий одяг, але в Росії зими холодніші. А та зима була ще й дуже хо-

лодна — понад 30 градусів морозу.

Мої дві сестри приєдналися до групи Олеша ніби випадково, бо дехто відмовився від поїздки, а потрібно було комусь на Різдво там співати. Тож сестри, хоч і мали роботу, взяли відпустку й поїхали. Вони подзвонили до мене й попросили: «Іване, привези нам теплий одяг». Дали мені адреси, за якими я мав їхати по той одяг. І одна з них — Кам'януха, село брата Сергія Ярути. Я там мав забрати кожу-ха для Сергія. Коли я приїхав забирати того кожуха, то на ньому навіть не були пришиті ґудзики — новий, важкий. Продуктів у Росії також було обмаль. І мені напакували ними чотири великі сумки по кілограмів із 15. Мусив одягнути того кожуха поверх свого зимового пальта. Так я перший раз вирушив до місіонерів у Росію. Думав, що завезу їм провізію, одяг, а потім поїду у Воркуту. Їхав на тиждень-два, а так трапилося, що там залишився.

Перші кроки в місіонерстві

Слово «місія» було незвичним. Ми ще не знали, що це таке. Тоді квитки були недорогі, 7 рублів до Москви й 15 від Москви. Ми мали свої заощадження і їздили за свої кошти. Купували квитки й навіть літературу для розповсюдження. Їздили досить часто. Люди працювали, брали відпустки на 2-3 тижні — і їхали. Тоді за тих кілька тижнів можна було зробити більше, ніж тепер. Люди мали спрагу. Кожен день по кілька зустрічей, кожен день на товпи людей. Люди йшли до нас на квартиру, запитували, калялися. Це була безперервна робота й дуже інтенсивна.

Крім того, ми бачили особливу турботу Бога про нас. Тоді була талонна система — і нам в організації міського самоврядування давали талони на продукти. Бабусі пекли пиріжки й приносили нам, вони ставилися до нас як до дітей. Ми їх називали воронами Іллі.

Коли я побачив посвяту Богові Сергія та Аркадія, мені захотілося послужити Йому тим, чим зможу. Моя праця спочатку полягала в тому, щоб піти в магазин і купити продукти. Тоді за всім стояли довгі черги. Я мав плащ, у кишенях яко-

го вміщалася до декілька десятків брошур, які роздавав у тих чергах. А ще відповідав за доставку християнської літератури з Москви. Просто я вважав себе помічником тих братів, які були покликані до служіння, щоб вони змогли довше пробувати в слові, в молитві, в бесіді. І протягом 5-7 років я тільки робив спроби проповідувати.

В очах віра, надія і любов

Проповідування мені давалося не просто, прикладав багато зусиль, бо не маю вродженого таланту до цього, як дехто з братів. Посприяло моєму проповідництву ще й те, що ми стали ходити по школах, до освічених людей, і потрібно було знати Біблію більше й глибше. Ми розмовляли з учителями, директорами. Нас запрошували в інститут удосконалення освітніх систем, до філологів. Тоді Біблію ввели в шкільні програми як літературний твір, і в школах стали вивчати притчу про блудного сина, інші біблійні уривки. Ми пояснювали ці тексти. Там нас запитували про нашу освіту. То ми жартома відповідали, що наша освіта «вишня», з неба, бо ми з дитинства вивчаємо Біблію. Ті люди хоч і писали шкільні програми, але не знали істини й мали потребу зрозуміти її, щоб розповідати про Ісуса не просто як про легенду, як про казкового персонажа, а як про живого Господа, як про Спасителя. І саме з наших вуст вони чули це. Ми так переконливо говорили про Ісуса, що дехто з тих науковців повернувся до Ісуса Христа.

Якось ми прийшли до одного мера просити земельну ділянку для будівництва. А він взяв трубку, дзвонить до головного архітектора і каже: «Прийшли до мене молоді люди, у них грошей немає, але в їхніх очах є віра, надія і любов. Я хочу їм допомогти, будь ласка, знайди їм місце». І це було дуже зворушливо. Люди бачили, що наші очі горять надією на Бога, від нас, мабуть, випромінювалася і любов Божа, що вони нас таких простих і не книжних не відкидали, а хотіли мати спільність із нами. Їм навіть було цікаво, що з'явилися такі люди, які на вулицях сміливо говорять про Бога, співають. І стали приходити до нас. Я ба-

чив, як Господь змінює людей. І це було стимулом іти далі, незважаючи на проблеми.

В Арзамасі

Коли Господь силами нашої групи створив церкву в Дзержинську, був побудований дім молитви, ми зрозуміли, що треба йти далі. І брат Аркадій запропонував мені їхати в Арзамас, сотисячне місто, де не було віруючих. Доручив набрати групу з тих людей, що вже прийшли до Христа, і її очолити, щоб сіяти Боже Слово. Я ж був нерішучий. Мені ніколи не хотілося бути кимось, а просто служити, допомагати людям. Я почував себе добре, коли хтось відповідав за всю працю, а мені давав тільки окремі доручення. Тому було непросто зважитися взяти всю відповідальність на себе й стати організатором роботи місіонерської групи. Це означало, що я маю подбати про житло, йти в мерію й домовлятися про оренду залів для євангелізаційних заходів, планувати свій час та інших людей, хто зі мною. Це досить нелегко. Тож на коліна — і до Бога. А ще я бачив, як працюють брати, переймав їхній досвід. Аркадій Олеш ніколи не ходив сам у справах, він брав із собою братів, зокрема мене, щоби бачили, як треба домовлятися, як говорити з можновладцями, як організовувати заходи й побут, як зрештою діставати гроші, бо ж все потребує коштів. До нас, наприклад, приходили люди, і їм потрібно було запропонувати хоча б чай і щось до чаю. Було, що на це витрачали останні власні кошти. Але Бог дивним чином поповнював нашу скарбничку, а ми були раді віддати навіть усе, як та вдова.

Тож у 1995 році ми приїхали в Арзамас, орендували будиночок. Не було ванни. Ходили митися в міську баню. Спали на підлозі. Але труднощі на фоні радості тих людей, які калялися, були не такими й великими. Це нас надихало. Ми бачили, що Слово Боже живе й діяльне.

А пастором-місіонером я став тільки в 1997 році. Тепер церква в Арзамасі нараховує біля 60 членів.

**Записав
Василь Мартинюк**

«Все, що в силі чинити рука твоя, те роби»

Дорога до служіння

Я народився та виріс у християнській сім'ї, але в молодості не служив Богові, був грішником. Та з дитинства пам'ятаю зібрання, це були часи Радянського Союзу. Часто вони відбувалися й в нашій хаті. Були гоніння, тому збиралися ночами: приходили, коли темніло, а йшли, коли ще не світало. Завжди була спільна вечеря — і це особливо запам'яталося. Жили ми незмож-но, дітей було багато. І ті, хто приходив до нас на зібрання, приносили гостинці. Тому для нас, дітей, усі віруючі було хорошими.

Виховуючись у такому оточенні, я ще з дитинства зрозумів: якщо християнин щось сказав — то це правда. Можливо, тому я навчився довіряти людям, особливо віруючим.

Як я уже сказав, у юності я не служив Богові, хоча на словах ніколи не відрікався від Бога, вірив Йому, знав, що Він є. Але гріхи мали наді мною владу, тому я жив так, як звичайна грішна людина. Хоча якихось особливих гріхів не робив, бо розумів, що це щось погане. І завжди молився, а головним моїм проханням було таке: «Господи, не забори мені життя без покаяння. Десь усередині в мене було таке переконання, що якщо я не покаюся — то помру. Я працював у шахті — і життя могло обірватися в будь-який час...

Відслужив в армії, одружився. І лише потім разом із дружиною став відвідувати зібрання. Це був 1985 рік, уже не було особливих гонінь. І ось тоді ми покалися разом із дру-

жиною. Водне хрещення приймав в Хмельницькому з дружиною, уночі.

Що ж до мого подальшого становлення в церкві, то я розумів, що ніколи не буду служителем. Справа в тому, що я взяв дружину вже з дитиною, тому мав таке переконання (так мене навчили в нашій церкві): чоловік розлученої жінки не може бути на служінні.

Ми тоді перейшли в п'ятидесятницьку церкву міста Красноармійськ, у якій перебуваємо дотепер. І коли до мене додому прийшли служителі з пропозицією прийняти служіння з випробувальним терміном, я зі здивуванням сказав: «Я ж не можу бути служителем!» — «Чому?» — «Через сімейні обставини» — «Ти що, двічі одружений?» — перепитують. — «Та ні, — кажу, — я в дружині другий...» Одним словом, я виявив, що це не є біблійною перешкодою для служіння. Та й не особливо задумувався над цим... Тим більше, що я не був проповідником і проповідувати не міг. Ще в школі мені легко давалися точні науки: математика, фізика, хімія — із цих предметів були п'ятірки. Але дуже важко давалися українська та російська мова й література. Найважче для мене було написати твір. Якщо диктант із помилками ще якось міг написати, то подолати твір, зв'язати слова в речення я просто не міг.

У церкві ми збиралися вечорами й проводили розбір Слова з постом та молитвою. Мені подобалося це. До речі, як тільки я покався — то

полюбив Біблію й дуже багато читав її. Я тоді був як духовне немовля, жадав Слова Божого, заглиблювався в нього. Але на зібраннях (тоді наша церква була невеликою, збиралися в приватних будинках) відмовлявся проповідувати. Правда, там була така ситуація: якщо брат прийшов на зібрання, він повинен «прочитати». Не казали «проповідувати», але саме «прочитати»: дають Біблію — і ти повинен щось вибрати для прочитання. Це було обов'язковою умовою. І якщо на зібранні 10 братів — 10 і проповідували. Але, як я вже казав, сказати щось від себе, зрозуміло висловити свою думку я не міг — для мене це було надзвичайно важко. Та, можливо, саме тому, що так було поставлено питання — якщо ти на зібранні, то повинен прочитати — це підштовхувало мене до постійних роздумів. Я з понеділка до неділі думав, що прочитаю. Зазвичай казав: «Брати та сестри, для слави Божої, для нашого наставлення я прочитаю таке то місце, — читав і на завершення додавав: — Нехай це послужить Богові на славу, а нам на підкріплення» — і сідав. Я не бачив у собі абсолютно ніяких здібностей проповідувати.

Іноді чую свідчення відомих і маловідомих служителів, що вони в дитинстві (і я їм вірю!) мріяли стати служителями, проповідниками, отримували відкриття про це. У мене ніколи такого не було. Я, навпаки, бачив себе не здатним на якесь духовне служіння. Тому мені й важ-

ко було на початку. Але я прикладав зусилля й девізом для себе обрав текст із книги Еклізіаста: «Все, що в силі чинити рука твоя, теє роби» (9:10). Усе, що можна було робити, я робив: кому город скопати, когось підвезти, поїхати кудись (у мене вже тоді автомобіль був). Якщо я в той час не був на зміні в шахті, ніколи не відмовлявся. Поступово я став виростати й в проповіді. І те, що сьогодні проповідую (кажу без будь-якої іронії) — це чудо Боже. Це не моє, це Бог, Який щось поміняв у моїх думках, у моїх розумових здібностях, змусив працювати відповідну півкулю мозку.

Через рік після випробувального терміну мене рукопоклали на пресвітерське служіння. Ще через рік обирають заступником старшого пресвітера церков ХВЄ у Донецькій області, а потім знов через рік — старшим пресвітером. Так, було важко, досвіду немає, знань мало, хоча вже тоді з'явилася духовна література — і я вчився самотужки, і у біблійній школі.

У 1995 році вперше потрапив до Сполучених Штатів. Нас була велика делегація — 52 людини на одній конференції, яку організували американські брати. Вона відбувалася в Х'юстоні, Техас, і мені дуже сподобалася. Я там отримав для себе багато цінного, оті відсутні ланки, думки, яких не вистачало в моїх проповідях.

Якось на другий чи третій день один американський пастор викладав вчення про служіння та покликання до служіння. Він згадав себе, про те, що, здається, у восьмирічному віці Бог відкрив йому, що він буде пастором. Він розвинув цю тему й сказав, що служитель повинен мати відкриття й знати своє місце в служінні. Цей спікер ще згадав про духовну освіту, яка обов'язково повинна бути, хоча Америка та Україна в підходах до цього, особливо тоді, суттєво відрізнялися. Я згадав себе: у мене нічого такого не було — ні відкриття, ні освіти. До того ж тоді мав і фінансові проблеми. Бо коли вибрали старшим пресвітером по області, то поставили умову — залишити роботу в шахті. Зрозуміло, що заробітна плата суттєво зменшилася. А тоді в нас було вже четверо дітей, тому матеріально було сутужно.

Ми були в боргах — купили будинок, переїхали, а тут ще й інфляція...

А той викладач так впевнено говорив про ці речі, що я відчував себе мало не самозванцем. Я побачив себе тим, хто займає не своє місце. Я згадав усі ці проблеми та труднощі, через які довелося пройти, і подумав: можливо, через це й маю ті труднощі.

Тієї ночі я не спав, багато молився, каюся перед Богом, просив прощення. І прийняв рішення: приїду в Україну — залишу служіння й піду знову в шахту. Там були набагато кращі заробітки, та й сама робота мені подобалася. А ще так вирішались всі фінансові проблеми.

Я просто хочу засвідчити, який дивний наш Бог. Наступного дня був інший спікер. Гарно проповідував, уже не пам'ятаю усіх деталей його промови. І от під час проповіді він раптом іде в сектор нашої делегації, показує пальцем і каже (я дотепер пам'ятаю все дослівно): «Так говорить Господь: тут є людина, яка вирішила сказати Мені «ні». Я кажу тобі: Я тебе вибрав, Я тебе поставив. Ти можеш відмовитися, але Я цього не хочу». Це настільки розбило моє серце, адже ніхто не знав моїх думок, я ними ні з ким не ділився. Але я те знав.

Якби Бог тоді не проговорив до мене ось таким способом, я думаю, що зробив би так, як вирішив у серці.

Я не відкидаю того, щоб запитувати в Бога через когось про якусь проблему, як є серед наших віруючих. Але в моєму житті було декілька таких випадків, коли я ні до кого не звертався, а просто молився, виливав перед Богом своє серце — і Він відповідав ось так. Це дуже підтримує та підбадьорює, що Бог пам'ятає мене, знає мене й, незважаючи на мої слабкості та нездібності, використовує мене в служінні.

До речі, щодо порівняння себе з іншими служителями. Звичайно, є брати здібніші, кращі в проповіді, служінні, я це добре розумію. Але тут важливо, щоб кожен із нас розумів, що він повинен займати те місце, яке повинен займати. Одного разу я їхав у одну церкву, знав, що там є дуже талановитий проповідник, на фоні якого я взагалі не проповідник.

І дуже комплексував. Я їду в машині, і тут голос Божий проговорює в моє серце: «Ти — Безкровний, ти не ...» — і називається ім'я того проповідника... І такий мир прийшов у серце: я є я, а він є він. Я перестав звертати увагу на думку людей, а просто робити свою справу так, як я можу її робити. Це допомогло мені залишитися в служінні й тоді, коли прийшли важкі часи...

А такі часи були. Я пережив розділення в церкві, наклепи.

В одній дуже напруженій ситуації Бог чудово підтримав мене через Своє Слово. Група людей у церкві звинувачувала мене в тому, у чому я був невинний. Мені було дуже важко. Я пробував щось пояснити, оправдатися, доказати, що я не такий. І в той час я прочитав у 12 розділі книги Числа історію про бунт проти Мойсея. Раніше я цього ніби й не помічав. Аарон та Маріям збунтувалися проти Мойсея, що той узяв за жінку ефіопку: «Чи тільки до одного Мойсея говорить Господь, чи не вже Він не говорить до нас?» Насправді проблема була не в жінці-ефіопці, це був лише привід. Мотив був інший: що ж ти ставиш себе вище від нас. Але ж Мойсей не сам став старшим, Бог його поставив. І далі читаємо: «І почув це Господь...» Мойсей нічого не казав для свого оправдання. А Бог це почув — і став розбиратися з бунтівниками. Це мене досить вразило: чому я повинен себе захищати в тому, у чому поставив мене Бог. І перестав щось говорити. І Бог чудово вирішив цю ситуацію.

Тому моя порада: коли чуємо якісь звинувачення, не завжди варто захищатися самому, віддайте все в руки Божі — і Він розбереться. У Нього вистачає мудрості достукатися до будь-якого серця. У мене було чимало таких ситуацій, коли Бог допомагав, проявляв Свою вірність у важких ситуаціях. А їх вистачало й потім: коли захворіла на онкохворобу й померла дружина, коли розпочалася війна — і наші церкви не справлялися з потоком біженців... Але це вже інша історія...

Анатолій БЕСКРОВНИЙ,
єпископ, старший пресвітер
об'єднання УЦХВЄ Донецької та
Луганської обл.

Утома в служінні та деякі її причини

Є багато різних ситуацій і зовнішніх причин, чому служитель, рукопокладений або рядовий, «вигорає» в служінні та відстає. Хтось бере на себе непосильну ношу, яку ніхто на нього не клав (див. Мт.11:28-29), не згідно з дарами, не за покликанням. Хтось, виконуючи служіння, разом із тим любить гріх і не хоче його залишити. І той гріх — як пробоїна в судні, через яку набирається вода й тягне корабель на дно, незважаючи на те, що двигун «тримає» крейсерську швидкість. Хтось має такий характер, що не може дисциплінувати себе, організовувати, планувати час — і, як результат, бути відповідальним.

Не применшуючи різні можливі причини втоми, я хочу звернути увагу на ще одну — неправильні очікування від служіння. Які?

1. Труднощам на землі повинен прийти кінець.

Нам хочеться вірити, що є якась точка освячення (духовного росту) й служіння, за якою труднощі перестануть бути труднощами, а служіння піде «як по маслу». З'являться служителі-заступники, надійні, як Тимофій, Єпафродит, Лука і Сила. Ми займемо якесь важливе місце й будемо тільки віддавати накази.

Але ми забуваємо, що залишки гріха в християнах ще огризуються в передсмертних конвульсіях із великою силою і хитрою стратегією. Наш головний триєдиний ворог плоть-світ-диявол (див. Еф.2:1-3) так і залишився головним ворогом. Ми маємо не просто технічні перешкоди в служінні, нам не просто потрібно виконати програму якісно й професійно. А, вибудовуючи церкву й впливаючи на світ, необхідно пам'ятати, що основна боротьба — духовна (з гріхом), і поле бою — людське серце (всередині): наше власне — перше, і тих, хто нас оточує, — подруге.

Тому, коли нам здається, що механізм служіння працює як швейцарський годинник, не варто обманювати себе й думати, що його ніколи вже не доведеться «розбирати», «накручувати», «змащувати» і т. ін. Труднощі будуть, але правильне очікування полягає в тому, щоб із труднощів у роботі з людьми брати духовну користь і не сумувати. Бо через відсутність важливої, «невід'ємної» персони механізм нашого служіння перестане працювати.

2. Служіння приносить «щастя».

Радість у служінні або від служін-

ня — це не погано (див. Євр.13:17). А ось спроба зробити служіння джерелом щастя — помилка. Як це відбувається?

Те, що людина стала християнином і отримала нове серце, ще не означає, що в цього нового серця немає ворога й воно не потрапить під його вплив, що не буде піддаватися спокусам цього ворога. «Кожен спокушується... власною пожадливістю» — це ж про християн.

Так-от, служителі будь-якого рангу мають таку властивість — очікувати, що служіння задовольнить їхні потреби (див. Мт.6:21). Тобто людина може думати, що через служіння зможе досягти успіху, похвали, впевненості в собі, стане авторитетною, більш праведною в очах людей і Бога та багато іншого. Насправді, коли «зачепиш» одного ідола, то там виявиться ціла команда «друзьбанів». Одне служіння може бути поклонінням десяткам внутрішніх ідолів. Контроль, повага, визнання, значимість, правота, позиція й багато такого іншого — лише невелика їх частина.

І велика трагедія для служителя трапляється тоді, коли всі спроби досягти «щастя» закінчуються про-

Духовні поради

валом, а не успіхом. Але й це не найбільша біда. Ще гірше, коли виявилися проблеми духовні, але не приймається біблійне їх рішення. Коли людина закриває свою наготу «фіговим листям» своєї праведності, а не праведністю Ісуса Христа. Коли людина не відповідає за свої вчинки, намагається зняти з себе відповідальність за скоєне, посилаючись на праведність Христа. Наприклад, Христове прощення не знімає з людини відповідальності за матеріальні борги, їх потрібно віддати.

Іноді людина не захищає себе, але атакує тих, хто навколо, щоб перевести увагу від себе на них. Той, хто комусь здається перешкодою до щастя в служінні, буде обсіпаний безліччю «приємних слів», критикою, плітками й таким іншим. Тоді забуте прощення, примирення, забута любов.

Але не потрібно думати, що служіння Богу — це справжня каторга. Істинна радість приходить тоді, коли через усвідомлення та визнання своїх проблем, своєї немічності, своєї слабкості приходить Божя сила, Божя перемога, Божя слава.

3. Служіння — запорука стабільності та добробуту.

На 100 відсотків Бог піклується про своїх дітей, праведний ще не сидів із простягнутою рукою. І навіть, якщо потрапить у скрутну ситуацію, як Ілля, то, як захоче Бог, «полетить» навіть слон, щоб принести йому поїсти, або риба вискочить з води й «побіжить» до нього.

Проблемка буває в тому, що ми роздмухуємо свої бажання й надаємо їм значення потреб. Тоді, здається, що Бог не благословляє, що немає успіху в служінні, що немає помазання, немає і немає...

Можливо, інколи добробут свідчить навколишнім про Божу турботу над тим, хто його має. Але відсутність добробуту не говорить про бездуховність тієї людини й про її лінь. У Писанні ми не знаходимо підстав робити швидкі висновки з цього приводу. Є багато як багатих християн, так і бідних, хоча й працюючих.

Навряд чи ми сприймаємо апостола Павла як ледаря. Але йому доводилося жити в дуже різних умовах. І він каже, що навчився жити «і в злиднях, і в достатку» (Фил.4:13).

А як щодо Йова?.. У кожної людини може бути унікальна ситуація, з якою можна розібратися, якщо потрібно. Нам важливо зрозуміти, що не варто очікувати від Бога фінансової стабільності, як ніби Він зобов'язаний віддавати нам матеріально за все «духовне».

Інколи комусь і потрібно залишити служіння та піти на ту роботу, яка забезпечить фінансово і його самого, і його сім'ю, щоб не «висіти на чужій шії» (2Сол. 3). Або паралельно зі служінням «шити намети» (1Сол. 2).

Урешті-решт нам не можна, протипоказано забувати, що служіння Богу — це стан серця, який виражається в добрих справах та любові до людей, а не просто добре організована діяльність. А найважливіше, що та справа й та любов, до якої ми покликані Богом, — виходить із любові до Нього (Еф.2:10). Адже є дві найбільші заповіді — два найбільші служіння: любити Бога і, як плід цієї любові, любити людей за Божим зразком любові.

Таланти та характер служителя

Поділюся з вами трьома відкриттями щодо талантів і характеру та їх взаємодії.

1. Таланти — це кава, характер — то посуд. З одного боку, можна думати, що вміст важливіший, адже «хороша людина — ще не професія», а якісним напоєм можна посмакувати й із картонного стаканчика. А з іншого — ніхто не буде пити навіть найкращу каву, якщо вона подана у свинячому кориті або розлита на підлозі після падіння чашки (читай — характеру).

2. У сфері талантів треба розвивати свої сильні сторони, у характері — слабкі. Як мінімум, не варто змагатися за першість у тому, що не ваше. Навіть ведмедя можна навчити їздити на велосипеді, але він ніколи не стане олімпійським чемпіоном. Тому спершу визначте, які здібності у вас основні — і спрямуйте всю увагу саме на них.

З характером — навпаки. Тут не можна сказати: «Я дратівливий, зате зовсім не жадібний...» На відміну від талантів, одне зовсім не компенсує іншого. Тож складіть перелік своїх недоліків і оголошіть їм «третю світову».

Коротка історія. Мені з дитинства доволі легко давалися гуманітарні науки й все, що пов'язано з публічними виступами. А от із музикою було складніше, і вчитель гри на гітарі по кілька разів виходив із класу, щоб перекурити, а потім повертався й просив: «Микола, ніколи не йди в педагоги. Ну, дуже нервова робота!»

Милістю Божою я вчасно зрозумів, де тут проходить межа мого максимуму, і свідомо переключився на інше. А от із характером цей фокус не пройшов — і довелося підтягувати «хвости» й закривати саме болючі ділянки.

Пам'ятаю, як я, уже студент, читав про тисячі, які йшли до Ісуса, і почув тихий внутрішній голос: «Зі Мною людям було добре. А як їм із тобою? Ти приваблюєш інших чи відштовхуєш? І якщо відштовхуєш, то чи бачать вони в тобі Мене?»

Таке усвідомлення буквально поставило мене на коліна й спонукало до багатьох молитов, постів і рішень... Звичайно, цей процес завершиться тільки в небі, і, напевно, я ще далеко не такий, яким маю бути. Однак, дякувати Богу, уже точно не такий, яким був раніше.

А! Мало не пропустив — відкриттів має бути три. Тож ось третє:

3. Таланти можуть підняти нас на вершину, але тільки характер допоможе там залишитися.

Місіонер і голова сільської ради

Віталій Маланчук у 2008 році став місіонером. Одружений, має троє дітей. Проживає і служить у с. Підвербці Тлумацького району Івано-Франківської області. Диякон, виконує обов'язки пресвітера, экс-голова сільської ради, освітянин. Окрім того, він член команди викладачів Школи особистого євангелізму й навчає інших християн свідчити про Ісуса.

Після того, як ми на вернулися до Бога, Господь спонукає нас до праці, щоб ми приносили плід. Ми — Божі світильники, які Він запалив, щоб люди бачили наші добрі діла й прославили нашого Небесного Отця. Світло потрібне в темряві. І саме там, у темряві світу цього, Господь хоче нас засвітити.

Дуже часто християни неправильно розуміють своє призначення — і світять удень, тобто займаються марнотратством. Вони сперечаються між собою на основі Писання про те, коли ж то Христос прийде, чи забере Він нас до чи під час Великої скорботи. І вони так світять один одному — вже освіченим. А для того, щоб світити в темряві, залишається дуже мало часу. І тому ми так мало часу приділяємо проповіді Євангелії невірним людям.

Я завжди просив Бога, щоби бути світлом для тих, хто в темряві. І Бог бачить ці мої прохання й відповідає на них. Хочу засвідчити, як Він відповів мені.

Я закінчив педагогічний інститут, але поміняв декілька робочих місць у своєму селі. І там, у селі, де я жив, Бог покликав мене на служіння. Я не планував цього, але брат, який там служив, молодий і неодружений, раптово помер. І оскільки не було кому проводити служіння, Бог спонукав мене робити це.

Та ось одного дня до мене прийшов директор школи й сказав: «Я знаю, що ти маєш педагогічну освіту і є вчителем початкових класів. У нас немає вчителя музики. Чи не хотів би ним бути?» Я погодився, бо вмів грати трохи на гітарі й на баяні. Правда, директор, знаючи мене,

одразу ж застеріг, щоб я не пропонував дітям і ні до чого їх не закликав. Та я завжди молився: «Боже, хочу Тобі служити, хочу використувати будь-яку можливість для слави Твоїєї». І тут мені спало на думку вивчати з дітьми християнські пісні. Я підійшов із цим до директора, показав йому тексти, і він не заперечував, щоб я вивчав саме ці пісні. Так що на уроці я відкривав Псалмоспіви, діти переписували звідти слова — і на свята співали ці пісні. Пам'ятаю, як на Різдво діти ходили по селу, співали: «Де ж тая правда?» і заробляли на цьому гроші. Хай так, але співали вони про Христа.

Вулична євангелізація, Віталій Маланчук — перший справа

Я ж не переставав молитися: «Господи, дай ще більше послужити Тобі». Мені вдалося налагодити теплі стосунки з педагогами й директором. Поступово став їм більше говорити про Господа. Робив це не різко, не тиснучи. Потім став вибудовувати стосунки з батьками. І тоді мені спало на думку організувати біблійний гурток при школі. Я попросив дітей, які хотіли відвідувати цей гурток, щоб їхні батьки написали заяву, що вони не проти. І тридцять невірних батьків дали згоду на проведення цих занять у школі. Директор відчиняв нам щонеділі клас, і ми вивчали Біблію з дітьми. І сьогодні ми

бачимо плоди цієї праці — є дівчата, які покалися й хочуть прийняти хрещення в нашій церкві.

Потім сталося так, що до мене прийшов голова сільської ради (колишній він був моїм учителем математики) й сказав: «Нам у сільраду потрібен депутат. Може, ти б згодився... Ти провадиш тут соціальну роботу, матеріальну допомогу людям надаєш, табори дітям організовуєш. Тебе люди підтримають. Це тебе не обтяжить — сесія двічі на рік, та й ту можеш пропустити іноді». Я погодився.

Невдовзі постало питання вибору голови сільської ради. Я туди не

рвався, не дуже хотів у політику вникати, але молився: «Боже, використай мене. Хочу посвітити там, де я є». Запропонували мою кандидатуру, проголосували — усе відбулося дуже швидко... Як грим серед ясного неба. З тої сесії я прийшов додому з ключами й печаткою вже як голова сільської ради. Я відчував брак досвіду і знань, але щиро молився Богові, щоб Він допоміг мені. І якщо ви щиро молитесь Господу й хочете догодити Йому, чогось досягнути у служінні для Нього, Бог дасть відповідь на вашу молитву. Бог узяв мене, такого просто й незначного, і використовує для Своєї слави.

Головою мене обрали в листопаді 2017 року. А на Різдво треба було привітати людей зі святом. Мене запросив священник у храм. Я довго вагався, що мені робити, але вирішив піти, бо розумів, що не сам іду, зі мною Бог. Приходжу — повний храм людей. Я з Біблією під рукою. Зі мною поруч директор школи і мій друг, начальник районного відділу освіти, колишній житель нашого села, через якого ми отримали можливість у багатьох школах проводити заходи духовного спрямування, табори й роздавати подарунки.

Коли ми ввійшли, я відчув, яка напружена атмосфера стала в храмі. Усі очікували, що зараз буде. Але Бог дав мені мудрості підійти до священника й обняти його. Поки я висловлював йому свої побажання, то дехто з людей навіть схлипувати почав, це їх зворушило — і атмосфера одразу ж змінилася. Потім я прочитав про Різдво, нагадав про мету народження Христа, сказав 15-хвилинну проповідь, привітав людей. А наступного дня отримав безліч приємних дзвінків, у яких почув багато схвальних слів. Відтоді ставлення жителів села до нашої церкви кардинально змінилося.

Церква в нас невелика, та й саме село маленьке — 1000 чоловік. Тож люди добре бачать і знають життя християн — усе, як на долоні. Неодноразово ми від церкви підтримували малозабезпечених, допомагали з ремонтом школи... Думаю, це справді було однією з моїх переваг при обранні — що слова християн не розходяться з ділами. Ми проповідуємо й стараємося жити, як проповідуємо.

Коли я став головою, то почав працювати для блага людей. Ми вдосконалили дещо в системі вуличного освітлення, завершили централізований водопровід. Організували такі елементарні речі як, наприклад, посипання доріг взимку під час ожеледиці. Я домовився з директором школи, щоб той виділив шлаку. Возив власною машиною той шлак. Обдзвонив молодих людей, які, на диво, відгукнулися, щоб допомогти. І загалом усі люди та колеги ставилися до мене з повагою й завжди прислухалися.

На території школи виділили територію для спортивного майданчика зі штучним покриттям. Прийшло дуже багато хлопців — ми разом рівняли поле, ходили в ліс нарізати дерева на опалубку, майстрували лавки тощо. Також зробили ремонт клубу, перекрили дах. Загалом немало для села зробили.

Я зрозумів, що дуже важливо самому показувати приклад, тому працював разом із людьми і для людей. У приміщенні сільської ради є кабінет, виділений для фельдшерсько-акушерського пункту. Якось я дізнався, що там крапельницю чіпляють до якоїсь палиці, бо немає підставки. Це мене просто шокувало. Подзвонив до знайомих віруючих медсестер в Івано-Франківськ, вони підказали, де можна купити штатив, поїхав, привіз. Подарували його від імені церкви.

Також виготовив вказівники вулиць (люди навіть не знали, на якій вулиці живуть), стенди для сільської ради, для пошти, для клубу, для ФАПу і навіть для православної церкви... Це все я сам робив, замовляв, свердлов, довбав. Загалом, великі речі починаються з дрібних.

У сільську раду приходили люди сваритися за межу, вирішувати пайові питання тощо. Приходили з конфліктними ситуаціями. І я нама-

гався їх приводити до Бога, до миру. Не з однією людиною ми разом молилися, не одна людина в сільській раді плакала, сповідалася.

Ми завжди молимося за людей села. Хочемо будувати тут дім молитви. А нещодавно Бог дав покаяння регентці православного хору. Вона вже певний час приходила до нас на служіння, переписувала наші пісні, які розучувала зі своїм хором. Я живу неподалік від православної церкви. Там служіння починається о 9-й годині, і я поки готуюся до зібрання, часто чую, як у храмі звучать наші пісні: «В цей день славний я хочу» або «За все Тобі я дякую».

Тепер, коли ця жінка покалася й хоче приймати в нас хрещення, вона розповіла, що не всі однозначно приймали ці пісні в православній церкві, але це привело її до Бога. Через тиждень після її покаяння і її донька покалася, а згодом і чоловік став відвідувати наші служіння.

Тож Бог бачить наші таємні молитви й віддає нам явно. Чому іноді ми так мало отримуємо відповідей? Тому що мало таємних молитов приносимо перед Боже лице. Розповідаймо Богові про свої мрії й бажання в служінні — і ми будемо бачити Його відповіді у своєму житті.

Віталій МАЛАНЧУК

Благовісти

**Благовісти, моє життя,
У тихім смерку вечорів:
Гряде всевишній час любові.
Тож другу й недругу прости.
Благовісти.**

**Благовісти: настала креш.
Скресає лід і ми скресаєм.
Вже завтра світ перебує раєм.
Вже нині царство доброти.
Благовісти.**

**Благовісти, що є ще сенс
У тихім смерку вечорів.
І другу, й недругу прости.
Благовісти.**

Світлана Пиза

На перехресті студентських шляхів

Михайло Мокієнко (молодший) живе та працює у Львові. Він — історик, доктор філософських наук. А ще — пастор та місіонер. Його служіння специфічне в тому розумінні, що він благовістить в освітній сфері, зокрема серед студентів. Наша сьогоднішня розмова з ним саме про цю ділянку його духовної праці.

— Чому ви обрали саме такий напрямок служіння? І як допомагає вам у цьому здобута освіта?

— Напевно, напрямок мого служіння був обраний завдяки тому, що Бог показав мені й моїм батькам ті спроможності, які були вкладені Ним у мене. Якщо давати визначення покликання, то це збіг здібностей людини й намірів Бога щодо її життя. Тобто, вкладаючи в людину певні здібності, Бог має намір ці здібності використати. Десь у шкільні роки мої здібності були виявлені, і я вдячний своїм батькам, що вони помітили, культивували, розвивали й виховували їх, а також правильно спрямували мене туди, де я зміг реалізуватися. У той час відкрилася така можливість — я вступив в університет, де зміг реалізуватися як студент, згодом як аспірант, а також як викладач. І я бачу в цьому цінність і сенс.

— А як зрозуміти: варто тобі навчатися у виші чи, можливо, краще реалізуватися в певній робітничій професії?

— Звісно, дуже важливо правильно оцінити спроможності людини. Якщо в людини є потяг до здобуття нових знань, їх обробки й застосування і якщо Богом закладений ресурс до цього, то однозначно, що Бог очікує, що цей ресурс буде використаний.

Як це виявити? Є багато різних тестів, зокрема тест Говарда Гарднера, який допомагає зрозуміти, чи має людина нахил до навчання та в якій саме сфері їй краще розвиватися.

Я не кажу, що освіта потрібна всім. Добре бути освіченим, але не

завжди людина освічена через навчання у вишах. Є значний прошарок християн, у яких наперед закладені певні наукові здібності, тепер Бог хоче, щоб ми вивільнили ті здібності в обраній Ним площині. Відповідно, ті люди, які, маючи здібності, не використовують їх, а роблять щось інше, як-от, наприклад, торгують, відповідальні перед Богом за те, що їхні здібності не були розвинені й реалізовані. Але, ще раз повторюю, це стосується не всіх. Від інших людей Бог очікує зовсім іншого, бо заклав у них зовсім інші спроможності й очікує, щоб вони розкрилися й були інтегровані в процес побудови Його Царства.

— Розкажіть більш детально, як ви відчули потенціал у собі та як реалізовували й реалізовуєте його?

— Студентські роки я використовував для свідчення іншим людям, послуговуючись певними зачіпками. Однією з них було спільне вивчення історії, яка завжди цікавила мене, підготовка до семінарів, наукових заходів, конференцій. Це давало змогу комунікувати як зі студентами, так і з викладачами. Потім як аспірант я отримав можливість вивчати історію саме п'ятидесятницького руху. І те, що я вірю в те саме, у що вірили мої діди й батьки, стало предметом мого наукового аналізу. І мені вдалося поєднати науку з власним інтересом. Мені здається, що для науковця це головне, бо коли його змушують працювати над тематикою, яка йому нецікава, то майже ніколи, що він зробить якийсь значний крок у розкритті того чи іншого питання. У моєму випадку ці речі співпали, і я тішуся, що маю улюблену справу і так чи інакше можу говорити про Біблію, про пневматологію (вчення про Святого Духа) і, власне, про саму історію п'ятидесятництва.

І тут поле діяльності дуже широке, починаючи від елементарного просвітництва (уже 30 років ми маємо свободу, але наше суспільство мало знає про неправославні

й некатоліцькі течії) й закінчуючи встановленням історичної справедливості (бо багато десятиліть віруючих безпідставно принижували й засуджували). Власне, саме це я роблю й бачу, як змінюється ставлення науковців до неправославних віруючих, зокрема хрещених Святим Духом.

Тож як реалізується наше покликання до певного служіння? Ми, відкривши в собі певні здібності від Господа, починаємо рухатися по цьому шляху, навіть до кінця не усвідомлюючи всіх тих магістралей, напрямків і можливостей, які Бог для нас відкриває.

— Розкажіть про своє служіння в новоутвореній церкві у Львові. У чому її особливість? Який напрямок її діяльності, на яку аудиторію вона спрямована?

— Коли я почав працювати у Львові, то побачив велике місійне поле, яке складають студенти й викладачі (тут загалом 45 навчальних закладів, із них 23 університети). Разом із тим це туристичне місто, де люди перебувають транзитом, торгують. Тож ми хотіли створити таку громаду, яка охоплювала б насамперед університетську аудиторію. Тому ми зібрали коло однодумців, виробили систему цінностей, яка окреслює напрямок нашої церкви. Першим таким заходом була зустріч зі студентами-першкурсниками на тему: «Вчися вчитися», тому що добре знали, що людина, яка приходить навчатися в університет, дуже потребує цього, бо не знає місцевих реалій, педагогічних тонкощів та побутових. На перший такий тренінг прийшла 61 людина, більшість — невоцерковлені. Разом із тим для своєї команди, у яку входять як викладачі, так і студенти, ми провели тренінг під назвою «Запали свій дар», де за допомогою біблійного богослов'я й згаданого тесту Говарда Гартнера допомагали людям віднайти й правильно спрямувати свої спроможності в процес побудови Царства Божого.

Звісно, пандемія нам перешкоджала, але ми орендували приміщення й стали проводити богослужіння для викладачів та студентів. Щодо приміщення, то в нас є певні вимоги. Ми хочемо бути в центрі, тому винаймаємо приміщення там, а це недешево. Проте ми хочемо бути на перехресті студентських шляхів. Бо як тільки йдеш від людей, то важко очікувати, що вони самі шукатимуть тебе. По-друге, ми сповідуємо принцип безпосередності. Тобто наші заходи для релігійних людей можуть видатися не зовсім канонічними й літургійно-виваженими, але, власне, ця безпосередність сучасній молоді дуже імponує. Ми можемо нинішню молодь багато в чому звинувачувати, але чого в неї не забереш — то щирості. Вони чітко розрізняють фальш від справжності, розуміють, що означає здаватися й бути насправді. Ми хочемо бути християнами в повсякденні.

По-третє, ми застосовуємо принцип колегіальності — тобто максимально залучаємо ту команду, яка в нас є, до служіння. І це вивільняє той потенціал, який у нас закладений. Ну й, звісно, це дає змогу проводити найрізноманітніші заходи. Наприклад, щомісяця в нас проходить зустріч «Книжник». Протягом місяця ми читаємо одну й ту ж книгу, зазвичай це класична література, трохи художня, трохи наукова.

І один раз на місяць ми збираємося на її обговорення. Наприклад, ми розглядали антиутопії Орвела, «Сповідь» Аврелія Августина, в останні два місяці — твори Лесі Українки та Івана Котляревського, бо були ювілеї цих письменників. Серед нас є спеціалісти з тієї чи іншої теми. Вони роблять вступ на двадцять хвилин, а потім ведеться загальна дискусія. І на такі зустрічі приходить немало людей, які не є воцерковленими в євангельському сенсі цього слова.

Це один із напрямків. Для молоді в нас розвинений ігровий напрямок — ми намагаємося передавати важливу інформацію через гру. І на ці заходи приходить чимало молодих людей. Є інші напрямки, які ми тільки починаємо впроваджувати або маємо на меті впровадити. Наша церква особлива тим, що нам не треба особливого прославлення, купи апаратури. Цим людям треба слово — доступне, безпосереднє, їм треба відчувати, що вони залучені в процес, дуже важливим є фактор колегіальності та діалогічності.

— Коли слухаєш ваші семінари, то думаєш, що вам все легко й просто вдається. А як насправді, чи багато часу витрачаєте на підготовку?

— Тут все залежить від багажу, який накопичувався протягом ро-

ків. З одного боку, є методологія й інструментарій — те, що набувалося в процесі освіти, і є певна сировина — тематика, яка розробляється. Наприклад, у 2017-2018 навчальному році я розробляв курс «Дії святих апостолів». За цей час я підготував 40 годин лекцій, і мені тепер не важко при потребі навести оптику на один із текстів. Звичайно, він виходить за межі й стає ширшим у процесі доопрацювання, ніж був до того, проте в мене є основа, на яку можна опертися. Звичайно, готуючись, я читаю, аналізую, додаю щось нове, дивлюся, наскільки цей виклад є актуальним для тої чи іншої аудиторії.

— Кілька порад людям, які відчують у собі здатність навчатися. Як їм реалізуватися в цьому, щоб це стало основою для подальшого служіння?

— Ну, у мене трохи радикальні поради. Я все-таки раджу звернути увагу на світську освіту, бо вона, при всій повазі до наших релігійних навчальних закладів, більше розвиває. І якщо це напрямок гуманітарний, то краще стаціонарно навчатися, щоб справді зануритися в процес здобуття освіти, а не здобувати знання якимись нальотами. Разом із тим це дає можливість і з місійної точки зору більш вплинути на людей, із якими навчаєшся.

І, звісно, дуже важливо в процесі навчання шукати дотику свого християнського світогляду та досвіду до того майданчика, на якому ти опинився, бо це дає додатковий стимул, мотив, щоб рухатися далі.

Якщо відверто, то в Україні освітня справа неприбуткова й часто корупційно обумовлена. І є чимало того, що може відштовхнути людину. Те, що тримає — це праця над улюбленою темою, над улюбленою справою.

**Розмовляла
Ольга Міцевська**

Служителі львівської церкви «Спільнота Преображення Христового» Михайло Мокієнко, Михайло Хром'як та Станіслав Степанченко

Не кидай спис у помазанця

Актуально

Кожна церква має служителів — і їх більше, ніж ми можемо думати. Адже служителі — це не тільки пастор, диякон, а всі, хто активно працює для збудування общини. І всі ці люди у свій час переживають різні спокуси й нападки. Про взаємовідносини зі служителями говоримо зі старшим єпископом Союзу п'ятидесятницьких церков Молдови Віктором ПАВЛОВСЬКИМ.

— Як довго ви в служінні? Розкажіть про своє покликання.

— Я народився в християнській сім'ї. Батько був першим віруючим у нашій родині. Він навернувся до Бога ще в 17 років, і його батьки сказали: «Або відмовляєшся від цієї віри, що соромить нашу сім'ю, або йдеш із дому». Він обрав друге. Через три місяці вони все-таки запросили його додому на розмову, побачили, що хлопець став зовсім іншою людиною, і дозволили лишитися. Десь через рік повернулася його мама, через три роки — тато.

Господь покликав мене до служіння в 13 років. Це була нічна молитва, церква молилася за тих, хто хотів отримати хрещення Святим Духом, хто хотів присвятити своє життя Богу. Тоді я отримав духовне хрещення й пророче слово: «Я дам тобі служіння, яке будеш звершувати по всьому світі!» Звичайно, повірити, що таке можливо, було дуже складно: СРСР, кордони закриті, я простий хлопець із села, який навіть не виїжджав нікуди за його межі...

Але я любив робити будь-яку справу від щирого серця. Своє служіння в церкві почав із музики — грав в оркестрі на мандоліні, на гітарі, на акордеоні, не розуміючи, що все це веде до того, про що сказав

Господь. У 20 років, коли повернувся з армії, мені стали пропонувати дияконське служіння. Але я відповідав: «Вибачте, але мені здається, ще не час». Я був ще неодружений, не знав, де буду жити...

Але через деякий час до нас приїхали служителі, один із них — Володимир Озеруга з Києва. Вони оточили мене й кажуть: «Якщо Господь тебе вибрав, а церква підтвердила, то маєш погодитися. А де будеш жити — Бог нагледить. Служителі потрібні скрізь!» Так, у 24 роки я став дияконом. Через два роки був рукопокладений на пастора. А потім настав час свободи. Я називаю служителів цього періоду — привілейованим поколінням. Ми вперше в Молдові добилися дозволу на будівництво нового дому молитви. Я й подума-

ти не міг, що на конференції, коли організовувався п'ятидесятницький союз, мене висунуть і майже одностайно оберуть на єпископське служіння. Це була велика несподіванка. Мені було 29 років.

Я вдячний Господу за покликання й привілей служити більшій частині життя власне іншим служителям. За цей час я отримав розуміння від Бога — хто такий служитель і що таке церква. Церква — це організація чи, точніше, організм, який існує на землі найдовше. І це з однієї причини — Господь завжди знаходить вірних людей, які, незважаючи ні на що, лишаються посвяченими Йому. Ті, хто близько незнайомі зі служителями, їхніми сім'ями, уявляють, що вони якісь особливі, надприродні, недосяжні люди. Але ми такі ж,

як і всі — просто відділені Богом для особливої справи.

— **Наша тема — «Не кидай спис у помазанця». Хто такі «Божі помазанці» сьогодні? Це тільки ті служителі, які офіційно обрані церквою?**

— Згідно з біблійним текстом можемо виділити різні категорії. Одна з них — старозавітні служителі, яких Бог помазував на виконання певної справи (царі, священники, пророки). Сьогодні побутує думка, що «помазанцями» можна називати лише старозавітних служителів. Але й у Новому Завіті говориться про помазання. Ісус Христос каже: «Дух Господній на мені, бо Він помазав Мене...» (Лк.4:18). Це теж було помазання, хоча не оливою, але Святим Духом і силою — на виконання конкретної місії. Пізніше в посланнях сказано: «А ви маєте помазання від Святого» (1Ів.2:20). Ми бачимо, що тут не виділяються лише священники, а маються на увазі всі віруючі, які посвятили життя Господу та отримали від Нього певний дар для виконання якогось служіння. Цих дарів є дуже багато, і для цього не обов'язково бути рукопокладеним.

— **У нашій розмові ми матимемо на увазі саме покликаних Господом і помазаних Духом на певне служіння. Коли Дивид сказав: «Не підніму руки на помазанця», малося на увазі саме це. До речі, у тій історії спис кидав помазанець у помазанця — та це, мабуть, окрема тема. Наступне питання: чи може людина не бути помазанцем, а випадково опинитися в певному служінні?**

— Гаразд, вживаючи слово «помазанець», будемо мати на увазі тих людей, які прийняли на себе відповідальність за конкретне служіння. Хочу сказати: для того, щоб людина ввійшла у фазу служіння, вона має пройти кілька етапів. Вона має особисто зрозуміти, що є її покликанням від Бога. Далі має відбутися обрання громадою, випробувальний період. І врешті старші служителі рукопокладають у певний сан.

У моєму досвіді справді були випадки, коли приходило усвідомлення, що людина опинилася в служінні випадково, не маючи покликання. Усі її спроби провалювалися, вона

не мала успіху, не могла вести служіння, усе йшло до занепаду, хоча починалося нібито непогано. Такі люди іноді самі йшли зі служіння, а іноді доводилося їх зупиняти. Але, Слава Богу — це все ж поодинокі випадки. Чому так стається? Не знаю. Але навіть серед 12-ти учнів Ісуса Христа був один, який зійшов із дистанції...

— **Що таке «подвійна честь» для служителів, про яку говорить Біблія?**

— Апостол Павло каже: «А пресвітери, які добре пильнують діла, нехай будуть наділені подвійною честью, а надто ті, хто працює у слові» (1Тим.5:17). Це слід тлумачити в контексті цілого розділу, де мова йде про ставлення до вдовиць у церкві. У третьому вірші це саме слово говориться про вдів: «Шануй вдів, удів правдивих». А як можна шанувати вдів, якщо не матеріально?

Рукопокладаючи служителів, ми говоримо про їхні обов'язки, але також про обов'язки церкви. Я завжди кажу: хороший служитель — у хорошій церкві! Іноді пресвітерів ігнорують. Але якщо хочете, щоб у вас був хороший служитель, ви теж повинні щось робити. Перш за все — молитися за ваших служителів, вони, як ніхто, цього потребують. Віддавайте їм честь через власний послух. Мова не про те, що служитель — недоторканий і йому потрібно кланятися. Просто зазвичай ми приходимо до служителя з проханням, проблемою, потребою... Часто ми взагалі використовуємо його як відро для сміття. Поважайте пастора і як особистість, і як служителя. Забезпечте його необхідним для життя.

— **Де межа між осудом і конструктивною критикою?**

— Ральф Емерсон сказав: «Єдиний гріх, якого ми не прощаємо один одному — це розходження в поглядах». Не потрібно відразу йти в штики, якщо хтось не згідний із твоєю думкою. Апостол Павло сказав, що належить бути поділам у поглядах. Але коли ми когось критикуємо, потрібно перевірити своє серце: у чому полягає моя критика? Якщо моя мета — любов від чистого серця, і я бажаю добра для людини,

то це нормально. Можете критикувати ваших служителів, але при одній умові — якщо ви щодня молитесь за них. Скажу з власного досвіду: від людей, які моляться, дуже легко приймати будь-яку критику. Та навіть якщо буває, що хтось переходить допустимі межі, я прошу служителів: будьте зрілими, не переходьте межі у відповідь.

— **Чому так багато деструктивної критики в бік служителів на пострадянському просторі?**

— Насамперед, ми майже не мали вчення про ставлення до служителів. Я не чув, щоб хтось проповідував, що служитель — це дар від Бога. Навпаки, у багатьох було розуміння, що служитель усе стерпить, що це ганчірка, об яку можна витирати ноги. Порівнювали його з обмежувальним стовпом на розі вулиці, щоб возом не зачепити паркана — його всі вдаряють, а він стерпить. Мовляв, так і служитель захищає церкву. Усе це й сформувало неправильне ставлення.

Потім почалися еміграція, переплетення різних культур, швидкі зміни в суспільстві, до яких не всі церкви змогли адаптуватися. А хто лишається винним у всіх проблемах — звичайно, служитель, він завжди крайній. Світ став маленьким, є доступ до інформації, можна порівняти з іншими — і це теж стає приводом для критики. Хоча останні роки 10 я бачу в нашому братерстві все ж позитивні зміни — з'являється більше поваги до служителів.

— **Якими неправильними діями служителі можуть викликати на себе критику?**

— Насамперед скажу, що ніколи не варто боятися критики. Найкраща опора для служителя — не ті, хто завжди зі всім згідні, а ті, хто мають деяку впертість. Саме вони у складний момент допоможуть йому встояти. Були випадки, коли кілька чийось критичних слів ставали для мене справжнім відкриттям.

Іноді в служителях можна спостерігати надимання: «До мене нічого не було, це я все зробив!» Те, що було колись, залишиться в історії. А тепер потрібно бути поступливим до змін. Не варто жити минулим. Також

служитель може бути недоступним. Я стикався з таким, коли дзвонив пастору, а в нього — один секретар, другий секретар... Думаю собі: якщо мені так непросто до нього добратися через ці бар'єри, то що говорити про звичайних членів церкви?

Ще один момент — відірваність від общини. Це може виявлятися як у надмірній прогресивності, так і у відставанні. Буває пастор надихає, мріє, має бачення... А люди просто не розуміють, про що він говорить, не встигають за ним. Щоб підняти людину на свій рівень, потрібно спочатку спуститися на її. Або навпаки — служитель все гальмує. Люди вже самі підходять до нього з ініціативою, бажають служити, а він: «Почекайте, ще не час, ще не можна...» Служитель має бути на крок попереду церкви й давати всім іншим роботу. Інакше роботу дадуть йому. Найкраще — коли є гармонійне поєднання молодих енергійних служителів зі старшими та досвідченими. Тоді є прогрес.

— Як повинен реагувати на критику служитель і його сім'я?

— Служитель, його служіння та його сім'я — це невіддільні речі. Якщо батько, наприклад, є пресвітером, то в служінні — вся його сім'я. Хочемо чи ні, дружина все одно розділяє навантаження чоловіка. І діти також відчувають на собі особливу відповідальність. Тому будь-яка критика торкається сім'ї, приносить їй біль. Тому я раджу служителям не посвячувати рідних у всі деталі — їм буде легше. Дружинам служителів раджу ніколи публічно не ставати адвокатом чоловіка. Хоча ви його знаєте краще за інших, розумієте всю безпідставність критики в його бік. Але вас все одно не почують, і буде тільки гірше.

Якщо у ваш бік прозвучала критика, перш за все запитайте себе — не хто це говорить, а чому це говорять. І якщо не знайдете відповідь на запитання «чому?», тоді вже дивіться «хто?». Будьте відкритими до того, щоб вислухати людей, дайте їм можливість висловитися. Але ніколи не робіть цього по телефону або, що ще гірше, — через переписку. Щоб ситуація вирішилася — найкраще сісти лицем до лица, сам на сам, по-

ставити прямі запитання й чесно на них відповісти. Мені це допомагало багато разів. Головне — не гарякувати, не казати: «Та хто ти такий, щоб ставити мені такі запитання?» Тоді людина до служителя більше ніколи не підійде. Іноді треба й попросити пробачення. А деяку критику треба навчитися ігнорувати. Не особистість ігнорувати, а безпідставні докори. Подякувати людині за її точку зору — і не більше. І ніколи не виправдовуватися. Пам'ятайте — Господь наш захисник.

Варто визнати, що є й багато ситуацій, коли люди поводять себе неправильно, грубо щодо служителів. Ми навчаємо церкву, щоб зауваження до служителів не мало ультимативної форми. Усе-таки служитель відповідальний перед Богом і дасть Йому звіт.

— А якщо критика звучить уже не від одної людини, а від групи людей? Чи має це послужити таким собі «дзвіночком» для служителя, щоб звернути увагу на зауваження?

— На жаль, такі «дзвінки» не всі чують. Тому ми радимо, щоб у кожного пастора був свій пастор. Іноді потрібна третя сторона, щоб вирішити конфлікт. Бувало, що ми отримували скарги на пастора від групи людей і відвідували ту церкву, щоб розібрати справу. І бувало, що навіть підходили до вирішення, але пастор заявляв: «Ви приїхали й поїдете, а тут — я буду правити!» Це не може довго продовжуватися. Потрібно, щоб над служителем був духовний авторитет. Це потрібно і для служителя, і для церкви. Братерство, єпископи, які рукопокладали пасторів, мають право прийти, вислухати й прийняти відповідне рішення. Мені довелося розбирати сотні різних ситуацій. І коли церква погоджувалася довіритися рішення братерства, яким би воно не було, завжди приходив мир. Бувало, що виправдовували пастора, а бувало, що знімали зі служіння.

— Глядач запитує: що робити, якщо хочеться «кинути спис» у служителя, який цього заслуговує?

— Якщо вас переповнює таке бажання, я би порадив почекати три

дні, провести їх у молитві. Це перевірений спосіб. Скоріше за все, через три дні ви радітимете, що втрималися від необдуманого вчинку. А загалом — будьте об'єктивні, підходьте конструктивно, спокійно висловлюйте свою думку й вислухуйте відповідь служителя. Якщо навіть він не сприймає критики, пам'ятайте, що церква належить не йому, вона належить Ісусу Христу. І Бог пильнує Свою церкву.

— Як відновити авторитет служителя, який постраждав від критики? Як реабілітуватися?

— По-перше, як я вже казав, не варто самому шукати собі виправдань. Я бачив випадки, коли служителі відновлювалися майже надприродним чином. Один пастор, коли його стали критикувати, дуже скромно сказав: «Брати і сестри, дякую Богу, що міг вам служити. Якщо надалі моя праця спричиняє проблеми, я передаю служіння». І вже через три місяці церква одностайно визнала, що вона була неправа, відбулося примирення. Тому найшвидший шлях — це шлях смирення, коли служитель має силу попросити пробачення в церкви. А іноді це дуже необхідно — вибачитися перед молоддю, підлітками, навіть дітьми. Від цього ще ніхто не помер, навпаки — це прямі двері до миру.

Якщо ж навіть це не допомагає, то залучати старших служителів, щоб вони вникнули в ситуацію, поспілкувалися з людьми, відвідали сім'ю служителя. Також важливо, навіть за умови передачі служіння, дати йому зрозуміти, що він не викинутий, не списаний. Служителі — це цінність, якою не можна розкидатися.

— Особисте питання: чи часто кидали спис у вас? Чи завжди ви правильно реагували?

— Звичайно, багато речей приходить із досвідом — у молодості були рішення, яких я зараз не прийняв би. Я був молодим активним єпископом, хотів багато встигнути. На першій нашій конференції на запитання Романа Біласа: «Яке твоє бачення для Молдови?» відповів: «Я бачу усіх п'ятидесятників в одному братерстві!», чим неабияк йо-

го здивував. У нас було п'ять різних груп п'ятидесятників, конкуренція, кожен захищав своє... Тож на шляху до своєї мети критики доводилося вислуховувати предостатньо. Це — доля всіх служителів. Але найнебезпечніше — наслідувати Саула, який, будучи помазанцем, кидав спис у Давида, іншого помазанця. На жаль, такі речі доводиться спостерігати й у церкві XXI століття.

Пам'ятаю один із моментів. Я прийшов на зустріч однієї із згаданих груп і відверто сказав: «Я чую все, що про мене кажуть, і я вас розумію. Я не можу вам цього заборонити й не ображаюся. Адже якщо я невинен, це не має для мене великого значення. Написано: «А для мене то найменше, щоб судили мене ви чи суд людський, бо я й сам не суджу себе» (1Кор.4:3)». Саме це розуміння дозволило мені проходити різні складні моменти, бути стриманим, не дозволяти себе втягувати в протистояння, перепалки — це ніколи не приносить користі. Щось доводилося пропустити мимо вух. Іноді треба було сказати: «Винен, простіть мене!»

І Бог зробив чудо — у нас справді утворилося одне братерство, маємо взаєморозуміння між служителями. Хоча всі дуже різні, але ми навчилися вміщати один одного. Завжди потрібно усвідомлювати: у мені немає всіх дарів, які потрібні церкві. А тому слід визнати, що вони є в інших — і інші можуть доповнити моє служіння. Мене радує, що за понад 30 років мого служіння ми рукопоклали понад 700 братів на пасторів та дияконів тільки в Молдові. Це армія служителів, яка весь час поповнюється, ми бачимо молодь, яку Бог кличе на служіння, яка приймає на себе відповідальність за церкву нашого часу. Я завжди кажу: не скупіться ставити нових служителів і робіть це поки їм від 20 до 30 років. Досвід прийде. Тож служімо тому народові, над яким нас поставив Господь, і допомагаймо іншим служителям, які потребують підтримки!

**За матеріалами проекту
«Слово істини»,
ведучий Віктор Вознюк**

Служіння сестри Ніни

До написання цих роздумів мене наштовхнула цитата з матеріалу Богдана Галюка, яка була надрукована в другому номері «Благовісника» за минулий рік. У статті «Offline vs Online» автор розмірковував про плюси та мінуси церковних богослужінь у форматі відеотрансляції, на яку перейшли багато церков під час карантину. І серед цих мінусів він називає один несподіваний момент: «Так-от, можна видалити деяких друзів у соцмережі, перемкнутися на канал іншої церкви, але сестру Ніну зі своєї місцевої громади — наділену особливим даром докору та «божественної» підказки — нікуди не видалиш, її потрібно терпіти й смирятися. І, до речі, саме так ми ростемо духовно».

Цікаве спостереження. Власне, такі думки десь на підсвідомому рівні в мене були й раніше. Я для себе вже давно прийняв той факт, що мої одновірці (і не тільки), брати й сестри, які поведуться нерозумно, дратують мене, шкодять, чимось надовідають, бувають, як той камінець у взутті — саме вони виховують мене. Учуть терпеливості, поміркованості, стриманості, учать любити інших — і тоді, коли й немає за що любити. І від них нікуди не втечеш — вони є в кожній церкві. Їх важко перевиховати чи навчити. Їх не можна змусити замовкнути чи щось їм заборонити. Такі собі «духовні немовлята», які ніяк не можуть вирости. І яких потрібно терпіти, як ми терпимо вибрики та неслухняності наших маленьких дітей.

Я не кажу, що це нормально, що потрібно мовчки терпіти чи не звертати уваги. Ні, виховний процес для таких людей потрібний, але він нерідко буває болючий, важкий та копіткий для духовного вихователя. Тому, маючи справу з такими «сестрами Нінами» (даруйте, я не хочу образити сестер, і серед братів є такі «служителі»), більш досвідчені віруючі намагаються їх уникати. А даремно. Бо, виявляється, це один із методів Божої науки щодо нашого духовного вдосконалення. Ці люди, які нас дратують та нам надовідають, — своєрідні вчителі, через яких ми стаємо дорослішими та мудрішими. Це випробування, які загартовують нас, перевіряють нас на міцність.

Дивно, але наш небесний Батько нерідко використовує людей із негативними характеристиками для служіння нам, більш дорослим та досконалим. У Книзі Єремії є місце, де Господь називає вавилонського царя Навуходоносора Своїм рабом (служителем), якого Він посилає як вихователя для неслухняного та бунтівного Божого народу (див. Єр.25:8-9).

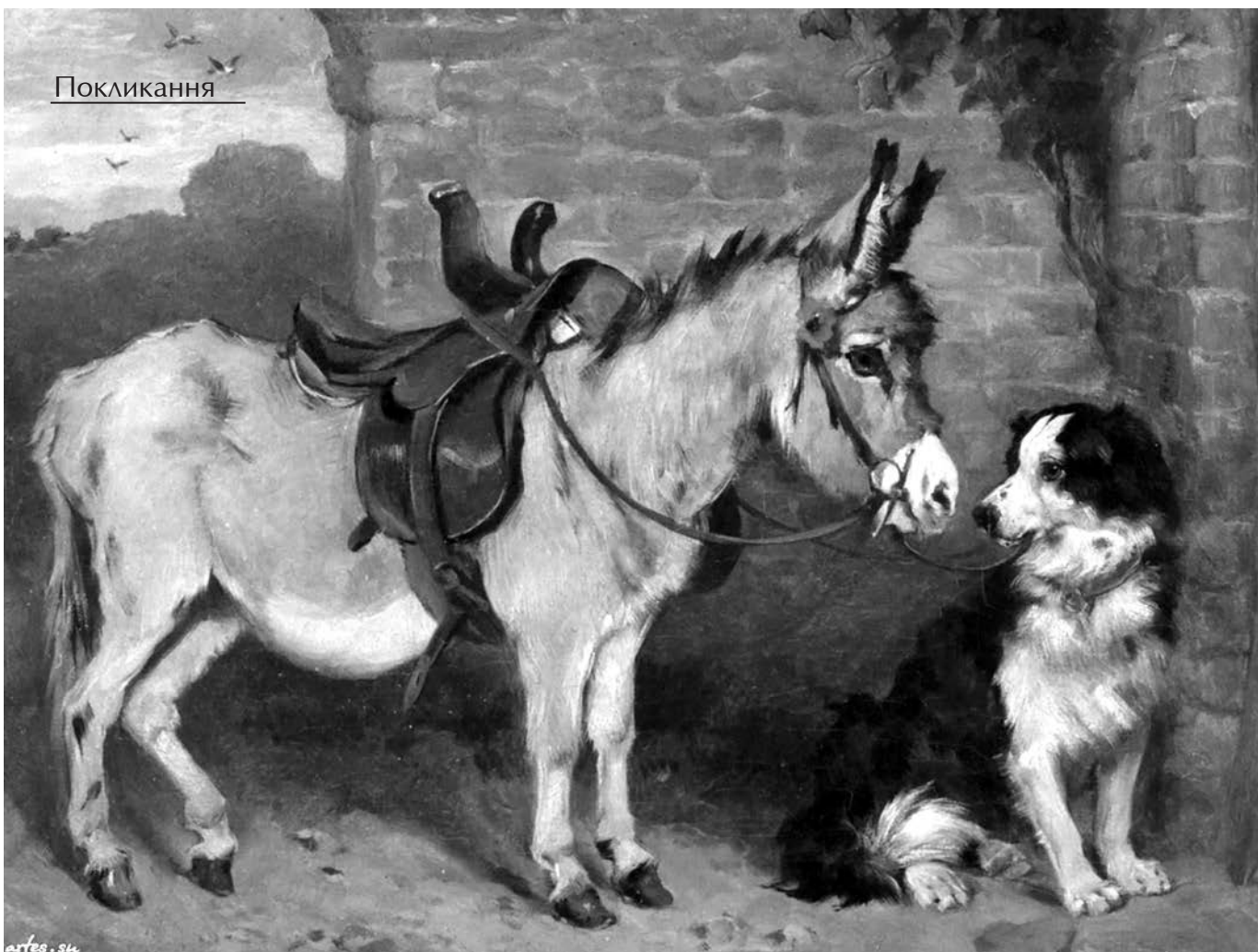
Не всі проходять випробування. Навіть такий твердий та вірний Богові чоловік, як Мойсей — і той отримав поразку від невірних євреїв. Вони так роздратували Божого чоловіка, що той, вийшовши з себе, вийшов із-під Господнього керівництва. Як наслідок — не увійшов у землю обітовану...

Та й для самого народу Божого Єгова залишив у землі обітованій поганські народи, щоб випробовувати їхню вірність Йому. Він сказав, що на благословенній землі, яка «тече молоком та медом», будуть удови та сироти. Для того, щоб заможні брати та сестри, допомагаючи їм, виховували в собі співчуття та любов до однокровних.

Апостол Павло благає віруючих, «щоб поводитися гідно покликання, що до нього покликано вас, зо всякою покірною та лагідною, з довготерпінням, у любові терплячи один одного, пильнуючи зберігати єдність духа в союзі миру. Одне тіло, один дух, як і були ви покликані в одній надії вашого покликання» (Еф.4:1-4).

Тому не нехтуймо й таким незвичним «служінням сестри Ніни» — воно виховує в нас терпеливість та любов один до одного. І якщо правильно поставитися до такого методу, ми не лише самі вдосконалюємося, але й мудрою, лагідною поведінкою виправимо та вдосконалимо саму «сестру Ніну»...

Юрій ВАВРИНЮК

«Візьміть на себе ярмо Моє...»

В одному селі жила місіонерська команда, а поруч з ними — баба Женя. Вона була бідною, а в місіонерів були дрова. І та жінка без дозволу брала ці дрова в них. І от вони вирішили заготовити дров і для неї. Один брат захотів допомогти. Пиляв — і сердився, бо пилка була тупа. Почав рубати — і це непросто робити. І він сказав у своєму серці: «Ну де та баба Женя взялася на мою голову?!» І раптом почув усередині себе голос: «Ти так реагуєш, бо робиш це для баби Жені. Роби це для Ісуса».

Коли я почув цей приклад, усе в мені зворушилося. Для кого я живу? Для кого проповідую? Кому служу? Апостол Павло ось так розставляє пріоритети в житті: «...Але цілою сміливістю, як завжди, так і тепер Христос буде звеличений у тілі моїм, чи то життям, чи то смертю. Бо для мене життя — то Христос, а

смерть — то надбання. А коли життя в тілі — то для мене плід діла, то не знаю, що вибрати» (Фил.1:20-22). Він розуміє, що у вічності краще, але каже, що хоче, щоб через його життя, через його тіло був звеличений Христос. І своє життя в тілі він окреслює як плід діла.

Бог хоче, щоб і наше з вами життя приносило плід — щоб ми в церкві мали служіння, щоб поза церквою служили іншим. Знайди свою справу, вкоренися в ній, рухайся в цьому — і ти будеш дякувати Богові й радіти. Христос багато що взяв і поніс. Він взяв на себе наші немочі й болі наші поніс. Він взяв на себе те, чого ніхто не інший не зміг би — наші гріхи. Він поніс їх на хрест, де постраждав за нас. А тепер Бог хоче, щоб ти щось узяв на себе.

Христос каже: «Візьміть на себе ярмо Моє...» На конях, які живуть у природних умовах, немає ярма, але

й толку з них мало — вони ганяють собі без діла. Але коли вони в ярмі, то виконують певну справу. Христос каже, що, перебуваючи в Його ярмі, ти знайдеш спокій для своєї душі. Мир прийде у твоє життя — ти почнеш служити.

Нещодавно в Школі особистого євангелізму ми навчали одну старшу жінку — їй 72 роки. І коли я прийшов на зібрання, ця жінка з радістю підходить до мене й каже, що чотирьом бабусям проповідувала Євангелію. Навчаючи, я казав: «Ми, молодші, маємо змогу бігати й ловити тих, хто молодший, а ви, старші, проповідуйте на лавочці бабусям. Поговоріть з ними про життя, про їхні проблеми, бо ви їх зрозумієте, а вони вас». І вона прислухалася до цих слів. Наступного разу ця сестра прозвітувала мені, що за тиждень проповідувала вже вісьмом бабусям. І знаєте — вона була радісна.

Не думаю, що їй кості менше крутили чи серце не нило. Але вона виконувала те, що Бог доручив їй робити, і це додавало їй сили.

Бо коли ти будеш перейнятий служінням, то сміливо скажеш з апостолом Павлом: «Моє життя в тілі — то плід мого діла». Тебе менше хвилюватиме, хто й що про тебе сказав, хто не так глянув, бо головним у твоєму житті, як і в житті Христа, стане: «Боже, хай буде воля Твоя!»

Не знаєш, у якому напрямку рухатися? Візьми піст на три дні, на п'ять днів, прийди до служителя й послухай, що він тобі порадить. Спробуй себе в одному, в іншому служінні. Ми вчимо цього людей одразу ж після хрещення й намагаємося спрямувати їх у певне служіння, заохочуємо пройти Школу особистого евангелізму, бо знаємо: якщо спочатку запрацює отой генератор Духа Святого в тобі, тоді буде сила.

Бог спрямовує серця тих, які щиро прагнуть служити Йому, щоб вони виконували служіння, яке Він передбачив саме для них. Пригадую — я двадцять років провадив дитяче служіння в нашій області. Ми організовували дитячі табори, евангелізації для дітей. Це служіння було налагоджене — майже в кожній церкві нашого обласного об'єднання проводилися табори й робота з дітьми. І ось одного разу я сидів на одній із нарад і відчув, що робота робиться без мене. Раніше зі мною радилися, я скрізь брав активну участь, ми приймали спільні рішення. А тут все вирішувалося ніби без мене. І в ту мить я зрозумів, що мені час перейти на інший рівень служіння.

До того я не раз казав Богові, що хотів би передати це служіння, але чув у своєму серці, що ще не час. Було таке, що інші казали мені: «Уже все — передавай це служіння», але я відчував, що моя місія в цій праці ще не скінчилася. А тут Бог чітко показав мені, що відтепер я маю рухатися в іншому напрямку.

Я став служителем у селі Старий Лисець поряд із Івано-Франківськом. Ми давно хотіли переїхати в село, бо жили в багатоповітряній з п'ятьма дітьми й нерідко чули, як нам стукають по батареях, коли діти трохи вільніше поводитися. Ми

думали, що це село стане благом для нас. Але Бог мав ще й інші плани, Він хотів, щоб ми послужили для цього села.

Коли певний час прожили в селі, то кожному з дітей виділили певну землю (ми, як багатодітна сім'я, мали право на отримання паїв). І от коли в нас виникла думка побудувати дім молитви, то нам потрібно було потурбуватися про землю. Ми звернулися в сільську раду, і нам запропонували певні наділи, які були за селом. Але одного ранку мені приходить на думку: «Йди до голови й кажи, що ти маєш земельний пай, і починай будувати на тому місці, де його виділять».

Я так і зробив. Згодом нам запропонували декілька ділянок: одна десь під річку, інша теж на околиці й іще одна — на початку села (десь за 150 метрів від в'їзду). Я обрав останню — і ми стали зводити дім молитви. На той час у касі було двадцять тисяч гривень, але я чітко чув від Господа: «Починай будувати!» І коли закінчувалися ці двадцять тисяч, Бог посилав інші двадцять, чотирнадцять, шістнадцять... І так аж поки ми не звели дому молитви. А потім, коли будівництво завершилося, благословення, як та мана, припинилися.

Три роки тому, коли ми збудували дім молитви, у нас було 23 члени церкви. Тепер — 43. Цього року троє людей приєдналося до церкви, і ми вдячні за це Господу. Окрім духовного, у селі ми задіяні в соціальному служінні. Одного разу я підійшов до голови й кажу: «Ви дуже заклопотаний чоловік, і ми хочемо вам допомогти. У нас такі зупинки в селі, що їх треба обновити». А він мені: «Та я давно дивлюся, але все руки не доходять. Якщо можете, то зробіть це. І біля церкви поставте». Ми поставили три зупинки. Одна з них — біля нашого дому молитви. Вона так і називається «Церква». І люди, які виходять з автобуса, бачать через скляні двері, як у нас відбуваються зібрання.

Тож Бог кожному з нас дав Своє діло. І для життя кожного з нас Він має Свій план. Він не хоче, щоб ми прийшли в небеса, яка та головешка з вогню. Він хоче, щоб, прийшовши в небеса, ми сказали: «Господи, бу-

ло важко, але Ти мені допоміг виконати волю Твою».

Бог, кличучи нас до Себе, радить взяти щось на себе. Передусім ярмо, про яке ми читали вище. Це ярмо робить нас покірними Його слугами. Тому не передавай ярма іншому, візьми його на себе, бо який сенс із коня без ярма — ним керувати неможливо. Так само й Богові важко керувати нами, важко нас спрямовувати, якщо ми не рухаємося в Його волі, під Його ярмом. А коли ти в ярмі, у служінні, то усвідомлюєш, що перебуваєш у Божій стайні й можеш приносити плід для Нього.

Друге, що ми маємо взяти на себе, — свого хреста. Іноді легко когось розпинати й докоряти, але як важко буває свого хреста нести й впокорюватися під його тягарем. Як важко буває розіп'яти своє «я», свого внутрішнього бунтаря! Але якщо людина терпеливо несе свого хреста, то з часом стає помітно, що в її житті живе Ісус Христос. Апостол Павло писав, що щодня вмертвляє й впокорює своє тіло, щоб проповідуючи іншим, самому не стати негідним.

Третє, що ми маємо нести в цьому житті, — тягарі інших людей. «Носіть тягарі один одного, і так виконаєте закона Христового» (Гал.6:2). Останнім часом я поособливіше відчуваю, що для того, щоб бути ефективними в служінні, ми повинні бачити потреби людей, яких зазвичай дуже багато. Ісус, коли жив на землі, йшов до людей і намагався вирішити питання, які їх турбували, — когось годував, комусь відкрив очі, комусь дав надію, комусь сказав тепле слово. Тож ми намагаємося рухатися в цьому напрямку й бути уважними до людей, які живуть довкола нас. Наприклад, цього літа ми провели три очні клініки для жителів села. Це трохи матеріально затратно, але ми маємо змогу за день зустрітися з понад 120 людьми, які готові до діалогу з нами. І ми можемо засвідчити їм, розказати про нашу церкву й запросити їх на зібрання.

Петро ВЕРНИГОРА,
пастор-місіонер,
Івано-Франківська обл.

Відлюдництво: тупикова дорога служіння Богові

Приблизно в 251 році від Р.Х. в єгипетському містечку Кома, у замкнутий християнській сім'ї народився хлопчик. Можливо, у майбутньому він нічим би не відрізнявся від своїх ровесників та інших жителів міста, якби не особлива побожність, яку став проявляти вже в десятилітньому віці. Коли йому було біля двадцяти років, померли батьки, залишивши юнакові та його сестрі великі статки. Але саме тоді він відчув особливий покликання до служіння Богові. Після відкриттів, які отримав, перебуваючи в постах та молитвах, молодий християнин приймає несподіване рішення. Він продає все своє майно, віддає сестру на виховання благочестивим жінкам і присвячує себе на подвижницьке служіння відлюдника. Спочатку живе та переймає духовний досвід у відомого в околиці старця, а потім перебирається в печеру на березі Нілу й повністю відгороджується від людей та світу. Наступні 20 років він провів у повній ізоляції — настільки суворій, що за весь цей час лише зрідка відгукувався на прохання відвідувачів поговорити.

Звали цього чоловіка Антоній. У християнську історію він увійде як Антоній Великий — християнин, який вважається основоположником дуже поширеної практики подвижництва або чернецтва.

Утім, він був далеко не перший. І до нього були християни, які прак-

тикували відлюдництво як шлях до духовного просвітлення та особливого служіння Богові. І не тільки в християнстві: відлюдники були й у юдаїзмі, буддизмі та інших релігіях Сходу. Але саме Антоній дав потужний поштовх цьому служінню в християнстві, зробивши його неймовірно популярним та затребуваним.

Як не дивно, але чернеча практика в XXI-му науково-просвітницькому та атеїстично-скептичному сторіччі не тільки не зникла, але й набуває популярності. І цьому є свої причини, про які варто говорити окремо. Ми ж говоритимемо про інше — про розбіжності відлюдництва зі вченням Ісуса Христа.

Безперечно, раціональне зерно є й в апологетів цієї духовної практики. Ніхто не піддає сумніву те, що відречення від світу та особлива посвята Богові є біблійним вченням. Саме такими були учні Христа, перші проповідники нового вчення. Саме таким можна вважати апостола Павла, який, за його словами, усе земне порадив за сміття заради пізнання Христа. Відречення від багатства, слави, кар'єри, навіть сім'ї допомагає більш ефективно та плідно працювати в духовній сфері. З іншого боку, практика заснування монастирів сприяла розвитку богослов'я, освіченості, науки та, попри поширену думку, прогресу суспільства.

Але, як часто це буває, тут не вдалося уникнути крайнощів. Дуже скоро відлюдництво та чернецтво прийняло спотворені форми, відійшло від євангельської дороги та зі служіння Богові перетворилося в «служіння собі». Бо, на відміну від закликів Сина Божого йти у світ, нести Євангелію, бути світлом і сіллю для суспільства, — у чернечій практиці майже все зосереджене на собі, на вдосконаленні особистих стосунків із Богом. І саме тут можна говорити про деяке викривлення в цьому питанні. Адже Ісус зробив усе для того, щоб стосунки людини з Небесним Батьком стали ідеальними вже з моменту народження згори. Єдине, що залишалося людині, — зберегти чистоту цих стосунків. І тут ця духовна практика більше схожа на філософію східних релігій, де відлюдництво є шляхом до внутрішнього просвітлення, самовдосконалення, ближчих стосунків із богами чи навіть до моменту, коли людина сама набуває божественних якостей.

З іншого боку, як уже було зауважено, така практика певною мірою гальмує та нерідко робить неможливим виконання Великого Доручення Христа: «Ідіть по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте!» (Мр.16:15). Перші християни вважали своїм обов'язком не закриватися в собі чи у своїх громадах, а щораз більше свідчити про Месію

— проповіддю, життям, публічним служінням. Християни повинні бути активною частиною суспільства, вдосконалюючи його.

Ще один важливий бік християнського служіння — допомога людям навколо. Не лише одновірцям, але й тим, хто ще у світі. Служіння християн — це служіння самарянина з відомої Ісусової притчі. Хоча варто сказати, що з часом монастирі стали такими осередками служіння та допомоги оточуючим.

Варто згадати ще один аспект затворництва — соціально-груповий. І яскравим прикладом тут є аміші, меноніти, старообрядці та інші замкнені на собі групи віруючих. Сьогодні про амішів, менонітів багато говорять. З одного боку, як про гарний приклад вірності традиціям, віруванням та способу життя, з іншого — як про приклад добрих господарів, які вирощують органічну сільськогосподарську продукцію. В Україні теж є подібні групи, хоча набагато менші, зокрема «кашкетники» на Тернопільщині та Івано-Франківщині.

Попри всю повагу до представників цих релігійних громад, які намагаються уникнути впливу грішного світу, вони практично не впливають на цей світ. Бо настільки замкнені в собі, що світ їх сприймає не як тих, за ким варто іти, кого варто наслідувати, а як екзотичних та незрозумілих представників своєрідної субкультури. Свій спосіб життя вони вважають служінням Богові, але це більше схоже на служіння собі, оскільки спасіння світу їх не хвилює. З іншого боку, враховуючи їхню відмову від сучасної техніки, зосередженість на автентичності одягу та способі життя, це більше скидається на намагання зберегти національно-культурну спадщину, аніж духовну.

На жаль, деякі євангельські християни, особливо з пострадянського простору, емігрувавши на Захід, зокрема в США, повторюють цей сумнівний досвід закритості та збереження колишніх «батьківських» традицій, вважають його чи не єдиноправильним служінням Богові.

І нарешті, відлюдництво та повне відокремлення від світу аж ніяк не гарантують збереження свя-

тості та правильного християнського життя. Бо духовна боротьба, як зауважує апостол Павло, «не проти крові та плоті», не у фізичному вимірі, а всередині самої людини, у її серці, думках та почуттях, від неї не втечеш, не відгородишся. І це добре ілюструє відоме оповідання Льва Толстого «Отець Сергій».

У ньому розповідається про Степана Касатського, офіцера та аристократа, палкого царевого прихильника. Несподівано перед власним весіллям він дізнається, що його наречена була коханкою царя. Це змушує його зректися світського життя та стати затворником на ім'я Сергій. З часом він стає відомим, його вважають за святого. Якось зимою одна легковажна дама, катаючись на санях в оточені веселої компанії, побилася об заклад, що спокусить ченця, про аскетизм якого всі говорять. Прикинувшись, що заблудилася, вона прийшла в келію Сергія. Він, щоб вберегти себе від спокуси, у сінях відрубав собі сокирою палець. Зрозумівши, що сталося, дама покидає монаха, кається й через деякий час сама іде в монастир.

Після цього випадку отець Сергій стає ще більш відомим. До нього йдуть цілі натовпи за порадою та зціленням. Але це лише відволікає його від головної мети — зосередження на молитві та заглиблення в себе. Бо в душі він так і не позбувся своїх проблем — гордості та пристрастей. Якось до отця Сергія приводять душевнохвору дівчину-підлітку. Залишившись із нею в келії, він вчиняє з нею гріх. На ранок Сергій переодягається й залишає своє духовне пристанище.

Особливо важливий у творі епізод, коли після свого падіння Сергій зустрічає подругу дитинства Пашеньку, якій колись із друзями робив усілякі пакості. І там знаходить тимчасовий притулок. Дивлячись на просте, далеке від духовних подвигів життя бідної жінки, яка бореться з життєвими проблемами, розуміє, що його намагання досягнути досконалості, позбутися своїх гордоців та слави через відокремлення від реального світу — хибні й тупикові.

Лев Толстой у процесі написання «Отця Сергія» занотовує у сво-

єму щоденнику думку, яку можна вважати головною для цього твору: «Делать, что от тебя требуется сейчас, в том положении, в каком ты находишься, наилучшим образом». У кінці оповідання йдеться про те, що Сергій стає бродягою, його за це арештовують і відправляють у Сибір. Там він знаходить своє покликання в тому, що доглядає та вчить дітей багатого купця, допомагає іншим, опікується хворими...

Учення Нового Заповіту закликає нас до чистоти життя та стосунків з Богом. Але не через вихід зі світу, не прямим відокремленням від нього, а впливом на світ через активну християнську позицію в спілкуванні та співпраці з людьми, далекими від Бога. Бо, як сказав Ісус: «Ви світло для світу. Не може сховатися місто, що стоїть на верховині гори. І не запалюють світильника, щоб поставити його під посудину, але на свічник, і світить воно всім у домі. Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі (Мт.5:14-16). Служіння Богові — це перш за все служіння людям, за яких постраждав Христос. Саме це було важливим у служінні й самого Сина Божого. Він був у гущі подій, серед людей, оточений натовпами тих, хто потребував допомоги та підтримки. За що йому не раз дорікали — мовляв, їсть та п'є з грішниками. А в нас, як сказав апостол Павло, повинні «бути ті самі думки, що й у Христі Ісусі».

На жаль, навіть у наших євангельських церквах нерідко можна спостерігати відхід від цього принципу, коли віруючі більше зосереджені на церковному житті, богослужіннях, на яких проповідують самим собі, відгородившись від світу. Коли свої погляди та богослужбову практику вважають чи не єдино правильними. Звичайно, християнське життя включає й духовне навчання та вдосконалення, спілкування з одновірцями. Але основне наше служіння — не самим собі, а людям за церковними стінами. Це і є нашим покликанням, нашою місією.

Юрій ВАВРИНЮК

Я пам'ятаю, тату...

Я пам'ятаю, тату, прямо зараз пам'ятаю... Дуже виразно пам'ятаю, до сліз пам'ятаю — світлих, чистих, цілющих... І знову мене, як у казковому, безхмарному дитинстві, міцно-міцно обіймають! І я знову лечу-лечу й не боюся, і не падаю! Пам'ятаєш, як ти вчив мене літати й не падати?! Я цього ніколи не забуду! І я навчу свого сина літати й не боятися, і не падати! Обов'язково навчу! Обіцяю! Ти завжди казав, що

даю, як раптом серце моє оживає, і співає-співає, і грає-грає! І до небес твоїх, як уві сні, як у казковому дитинстві, зовсім без крил злітає серце моє, стомлене цим життям! І так добре! Так добре! Наче ти знову поруч, і ніби ми знову разом! А може... ти був ангелом? А я не помітив?

Я пам'ятаю, тату, прямо зараз пам'ятаю, і вже не вві сні, наяву я лечу до тебе, і не боюся вже нікого, нічого, ніколи, зовсім не боюся! Я пам'ятаю руки твої міцні, надійні, пам'ятаю, як сильно стукало то-

до мене притискався все міцніше й міцніше! Так, як я до тебе тоді в дитинстві... І серце моє раптом застукало-заридало, забилося-заплакало — як у тебе, тату, як у тебе! І сльози прорвалися раптом, не зміг стримати їх — як і ти, тату, як і ти! Адже я все пам'ятаю, прямо зараз пам'ятаю... А може... ти був ангелом? А я не помітив?

А пам'ятаєш, як натхненно ти проповідував у церкві? Знаєш, чому я не боявся церковної кафедри в дитинстві? Тепер я дуже боюся, а в дитинстві — там був ти! Пам'ятаєш,

Серця батьків

Записки на полях душі

всі діти повинні літати й не боятися! Нікого, ніколи й ніде — не боятися! А пам'ятаєш, як ми піднялися на високу-високу скелю? Ти вчив мене не боятися скель! Ти вчив мене не боятися життя й смерті! І я намагаюся, тату, досі намагаюся, хоч не доріс ще до тебе, і в мене не завжди виходить, але я зможу, обов'язково зможу! Ти завжди говорив, що в мене все вийде! Як тільки тебе згадую, так відразу не боюся вже нічого, нікого й зовсім мені не страшно! І співає, і співає, і грає серце моє — захоплено-радісно, як у дитинстві! І не вві сні вже лечу, і не вві сні вже співаю й граю! Тільки про тебе зга-

ді серце твоє чоловіче, чесне. Ти дивився й дивився... на свого тата, хоч він уже не дихав! Зовсім маленький я тоді був, нічого не розумів. Але я бачив у твоїх очах великі чисті сльози — я цього ніколи не забуду! Ти тримав мене на своїх руках, міцно-міцно тримав, я притискався до тебе сильніше й сильніше! І я чув стукіт твого серця, воно дуже тоді плакало, плакало-билося! Я не знав навіть, що серце в тебе стукати й кричати так сильно-боляче може. Тепер я вже знаю, бо син мій учора отримав травму спортивну, я на руках його тримав закривавленого, дуже-дуже плакав син мій, гірко-гірко... І

як одного разу мені раптом захотілося стати поруч з тобою?! Мені навіть мама таємно дозволила! Вона добра! Пам'ятаєш, як я тихо підійшов і став біля тебе? Я пам'ятаю, тату, прямо зараз пам'ятаю! Хоч і зовсім маленький я тоді був, але добре запам'ятав! Пам'ятаю, як хвиля збентеження прокотилася по церкві, забубонів, засудив навіть хтось. Але я стояв біля тебе й відчував благодать! І мені здавалося, що своєю присутністю я допомагаю тобі проповідувати! І я пам'ятаю, як ти раптом замовк... І мені стало соромно. І злякався я навіть, що зганьбив тебе й що буде нам разом соромно. Але ти... нахилився до мене низько-низько, узяв мене на свої сильні руки, міцно обійняв, а потім, надзвичайно красиво посміхнувшись, сказав: «Отець Небесний носить нас на руках Своїх, як носить чоловік сина свого». Я цього ніколи не забуду! Ти навчив мене любити й на руках носити й мого сина! І я намагаюся, тату, досі намагаюся... У мене не завжди виходить, але я зможу, обов'язково зможу! Адже ти завжди говорив, що в мене все вийде! Як тільки тебе згадаю, відразу ж не боюся вже нічого, нікого і зовсім мені не страшно! Тільки про тебе згадаю, як раптом серце моє оживає, і співає-співає, і грає-грає! І до небес твоїх, як увісні, як у казковому дитинстві, зовсім без крил злітає серце моє, стомлене цим життям! Наче ти знову поруч, і ніби ми знову разом! А може... ти був ангелом? А я не помітив?

А пам'ятаєш, як ти навчив мене плавати! Мені було п'ять років, а ти взяв і навчив мене плавати! Ти завжди говорив: якщо хто-небудь тоне, то потрібно обов'язково зібратися, не боятися, і рятувати того, хто гине! А потім мені приснився сон. Я чув пронизливий крик того, хто тонує... Навколо мене — нікого, тільки пітьма непроглядна! І гроза, і громи, і блискавки, і сильний дощ! І вода — крижана, страшна... І цей пронизливий, відчайдушний, смертельний крик! І я... зовсім ще маленький, і сильно боюся, і погано плаваю. Але я згадав про тебе, тату, а ти завжди говорив: якщо хто-небудь тоне, то потрібно обов'язково не боятися, а кидатися в воду й рятувати його! І я кинувся в воду, і не

злякався, і раптом поплав сильно, впевнено, і зовсім мені не холодно стало, зовсім-зовсім! Ти навчив мене добре плавати, тату! Ти навчив мене не боятися життя й смерті! А потім я прокинувся... І до тебе побіг-полетів стрімко, і сон тобі першому розповів по-дитячому захоплено, щиро! Пам'ятаєш, як посміхнувся ти тоді світло й радісно?! І як обняв мене сильно-сильно?! «Ти будеш рятувати душі для Христа, синку, ти будеш Його рятувальником!» А потім ти раптом заплакав радісно-радісно і обняв мене сильно-сильно! І я бачив у твоїх очах великі чисті сльози, так-так, бачив — я цього ніколи не забуду! Адже я все пам'ятаю, тату, прямо зараз пам'ятаю... Дуже чітко пам'ятаю, до сліз пам'ятаю — світлих, цілющих... І знову мене, як у казковому, безхмарному дитинстві, міцно-міцно обіймають! І співає, і співає, і грає серце моє — захоплено-радісно, як у дитинстві! А може... ти був ангелом? А я не помітив?

А пам'ятаєш, як я машину твою розбив, узяв без дозволу й потрапив у жакливу аварію ще до армії? Я пам'ятаю, тату, прямо зараз пам'ятаю... Не подивився ти тоді на машину свою розбиту, а до мене підбіг стрімко і обійняв міцно-міцно, як у дитинстві! «Слава Богу, живий...», — і знову майже заплакав... І нічого не сказав ти більше, і нічого більше я не пам'ятаю з тієї страшної аварії! І я намагаюся, тату, досі намагаюся тебе наслідувати, уподібнитися... Не завжди в мене виходить, але я зможу, обов'язково зможу! Ти ж завжди говорив, що в мене все вийде! Як тільки тебе згадаю, так відразу ж не боюся вже нічого, нікого, і зовсім мені не страшно! І співає, і співає, і грає серце моє — захоплено-радісно, як у дитинстві! І не ввісні я вже лечу, і не ввісні співаю-граю! Тільки про тебе згадаю, як раптом серце моє оживає, і співає-співає, і грає-грає! І до небес, як увісні, як у казковому дитинстві, зовсім без крил злітає серце моє, стомлене цим життям! Наче ти знову поруч, і ніби ми знову разом! А може... ти був ангелом? А я не помітив?

А пам'ятаєш, як одного разу в тебе стріляли — за Христа, за віру, за хрещення, за порятунок потопаючих налякати, убити хотіли! І не боявся

ти, зовсім не боявся — нікого, нічого, ніколи, ніде! Я дивився на тебе й вчився не боятися — ні куль, ні смерті! Я намагаюся, тату, досі намагаюся... У мене не завжди виходить, але я зможу, обов'язково зможу! Адже ти завжди говорив, що в мене все вийде, обов'язково вийде! Як тільки тебе згадаю, так відразу ж не боюся вже нічого, нікого, і зовсім мені вже не страшно! А пам'ятаєш, як ти сходив із пресвітерської церковної кафедри? «Я поступаю місцем Ісусу Христу. Попереду мене йде справжній Пастир — мій Христос! А я... я всього лише підпасок у Нього». Я запам'ятав твій заповіт, тату, на все життя запам'ятав твоє лагідне смирення й служіння! Знаєш, я не пам'ятаю твого крику — ти не вмів кричати... Мені завжди здавалося, що свій голос ти підносиш тільки на церковній кафедрі. Сльози розчулення виступали в мене на очах і тремтіння проходило тілом, коли ти молився! О, як же щиро й серйозно ти молився! Я ще... не доріс. І ще... ще я добре пам'ятаю, як ти просив вибачення в Бога і... в мене! Аж соромно, аж боляче, совісно, що я дозволяв тобі перед собою вибачатися й каятися! Адже ти мене ніколи не бив, і майже не карав... І не кричав ти на мене ніколи-ніколи! А може... ти був ангелом? А я не помітив?

«Відвага віри перевіряється готовністю до жертви за Правду й смерті за Істину! Справжній чоловік не згорає й не ламається! Як пророк, він іде до кінця, до фіналу біжить безстрашно, ревно! І якщо навіть під кулями — то й під кулями здійснювати таїнство віри повинен! Так завжди і говорити, і писати треба — як своє останнє слово світові, як заповіт, як сповідь таємну! По-батьківськи чини, сину мій, по-батьківськи служи і далеким, і ближнім, бо «немає більшої любові, як хто душу свою покладе за друзів своїх», за братів своїх, за дітей своїх!»

Я намагаюся, тату, досі намагаюся, хоч не доріс я ще до тебе... І в мене не завжди виходить, але я зможу, обов'язково зможу! Ти завжди говорив, що в мене все вийде! Як тільки тебе згадаю, так відразу ж не боюся вже нічого, нікого, і зовсім мені не страшно! І співає, і співає, і грає серце моє — захоплено-радісно, як

у дитинстві! І не вві сні вже лечу, і не вві сні співаю і граю! Тільки про тебе згадаю, як раптом серце моє оживає і співає-співає, і грає-грає! І до небес твоїх, як уві сні, як у казковому дитинстві, зовсім без крил злітає серце моє, стомлене цим життям! І так добре, так добре! Наче ми знову разом! І я знову лечу-лечу і не падаю! А може... ти був ангелом? А я не помітив?!

Я бачу, мамо

Я бачу, мамо, прямо зараз бачу, серцем бачу. Не відірвалася ти від мене, ніколи, ніде не покинула! І як добре, як добре! Прямо зараз добре! На високих зірках ти, на найвищих зірках! Я справді бачу зараз, як ти сяєш і світиш мені, світишся! А може, ти завжди зіркою була, а я не помітив?! Як шкода, як шкода, що пропустив, не помітив... Прости, я маленький був тоді, сліпий, тільки себе чув, зовсім нетямущий був! Зараз бачу, так сильно бачу, аж очі мої сльозяться, зцілюються, просвітлюються — від світла твого й ссайва!

Як згадаю про тебе, як побачу тебе серцем — ніби в рай повертаюся знову, дитячий, щасливий, незабутній! І знову літаю-літаю-літаю! І зовсім не боюся нікого, нічого й ніколи не падаю! І ти поруч, як колись, як у солодкому дитинстві! І ти летиш — близько-близько! І ти смієшся, і усміхаєшся, і радієш за мене, як раніше, як у дитинстві — що я граюся, вчуса, літаю й не боюся, і вірую-вірую, і зовсім не падаю! Як згадаю про тебе, як побачу тебе серцем — відразу ж знову миттєво злітаю, до небес лечу, до найвищих твоїх зірок! І плачу, плачу радісно, солодко, світло й чисто! І не бачу, і не чую вже нічого, нікого більше! А які сни сняться мені після цього! Які сни — аж тіло, аж дух мій захоплює! І обличчя, і очі твої світлі, добрі — не забути ніколи, повіки! І як добре, як добре! Прямо зараз добре! На високих зірках ти, мамо, на найвищих зірках! Я справді бачу зараз, як ти сяєш і світишся-світишся! А може, ти завжди була зіркою, а я не помітив?!

А знаєш, мамо, я Христа в дитинстві точно бачив! У ранньому дитинстві! Правда-правда! Ти ж знаєш, нам не можна не почесному. Соромно-соромно брехати, обманювати, навіть дітям

ми зобов'язані не брехати, навіть найменшим! І ніяк проти совісті! Ніяк нам не можна проти істини! Це ти говорила — завжди й всюди говорила, і я запам'ятав — сильно-сильно запам'ятав! А пам'ятаєш, як захворів я тоді та як мені темно-страшно стало? І як сильно я боявся страждати-вмирати?! Пам'ятаєш, як тримала ти голову мою маленьку, гарячу, стражденну в руках своїх ніжних, красивих, ангельських?! Я пам'ятаю, мамо, усе життя пам'ятаю й бачу, і відчуваю! Невтомно, предовго, цілюще — тримала ти тіло, душу мою і обіймала, і гладила, і молилася, і співала, і плакала-плакала-плакала! Я пам'ятаю сльози розради й молитви твої сильні! А потім мені не страшно, не боляче стало раптом, і посміхнувся я, і на тебе подивився... І Христа побачив! Ясно-ясно побачив! Перший раз у житті побачив! По-справжньому! І заснув я тоді солодко, швидко, стрімко на руках Христових! А потім раптом прокинувся — веселим, радісним, і тебе знову побачив! А ти посміхалася, світилася-світилася — від щастя жіночого, від радості материнської! Велика в тебе душа, мамо, дуже світла, чиста! Не доріс я ще до тебе, прости, не доріс... Але я постараюся! Я і зараз бачу, як ти для мене сяєш і світишся, світишся і виблискуєш яскраво! А може, ти завжди була зіркою, а я не помітив?!

А пам'ятаєш, як допомагали ми татові на сім'ю, на хліб заробляти? О, як ти любила його, не любити не вміла! Пам'ятаєш, як ми квіти продавали з тобою навесні, на базарі — тюльпани? Маленький я зовсім тоді був, боявся, соромився, а в нас більше ніж у інших купували! Навіть по голові мене іноді гладили, ніколи не забуду! Ти на футбольні кеди мені грошей тоді дала, пам'ятаєш? Не пошкодувала! Ти завжди тільки нас, дітей, шкодувала! «Грай, малюче, грай!» Ти завжди так говорила і м'ячі купувала, і мене навчила! Знаєш, досі я в футбол граю з сином, і не втомлюється він зовсім, як і я в дитинстві, і грає-грає-грає! І м'ячі йому сняться, як і мені в дитинстві! І «до весілля все заживе» — так ти говорила! Пам'ятаєш, як лице мені й губи до ран розскли, і як їх зашивали болісно, а потім ти году-

вала мене з ложечки — хоч і великий я тоді вже був, хоч і підліток... А пам'ятаєш, що у школі я на зріст був найменший і один серед класу — віруючий, і як з мене сміялися, і як мені боляче було? «Ти виростеш, синку, обов'язково дуже виростеш, ось подивися на тата! Ти ще більшим виростеш! А вірити в Ісуса — спасенно, вічно, радісно! І нікого не бійся! А веснянки твої на обличчі — тільки обраним! Не приховуй їх, красивий ти, розумний, сонячний!» І як добре, як добре! Прямо зараз добре! На високих зірках ти, мамо, на найвищих зірках! Я справді бачу зараз, як ти сяєш для мене й світишся, світишся й виблискуєш цілюще! А може, ти завжди була зіркою, а я не помітив?!

Я бачу, мамо, прямо зараз бачу, серцем бачу тебе! І чітко пам'ятаю, усе життя пам'ятаю і бачу, і відчуваю! Ти проводжала, чекала, зустрічала, вчила, любила — не втомно, предовго, цілюще! Не любити не вміла! Усе життя ти тримала серце, душу мою і обіймала, і гладила, і молилася, і шкодувала, і співала, і усміхалася, і плакала! Не відірвалася ти від мене, ніколи й ніде не покинула! Як раніше, пам'ятаєш, далеко, під час нелегкої служби в армії? Як з'явилася ти раптом, несподівано, здалеку прилетіла, приїхала! Важкі часи були, насильницькі, підрізали мене трохи, поранили — лежав, лікувався у військовому госпіталі. Як ангел, увійшла ти тоді в палату солдатську — без запрошення! І як немовля опікала, годувала, лікувала мене від всяких нападів! А потім мені не страшно, не боляче стало раптом, і усміхнувся я, і на тебе подивився... І Христа знову побачив, як у ранньому дитинстві! Правда-правда! Ти ж знаєш, нам не можна не почесному! І заснув я тоді солодко, швидко, стрімко, як у світлому дитинстві, на руках Христових! Як згадаю тебе, як побачу тебе серцем — ніби в рай повертаюся знову, дитячий, щасливий, незабутній! І знову літаю-літаю-літаю! І зовсім не боюся нікого, нічого і ніколи не падаю! Адже ти зовсім поруч — як колись, як у солодкому дитинстві! І сяєш, виблискуєш, світишся! А може, ти завжди була зіркою, а я не помітив?!

Шоколад, який врятував життя

Це абсолютно прекрасна історія. Не тому, що трапилася вона зі мною — ні. Я тут актор лише другого плану й граю коротку, епізодичну, так би мовити, роль. Вона прекрасна тому, що від самісінького початку написана й знята найкращим Режисером і Продюсером. Тож оплески належать тільки Йому. Не пошкодуйте часу, щоб дочитати історію до кінця. Бо вона того варта.

Коли я прокинулася тієї п'ятниці вранці, то зрозуміла, що гостро потребую дива. Зовні все виглядало гарзд, але внутрішньо мені чогось бракувало. Тож на нашому світанковому побаченні з Батьком так і сказала: «Мені сьогодні потрібне чудо». То не була зухвалість, не подумайте. Я вчуся бачити чудеса в усьому. І коли з лісу вибігло маленьке козеня, та ще й підійшло до мене дуже близько, я справедливо вважала, що своє диво таки отримала. Принаймні, порцію позитивних емоцій. А згодом донечка запропонувала чаювання — і я відклала усі справи, щоби побути з нею. Ми чаювали на вулиці, а опісля я показала фото нашого чаювання у фейсбуці — отримала дивне повідомлення від однієї «особливої» знайомої з України. Вона писала, що на столі є одна чарівна річ, яка в буквальному сенсі врятувала життя. Я зацікавилася. Знайома попросила згадати, що з того, що є на столі, було в пакунку, який я відсилала їй раніше. Шоколад! Хто б міг подумати, що з шоколадом може бути пов'язана така чудесна історія. Справа в тому, що моя знайома — медсестра, і пакунок я відправляла саме туди, у зону конфлікту.

Ось що вона розповіла: «Шоколад у жовтій обгортці, із золотими медальками. Я довго берегла його минулої зими, на «крайній» випадок. Усі знали, що він у машині, усі чекали, коли ж буде той «крайній» випадок, коли я дозволю його розділити. Якось нас викликали на завдання — забрати пораненого. Ми потрапили в зону обстрілу. Довго лежали в ямі, майже цілу ніч при мінусовій температурі на снігу, бо не можна було висуватися. Усі дуже змерзли. Я тоді пожартувала в рацію — «зараз би шоколаду з чайком». Один із хлопців поповз до машини. Як тільки відповз, у ямку, де він лежав, втрапив осколок. Мене тоді як кип'ятком ошпарило. Ми ще довго згадували, як Мішу шоколад врятував. Я й зараз пам'ятаю його смак — ніби карамель всередині».

Я плакала довго. Від щастя. А ще тому, що пригадала події тієї зими. Страшенно виснажена й хвора, я складала посилку. Перед цим уся моя сім'я перехворіла. Я також. Мені, хворій, доводилося доглядати за всіма рештою хворих. Тому, коли всім вже покращало, я ще ніяк не могла прийти до норми. Кожна звична справа виглядала для мене височенною горою, котру треба було зрушити з місця. І коли врешті я склала посилку, то вирішила, що маю право на невеличку нагороду — заварила кухлик кави! І десь на задвірках свідомості сплила важлива інформація — у хаті мусить бути мій улюблений шоколад. Я купую його і їм лише в особливих випадках. На те він і улюблений. Знайшла. Коротко помолилася, у тому числі й за те, аби кожна річ із посилки була корисною. Нарешті час для кави. Із шоколадом. Улюбленим. І раптом... передумала їсти шоколад. Собі ще куплю, подумала, а цей може стати для когось благословенням...

Я не знаю, як працює Небесна Канцелярія. Але тієї п'ятниці моє прохання було ретельно розглянуте. І відповідь не забарилася.

Світлана ГАЛЮК, США

Інтерв'ю з нагоди

Микола Синюк: «Мій пріоритет бути потрібним Богу й людям»

16-17 липня 2021 року в домі молитви Церкви «Спасіння», що поблизу Луцька, свій 30-річний ювілей святкувала базова місія Української церкви християн віри євангельської «Голос надії». Щоправда, XXIII конференція припала на 31 рік її діяльності — в 2020 році з'їзду місіонерів завадив карантин. Святковий захід, що проходив під гаслом «Щоб знало майбутнє покоління» (Пс.77:6), зібрав понад 400 делегатів та гостей з України, Росії, Болгарії, Хорватії, США та інших країн. А до онлайн-трансляції приєдналися понад 4000 чоловік.

Ідея створення місії «Голос надії» з'явилася в кінці 1980-х років серед молоді луцької церкви ХВЕ. Перші масові євангелізації в Луцьку відбулися з нагоди святкування тисячоліття хрещення Русі. Зрештою, до євангелізаційної праці приєдналися багато церков області. Було вирішено створити місію, щоб об'єднати місіонерські групи та окремих місіонерів, які самостійно працювали в багатьох місцях Радянського Союзу. Засідання щодо створення місії відбулося в березні 1990 року. Її директором обрали Миколу Синюка. Першим офісом місії стала маленька кімната в підвальному приміщенні «Церкви Христа Спасителя» на вул. Вороніхіна. Саме тут у лютому 1991 року побачив світ перший номер газети «Голос надії». Заснування місії дозволило значно активізувати працю в існуючих місіонерських точках. На середину 1992 року місіонерські групи працювали вже в шести регіонах РФ: Карелії, Комі, Татарії, Удмуртії, Якутії, Нижньогородській області, а також в Абхазії.

1999 року запрацювала перша місіонерська школа «Голосу надії». Місіонерська праця розширювалася,

з'явилися нові точки в Сумській області, Республіці Марій-Ел, Чувашії, Кіровській, Свердловській, Мурманській, Астраханській, Іркутській областях, у Мордовії, у Польщі та Болгарії. Нещодавно місія «Голос надії» розпочала працю в Рівненській та Тернопільській областях України, а також у Хорватії, Боснії і Герцеговині, Казахстані та Іспанії. Впродовж існування місії змінювалися стратегічні напрямки її діяльності. Один із періодів служіння був присвячений регіонам України, де дуже мало церков: Сумській, Чернігівській, Черкаській, Полтавській, Луганській, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Житомирській, Херсонській, Запорізькій областям та Автономній Республіці Крим. Події 2014 року внесли корективи в працю місії в РФ, у Криму та на тимчасово невідконтрольних Україні територіях. Одним із актуальних напрямків служіння стали країни Європи. З часу створення та досі основними напрямками діяльності «Голосу надії» є євангелізація, місіонерство та відкриття нових церков.

Згідно зі статистикою, озвученою на конференції, за 30 років у місії працювали 610 місіонерів (це люди, які служили мінімум 10 років), було охоплено 392 населені пункти (15 регіонів України, 13 регіонів Росії, Казахстан, Польща, Болгарія, Боснія та Герцеговина, Іспанія, Хорватія), засновано 220 церков, збудовано 151 дім молитви, організовано 200 недільних шкіл (понад 3000 дітей).

Про місіонерську працю розповідає директор місії «Голос надії», керівник департаменту місіонерського служіння УЦХВЕ Микола СИНЮК.

— **Які головні напрямки діяльності місії «Голос надії»?**

— Понад 30 років тому у дворі «Церкви Христа Спасителя», що в м. Луцьк, точилася розмова зацікавлених людей щодо організації місіонерського товариства. Невдовзі Обласна пресвітерська Рада Волині підтримала рішення про створення місії. Згодом обрано її назву, затверджено символіку й головні напрямки діяльності — євангелізація, місіонерство, відкриття нових церков. Саме ці напрямки були і є пріоритетом, на них фокусуємося.

— **Місія є підрозділом УЦХВЕ, а ви керуєте її місійним відділом. Як ведеться співпраця «Голосу надії» з церквами об'єднання та з іншими місіями? Чи є якісь спільні проекти?**

— Варто підкреслити, що місіонерська праця завжди, починаючи від учнів Ісуса Христа, була справою команди. Департамент місій (Місіонерський відділ) УЦХВЕ, місія «Голос надії» як базова в структурі Департаменту завжди співпрацювали з церквами обласних об'єднань. Ми притримуємося принципу співпраці з місцевими об'єднаннями ХВЕ як в Україні, так і за кордоном і не створюємо своїх структур, працюючи на розвиток місцевих і регіональних об'єднань ХВЕ. Щодо спільних проектів — то вони завжди полягають у проведенні євангелізаційних заходів, у благодійності, навчанні, будівництві домів молитви. Як одна з ілюстрацій такої співпраці — розпочато відкриття нової церкви у вели-

кому селищі Хухра, що на Сумщині, де не було жодної з євангельських церков, разом із церквою с. Дроздинь, що на Рівненщині, та з Сумським об'єднанням ХВЕ. Маємо сподівання, що незабаром тут буде церква й дім молитви.

— **Хто підтримує діяльність місії? Як здійснюється зв'язок спонсорів та місіонерів?**

— Будь-яка, у тому числі й місіонерська праця вимагає духовної підтримки та фінансових надходжень. Ми дякуємо церквам Волині за молитовну та фінансову допомогу. Ми тут народилися, тут наше духовне коріння, тут служать деякі з місіонерів. Практично це єдина область у нашому братерстві, яка постійно жертвує на місіонерське служіння. Є окремі церкви, окремі жертвodawці в Україні й за кордоном, які підтримують служіння конкретного працівника. Мушу бути відвертим — це важлива, але не дуже суттєва підтримка, а тому ми заохочуємо наших друзів знаходити додаткову роботу, щоб утримувати свої сім'ї. Людина, яка молиться за місіонерів і жертвує для них, має постійний зв'язок із ними.

— **В чому полягає специфіка служіння в кожному регіоні діяльності місії (Україні, Росії, Європі)?**

— В Україні свобода проповіді й іншої місіонерської діяльності майже не обмежена. На теренах Російської Федерації та в окупованому Криму ситуація набагато складніша, ніж це було десять років тому. При-

йняття деяких законів, особливо так званого закону Ярової, ускладнило життєдіяльність церков і місій у тому регіоні. Щодо служіння в Європі, то ми маємо великий досвід співпраці з церквами в Болгарії, трохи менший — у Польщі, Іспанії, Хорватії, Боснії... Якщо в Польщі та Іспанії праця зосереджена переважно на українських заробітчанах, то в Болгарії, Хорватії, Боснії — на місцевих жителях у тісній співпраці з п'ятидесятницькими об'єднаннями цих країн. Для цього місіонерам довелося вивчити їхню мову.

— **Що змінилося за 30 років, зокрема склад працівників?**

— Щодо складу працівників місії, то він від її початку й до сьогодні кількісно зростає — постійно приходять нові люди. На сьогодні приблизно 450 працівників виконують служіння майже в 400 населених пунктах в Україні та за її межами. Щодо складу її адміністрації та офісу, то він практично залишається незмінним.

— **Що ви вважаєте головними результатами діяльності місії?**

— Я вважаю: те, що до цього часу ми є як інституція й служимо на розвиток та поширення Царства Божого — це серйозна ознака Божої прихильності та правильності вибраного нами курсу. Це Божий результат нашого служіння. На цьому шляху траплялася гірkota втрат — дехто з наших друзів у вічності. Дехто впадав у спокуси й випробовування й, на жаль, не вистояв. Але служіння місії не

зупинилося. Думаю, що нам вдалося адекватно відповісти на виклики часу в дев'яностих роках минулого століття і з Божою допомогою дати новий поштовх у справі Великого Доручення Ісуса Христа.

— Як ви відчули покликання до служіння й зокрема до створення місії? У різний час ви займали різні посади, що для вас завжди було у пріоритеті?

— Є періоди в нашому житті, коли довго молимося, щоб зрозуміти своє місце в церкві й соціумі, своє призначення, покликання, словом — свою долю. Такий довгий період був і в моєму житті, коли я молився: «Господи, Боже, Владико! Твій раб Тобі відомий, Ти знаєш його цілком. Ти знаєш, де я зможу бути найбільше корисним для Тебе. Скористайся мною на славу Твою...» Бажання проповідувати було завжди в моєму серці, але щодо місії — то мав про неї лише несміливі мрії, і то про місію не як інституцію, а як служіння, щоб продуктивніше працювати для Господа. Місіонерство, місія як духовне служіння прийшло не як особливе покликання, а як реакція на пропозиції старших служителів. У моїй пам'яті назавжди залишиться спогад про пастора Володимира Рихлюка та його пророче слово, яке стосувалося мене.

А було так: закінчилася обідня перерва, бригада вийшла з вагончика на будову, а я ще затримався в тому вагончику. Тоді ми працювали на будівництві житлового будинку на «танкодромі» в Луцьку, тепер це район 33-го кварталу. Поволі беру інструмент, збираюся виходити. Раптом двері відчиняються — це брат Рихлюк, і відразу до мене: «Ти чого невеселий, що сталося?» Я став щось мимрити про несправедливість і про того, хто не зрозумів мене. «Слухай сюди, — очі Рихлюка дивилися строго й серйозно прямо в мої очі, — не звертай уваги, це дрібниці. А тебе Бог готує до великого й відповідального служіння. Пам'ятай про це...» Повернувся й вийшов на вулицю. Я досі бачу його постать із кельмою в руці в рішучому поступі. Ця розмова відбулася у 1980 чи 1981 році...

А моїм пріоритетом життя й служіння на будь-яких посадах є проста філософія — бути потрібним Богу й людям.

— Які риси особливо важливі для служителя церкви? Ваш улюблений приклад служителя з Біблії? Що найбільше впливає на успіх в служінні?

— Можна говорити про багато християнських чеснот, притаманних не тільки служителю, але кожному християнину. Але якщо мати на увазі тільки служителів, то мені завжди імпонували вірність, скромність, посвята, готовність платити ціну. Мабуть, усі ці чесноти були в особистості на ім'я Павло — апостол, місіонер, апологет Христової Церкви. Як літератор і письменник мені завжди був близький євангеліст Лука — лікар, супутник і соратник апостола Павла. Сам же апостол Павло, служіння якого описує євангеліст Лука в Діях апостолів, є для мене уособленням, прикладом, якщо хочете, ідеалом — посвяти, вірності й жертвності для Бога.

Що конкретно впливає на успіх у служінні? На моє переконання — особисті стосунки з Богом і Його благодать, яка надихає, мотивує, навчає. Решта все похідне від цього.

— У чому, на вашу думку, причина пасивності багатьох віруючих щодо Божої справи? Як служителю заохотити християн, зокрема, до місії? Як створити у церкві атмосферу, де кожен не боюся би проявити власні здібності?

— Ми живемо в час особливих політичних, соціальних, наукових перемін. Не обійшли такі процеси й церкву. Нові духовні віяння на кшталт: Бог тільки Той, Хто прощає і любить; комфортна, неповна Євангелія; доктрини процвітання й успіху; скочування від особистого духовного досвіду спілкування з Богом до виконання традицій і постанов; авторитаризм і лібералізм служителів — ці та багато інших новацій зробили свій негативний вплив на активність та посвяту людей у церкві. Якщо говорити про заохочення членів церкви, а особливо молоді до місіонерського служіння, то пра-

вило тут просте — про це потрібно говорити з кафедр, проповідувати ідею призначення Церкви Христової на землі. Як говорив колись відомий брат Григорій Філімончук (або Гриць з Хопнева): «У вас буде виходити те, про що проповідуєте з кафедри!» Це насправді так. Має бути проповідь про важливість місії церкви, яка не тільки посиляє місіонерів, але сама послана у світ із конкретною метою — виявляти Його образ і поширювати Його Царство. Це має стати наріжним каменем проповідей, молитов, фокусом для жертвувань у наших церквах. Саме це створює неповторну атмосферу для дії Святого Духа в серцях людей, адже ми мотивуємо їх робити те, що робив Христос на землі, те, для чого був посланий Дух Святий; мотивуємо кожного служити тим даром Духа, якого він отримав, щоб прославити Бога й розширити його Царство.

— Як відбулося ваше народження згори? Хто був вашими головними вчителями в житті?

— Я народився й ріс у християнській сім'ї. Особливий дотик Божої благодаті пережив у підлітковому віці. Поза сумнівом — найкращими вчителями й наставниками для мене були мої батьки. Потім — Біблія й інші книги, що розширювали світогляд і приводили до переконання в істинності Божого Слова. А ще — були посвячені Христу люди. Я вже згадував про пастора Рихлюка, інші служителі, часто прості й щирі члени церкви, які ставали прикладом і зразком у житті й служінні...

— Розкажіть про вашу сім'ю. Чи змінилося щось у вашому служінні після одруження?

— Бог подарував мені чудову сім'ю — благословенну й мудру дружину Ніну Петрівну, десятеро дітей, які всі причетні до церкви Христової, поки що — сорок п'ять онуків. Деякі з них уже служать для поширення Царства Христового. Чи змінюється щось після одруження у плані служіння? На моє переконання, сім'я — це та унікальна й неповторна місія для людини, де ти не стільки змінюєшся, скільки стаєш насправді самим собою.

Годуймо своїх левитів!

Проповідь, проголошена на конференції місії «Голос надії»

«А про Левія сказав: Твій тум-мім і твій урім для чоловіка святого Твого, що його Ти був випробував у Массі, що суперечку з ним мав над водою Меріви, що каже про батька свого та про матір свою: Не бачив тебе, що братів своїх не пізнає, і не знає синів своїх, бо додержують слова Твого, і заповіту Твого стережуть. Навчають вони про права Твої Якова, а про Закона Твого Ізраїля, приносять кадило Тобі та на жертвник Твій цілопалення. Поблагослови його силу, о Господи, а чин його рук уподобай Собі» (5М.33:8-11).

Гасло нашої конференції — «Щоб знало наступне покоління». Прочитані мною слова промовив Мойсей, уже знаючи своє майбутнє. У попередньому розділі читаємо, як Господь сказав: «Ти побачиш Обіцяний край, але не ввійдеш до нього». Можна тільки уявити душевний стан Мойсея — бачити землю, до якої йшов 40 років, і знати, що його нога на неї не ступить...

Попри це Мойсей благословляє 12 колін Ізраїлю. Про Рувима та

Юду він говорить коротко: хай їм буде добре, хай вони будуть чисельні. Але коли доходить до коліна Левія, то ніби зупиняється на ньому — промовляє розлого, щиро й багато.

Усі ми розуміємо, що коліно Левія в Ізраїлі було особливим. Його представники служили в скинії, а пізніше — у храмі. Сьогодні слово «левит» здебільшого асоціюється зі співаками. Але вони не тільки співали, а й носили скинію, жертвник, стояли при сторожі. Це були служителі. Як написано: «А всі ті Левити, що розумілися на музичних знаряддях, були над носіями, і керували всіма робітниками на кожну роботу; а з Левитів були писарі й урядники та придверні» (2Хр.34:12,13).

Можливо хтось не зауважував, але це були особливі люди. Коли Господь давав повеління про служіння левитів, то сказав: «Ви не матимете частки в Ізраїлі — ви не матимете свого поля, не будете витрачати час, щоб на ньому працювати, ви не будете вояками... Ваше служіння — при скинії. Ваша місія — стерег-

ти закон Господній, додержуватися заповітів Його. Ви не будете бачити батька й матері, не будете впізнавати братів, не будете знати синів...» Здавалося б — це так жорстоко. Але місія — понад усе.

Чи не те саме ми читаємо в Євангелії від Марка: «А Петро став казати Йому: От усе ми покинули, та й пішли за Тобою слідом. Ісус відказав: Поправді кажу вам: Немає такого, щоб дім полишив, чи братів, чи сестер, або матір, чи батька, або діти, чи поля ради Мене та ради Євангелії, і не одержав би в сто раз більше тепер, цього часу, серед переслідувань — домів, і братів, і сестер, і матерів, і дітей, і піль, а в віці наступному — вічне життя» (Мк.10:28-30). Це велика Господня обітниця.

Одного разу Бог сказав до Ізраїлю: «Коли прийде до тебе подорожній, сирота, вдова — виділи їм зі свого маєтку». А щодо левитів, то Бог наказав Ізраїлю: «Турбуйтеся про них». Тож народе Господній, турбуйся про левитів!

Молитва за благословення студентів місіонерської школи, ювілейна конференція місії «Голос надії»

Історики кажуть, що одна з причин розділення Ізраїльського царства та, що народ не хотів ділитися з левитами. А в них не було свого поля, вони були — як прихोцько, сирота й вдова. Велике благословення нас чекає як церкву, коли ми благословлятимемо тих, хто служить, благословлятимемо наступні покоління.

Мені, як батьку, дуже важливо й цінно — благословити своїх синів, своїх дітей. Пам'ятаю конференцію місії в Олександрії понад 10 років тому. Тоді в дитячій групі були й мої діти. І в кінці конференції дітей запросили до молитви. Ми, місіонери, служителі, всі присутні разом за них молилися, благословляли. І я дякую Богу — сьогодні мої діти в служінні!

Час від часу я подорожую місіонерськими точками. Дивлюся на ваше служіння, місіонери, бачу ва-

шу жертвність. Довелося побувати в містечку Межова, де служить Володимир Федорук. Це недалеко від вибухів війни. Брати там добудовують великий гарний дім молитви, скоро відкриття. Розповідаючи про своє служіння, брат Володимир сказав: «Я не знаю, чому Господь мене закинув так далеко, чому я поїхав від своєї родини, чому все так склалося в моєму житті. Але бачачи, що робить Бог, я вірю, що це Його відповідь на мої молитви!» Саме так, бо Він сказав: «Я дам щось більше ніж братів, ніж батьків, ніж родину — ти побачиш Моє благословення!» Господь вірний Своему Слову.

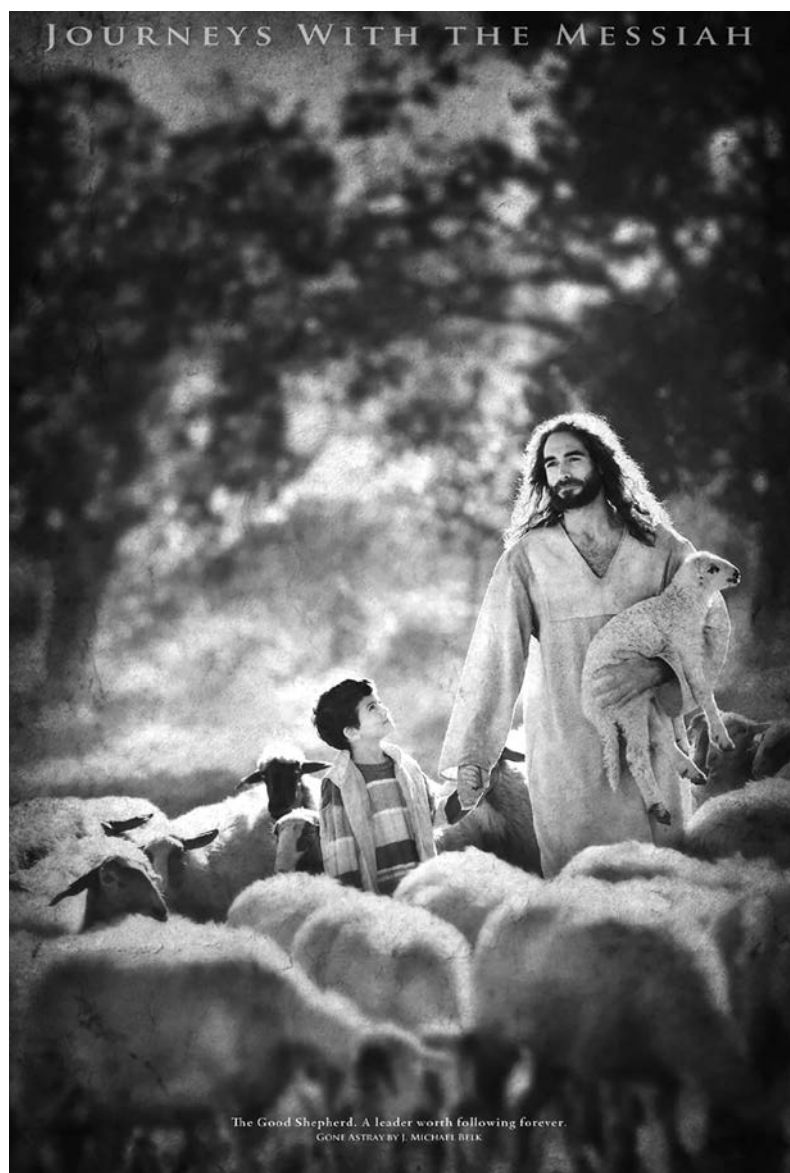
Я знаю, що кожен із вас, місіонери, проходить таку долину, такі випробування, коли можете казати: «Чому я поїхав із дому, чому я не з батьками, чому я недоїдаю, чому мені не вистачає коштів одягнути

своїх дітей?» Але Бог — вірний і знаходить тих, хто благословляє Його левитів, хто їх годує і вдягає.

Моя молитва — нехай Бог зміцнить вашу віру. І коли ви знову поїдете на місіонерські поля продовжувати служіння, Господь буде з вами. Він покаже вам те, про що мрієте — родину, яка чекає вас на небесах.

Ми зараз перебуваємо в прекрасній залі. Напевно, багато хто з вас подумав: «Як добре було б мати у своєму місті такий величний дім молитви!» Але, дорогі місіонери, він не зрівняється з тою тронною залю, поріг якої ви переступите, завершивши свій шлях. Господь приготував велику спадщину для тих, хто додержується Його заповідей, хто вірний своєму покликанию, хто залишив усе заради Його імені.

Юрій ТРОЦЬ

The Good Shepherd. A leader worth following forever.
GONE ASTRAY BY J. MICHAEL BELK

Збившись із дороги

Розмова з пастухом може допомогти нам зрозуміти, чому Ісус проводив аналогію між вівцями й людьми. Як і люди, вівці інстинктивно опираються зміні. Їх потрібно вести до їжі й захищати від хижаків. Вони люблять збиратися разом, але можуть відбитися від стада, якщо не будуть уважними. І кілька овець можуть звести інших.

Тисячі років тому пророк Ісаїя описував нас: «Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорошились кожен на власну дорогу» (Іс. 53:6).

Отже, чому ми залишаємо Божий шлях, щоб іти своїм? Чи тому це, що ми думаємо, ніби трава зеленіша з іншого боку пагорба? Чи тому, що в нас все добре — тобто поки не потрапимо в біду? Або ж ми просто настільки дезорієнтовані, що вважаємо власний шлях чимось кращим, ніж той, якого Бог запланував для нас?

Сьогодні пастухи пасуть овець. Але за часів Ісуса пастух вів своїх овець. Ісус — Добрий Пастир із 22-го псалма, Який веде мене на зелені луки, до тихої води, відновлює мою силу та відживляє мою душу, Який втішає і захищає мене в найтемнішій долині й наповнює моє життя благословеннями, поки воно не перейде. І Він — Той, Хто веде мене назад на Божий шлях, коли я збиваюся зі своєї дороги. Із таким Пастухом у мене є все, що мені потрібно.

Майкл БЕЛК, фотограф, США

Місіонерам

Слово до місіонерів.

До тих, хто зробив крок у темряву.

Хто вийшов на боротьбу зі звірами!

Хто зневажив затишок і безтурботний спочинок.

Одиноких.

Знедолених.

Обмовлених і зрадчених.

До вас, що подолали святу бездіяльність і наважилися піти до людей зі словом Євангелії. Ви обрали послух Господу директивам братерських рад і наказам церковних командирів і начальників.

До вас, яких вигнали святі. До вас, про яких інквізитор по світу розіслали гіркі повідомлення із закликом не спілкуватися.

Ні! Я аж ніяк не приєднуюся до хору обвинувачів.

Я не піднімаю камінь і не виливаю гнів осуду.

Я стаю поряд із вами. Я простягаю вам руку вітання та співчуття. Я благословляю вас!

Я кажу вам: не здавайтеся!

Не відступайте!

Колись Давид здобув перемогу, поваливши Голіафа.

Всупереч усім і всьому!

«Я йду в ім'я Господа Саваота!»

Саул зненавидів його.

Господь відкинув Саула й поставив Давида царем.

Так, Христос, Спаситель наш і Господь був абсолютно один. Ніхто, жоден учень, жоден друг, абсолютно ніхто не став поряд із Ним у Його муках і болю, у стражданнях.

Коли Він молився в Гефсиманському саду, друзі Його спали.

Перед Пілатом Він був один.

І на хресті Він був один!

Один проти всього світу! І переміг!

Бог воскресив Його й всю владу над життям і смертю дав Йому.

Так, святий апостол Павло, який життя поклав заради благовістя, був заарештований і відданий суду, був залишений усіма: «При першій моїй обороні нікого не було при мені, але всі покинули мене. Хай не зарахується їм!» (2Тим.4:16).

Життя, служіння й смерть Павла, його абсолютна відданість Господу Ісусу Христу послужили для слави Спасителя й спасіння мільйонів людей! Павло сміливо говорить тобі й мені: «Тож благаю вас: будьте наслідувачами мене, як я Христа» (1Кор 4:16).

Заклик Господа завжди звернений до конкретної людини. Своїх обраних і покликаних Господь посилає на працю любові.

Проти поклику Божого твій страх!

Проти поклику Божого твій сумнів.

Проти поклику Божого громадська думка.

Проти поклику Божого твоя сім'я.

Проти поклику Божого церковне начальство.

Проти поклику Божого держава.

І тільки тихий голос Святого Духа шепоче в твоєму серці: «Іди!».

«Не бійся, але говори й не мовчи, бо Я з тобою, і ніхто не зробить тобі зла, бо Я маю багато людей в цьому місті» (Дії 18:9-10).

Тому не дивуйтеся. Не здавайтеся.

Будьте вірні Господу!

Ви сміливі люди. Ви вірні Господу.

Господь відмітив вас. Господь позбавив вас спокою. Господь наділив вас талантом. Господь дав вам жертвенне серце. Господь спонукає вас до праці! Не бійтеся! Ідіть!

Чуєте? Господь говорить!

«Не ви Мене вибрали, а Я вас вибрав і призначив, щоб ви йшли і приносили плід, і щоб плід ваш зостався, щоб, чого тільки попросите в Імення Моє, Він дав вам» (Ів.15:16).

Юрій СІПКО

Михайло Мухар:

«Неможливе людям — можливе Богу!»

Уже четвертий рік я з сім'єю служу у с. Супрунівка (Полтавщина). Минулого року збудували дім молитви, цього року мали урочисте відкриття. Брати благословили мене на служіння пастора. Тепер у нас нараховується 30 членів церкви. Цей рік був благословенний — чотири сім'ї прийняли водне хрещення, вони прийшли до церкви через своїх дітей, яким ми служимо. Маємо недільну школу, підліткові зустрічі, приходять понад 30 дітей. Наша об'єднана громада налічує 6 сіл, у всіх них і в сусідніх також (у близько 30 населених пунктах) благовістимо відвідуємо малозабезпечені сім'ї, відповідаємо на потреби людей. Слава Богу за все!

Раніше моє життя було зовсім іншим. Я народився на Харківщині. Батьки були ще молодими — мамі було майже 18, татові за 20. Коли мені виповнилося 3 роки, вони розлучилися. Мене стала виховувати бабуся. Як і більшість людей в Україні, ми на свята відвідували храми — і не більше того. Але прийшов момент, коли Господь постукався до нашої родини.

Бабусі на той час було під 50 років. Вона пережила велику зраду від свого другого чоловіка. Це настільки її вразило, що хотіла закінчити життя самогубством. Але якось до неї прийшла знайома й розповіла про Ісуса Христа. Каже: «Наталю Олексіївню, щось, я дивлюся, ви сумуєте». Їй вдалося вивести бабусю на відверту розмову — і та поділилася своїми переживаннями: «Коли я дивлюся на зарядний шнур, то бачу знаряддя самовбивства. Я не знаю, що робити. Мені страшно!» Ця сестра сказала, що вона з пастором відвідає бабусю через кілька днів. У призначений час прийшли гості, але їх виявилось набагато більше, ніж очікувалося — близько 10 чоловік. Це були люди з церкви, які хотіли засвідчити бабусі про Господа, Який милує, підтримує, спасає.

У моєму серці є слово, яким живу вже багато років. Це те саме слово, яке Господь колись промовив до моєї бабусі. Вона 11 років молилася за нашу сім'ю.

Історія про багатого юнака, який підійшов до Ісуса із запитанням: «Учителю Добрий, що маю зробити я доброго, щоб мати життя вічне?» — закінчується такими словами Сина Божого: «Неможливе це людям, та можливе все Богові» (Мт.19:16-26).

Ми віримо в того Бога, для Якого немає нічого неможливого. Саме ці слова тоді почула моя бабуся. Вона в той вечір покалася перед Богом і прийняла Його у своє життя. Її життя кардинально змінилося — змінилися слова, зовнішність, поведінка... Я тоді був підлітком, і пам'ятаю, як це дивно виглядало для мене, для моїх батьків. Ми не розуміли, що відбувається.

Якраз у ті роки приїхали місіонери на Харківщину, на Краснокутщину, звідки я родом, і стали активно працювати. Протягом багатьох років я чув від бабусі одну просту проповідь: «Синку, є Бог, Який дуже тебе любить, Який віддав Свого Сина, щоб спасти тебе від загибелі й дати вічне життя!» Тоді я вже пов'язував своє життя зі спортом, у мене була своя мета. Я слухав ці слова, але не міг їх зрозуміти. Як і багато інших молодих людей, дивився в майбутнє, планував своє життя. Але сьогодні я — приклад того, що не кожна мета приносить благословення.

У 13 років я свідомо сказав у своєму серці: стану великим спортсменом, досягну великих результатів! Я займався боротьбою й тайським боксом — і це був зміст мого життя. Багато років Бог говорив до мого серця через бабусю: «Синку, є Бог, Який любить тебе, Який постраждав за тебе!» — «Бабусю, про що ти говориш? Я знаю, що мені потрібно!»

Закінчивши школу, я поїхав до Харкова, закінчив технікум, універ-

ситет. Але ці 6 років я дуже мало насправді навчався. Усі знали, що я спортсмен — і це для мене пріоритет. Буквально через півроку після переїзду я став чемпіоном області, і кар'єра стрімко пішла вгору. Про що ще міг мріяти молодий чоловік? Мені хотілося слави, бо не знав, що Біблія говорить: слава людська — як цвіт на траві. Я бажав мати матеріальний достаток, не розуміючи, що це не головне. Хотілося стати авторитетною людиною, з якою будуть рахуватися. Хотілося, щоби батьки тішилися й пишалися мною, щоб розуміли, скільки вони втратили, не проводячи час із таким сином. Сьогодні я розумію, що за цими мріями насправді ховалося інше — мені просто хотілося визнання, любові, підтримки. Не знаходячи цього у своїй сім'ї, я шукав на вулицях, у спортзалах. Так бракувало материнської турботи, ніжності. Так бракувало твердого батьківського слова.

Минув час. Коли мені було майже 20 років, то практично все, про що я мріяв з дитинства, прийшло в моє життя. І це був тільки початок. Це так тішило моє серце, так піднімало молодечу гордість. Пам'ятаю, у той час, помічаючи в місті людей, які просять допомоги, я казав: «Вони не хочуть працювати своїми руками!» Коли бачив залежних, зневажав їх, казав: «Їх взагалі треба винищити з нашого міста. Вони розкладають соціум!» Так я мислив, маючи певні привілеї й достаток, тренуючись у професійному клубі, який зрештою погано прославився на всю Україну. Я і сам брав участь у різних беззаконних справах, зокрема на майдані й не тільки. А Бог продовжував стукати в моє серце...

Вибір, який я зробив у 13 років, певною мірою допоміг мені досягнути мети. Я думав, що матеріальні ресурси, фізична сила, професійні здібності — найперспективніший шлях. Будучи спортсменом, ти можеш захистити себе й свою сім'ю.

Друзі по спорту завжди тебе підтримують. Гроші можуть стати в пригоді, якщо отримаєш якусь травму. Але я не розумів одного: гріх, який приходить у життя людини, руйнує її. І не завжди цьому можуть зарадити друзі й гроші. Сьогодні для мене є найбільшим свідченням, коли із Західної України приїжджає нам допомагати в служінні молодь, яка розповідає: «Ми з дитинства в церкві, у п'ятому поколінні віруючі, зберегли себе й трудимося для Божої слави!» Хай благословить їх Бог і зміцнить — «шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться». Я ж тоді роздумував зовсім інакше.

Якось, приїхавши в рідний Краснотуркеськ, зустрівся із знайомим, який на той час вживав наркотики. Він запропонував мені спробувати, і я не відмовився, знову зробивши свідомий вибір. Звичайно, я думав, що моє життя не зміниться, що все буде добре, що я не стану таким, як інші наркозалежні, що це просто одноразова забавка. У результаті — три роки викреслені з мого життя. Роки, про які мені навіть не хочеться згадувати.

Прийшов день, коли зі спортом було покінчено. Прийшов день, коли мені вже не можна було безпечно перебувати в Харкові, і я переїхав назад у Краснотуркеськ. Мене лікували, возили в установи, намагалися допомогти, вкладаючи великі ресурси. Стукали в усі можливі інстанції. Але ніхто не міг зарадити. І мій стан все погіршувався.

Я думаю, бабуся бачила, що щось зі мною не так, про щось здогадувалася. Вона запитувала, я знаходив відмовки... Але настав день, коли прийшов до неї і, не приховуючи сліз, сказав: «У моє життя прийшли проблеми, до яких я зовсім не був готовий. Я заплутався, зайшов у тупик і не бачу виходу!» — «Синку, я готова тебе вислухати, говори!» Вона стала плакати. Я сказав: «Бабусю, я вживаю наркотики». Запала довга тиша. Але з її уст прозвучала та сама істина: «Синку, є Бог, Який сильний дати тобі свободу!» Кажу: «Бабусю, але як може допомогти той Бог, Який так далеко?» І пішов із її дому.

Минуло кілька днів. Одного ранку, прокинувшись, став думати:

«Знову треба вставати, йти робити незаконні речі. Усе це так набридло... Хочеться радіти сонцю, дощу, співу птахів!» Лежачи й дивлячись у стелю, я став звинувачувати весь світ — починаючи з влади й закінчуючи батьками, які не приділяли мені належної уваги через власні справи. Дуже часто мені приходили думки про самогубство. У той день вони стали настільки настирними, що мене охопив страх. Я став плакати й кричати в стелю.

Але дякую Богу, що Він дозволив у той момент промовити до Нього. Я сказав: «Господи, якщо Ти є й все те, що казала бабуся — правда, прошу Тебе, допоможи!» Довго я не міг втамувати сліз. Нічого не відбулося, стіни не задрижали, я не почув ніякого голосу. Але свідчу про те, що Господь чує молитву грішної людини, яка щиро звертається до Нього! У той день Він прийшов у моє життя як люблячий Батько й вірний Бог і поклав у серце впевненість, що Він є й для Нього немає нічого неможливого.

Усі ці роки мої плани не дозволяли мені почути ніжного люблячого голосу Бога, Який хоче дати спасіння, тверду основу, довірити служіння й використати для Своєї слави. Господь дав мені в серце бажання, якого не було ніколи. Багато разів бабуся казала: «Пішли на зібрання, пішли в дім молитви, послухаєш, познайомишся...» Але тоді в мене не були свої справи. А на цей раз, піднявшись із ліжка, я подзвонив бабусі й сказав: «Я готовий, робимо щось!» Вона не раз розповідала мені про центр реабілітації й навіть дзвонила туди, але це не мало продовження, бо не було головного — мого бажання. Я думав, що я такий сильний, вольовий — і зможу сам. У мене не було проблем із іншими гріхами, але наркотики стали тим, із чим я не міг впоратися.

Наступного дня ми поїхали на Полтавщину — у селище Яцинова Слобідка. Це було 13 січня 2016 року. Пам'ятаю: з'їжджаємо з високої гори, переїжджаємо через річку, потім ліс, приїжджаємо в село, де, здається, всього 10-15 хат... Я запитую бабуся: «А швидка сюди хоч встигне доїхати, коли мені буде погано?» Вона відповіла: «Синку, Бог сильний

тебе звільнити!» Я побув у центрі реабілітації 4 дні. Для мене все було новим, було дивно, як до мене ставилися — за мене молилися, постилися, зі мною ділилися. Я все чекав, коли вони щось попросять на томість.

Прийшла неділя, ми приїхали на богослужіння місцевої центральної церкви. Я сидів в останніх рядах, слухав проповіді, вірші, спів — і все було таке незрозуміле. Але я дякую Богу, що в той день Він допоміг мені почути найважливіше слово, яке кардинально змінило моє життя. Служіння добігало кінця, пастор церкви запитав: «Можливо, є люди, які хотіли б покаятися й служити живому Богу?» Важкі коліна, ніби закуті ноги, сором, неясність... Але щось підштовхувало мене. Я підійшов до кафедри, ми познайомилися — і я почув просте запитання: «Чого ти хочеш?»

Юнаку, який підійшов до Ісуса Христа, Він сказав: «Коли хочеш бути досконалим», то потрібно дещо зробити. Перший крок християнського життя — це покаєння й навернення до Бога. І я тоді промовив: «Хочу покаятися!» Став на коліна й розридався так, як ніколи до цього. Це був день, який змінив усе: Бог вилив велику благодать у моє життя й подарував найцінніше — свободу від рабства гріха! Бо де Дух Господній — там свобода. Коли кається грішник, радіє не тільки церква, але й ангели на небесах. Це був день великої радості для мене.

Чотири роки тому Бог подарував мені чудову дружину, ми маємо трирічного синочка, чекаємо другу дитину.

«Не станьте причиною чиеїсь смерті»

Припиніть сіяти паніку

Хочу поділитися деякими «думками вголос» щодо вакцинації. По-перше, я не хотів би, щоб ми це питання переносили в духовну площину. Тому що це не духовне питання, воно стосується фізичного життя людини. Писання каже: якщо й смертоносне щось вип'єте, не пошкодить вам. В останні часи буде все більше смертоносних речей, але ми повинні вірити, що це нас не торкнеться. Моліться, щоб відкрилися ці «двері віри» і щоб взагалі ніякий вірус вас не торкнувся.

По-друге, я хотів би, щоб ми подумали про вакцини раціонально. Якщо Господь нас спас, дав Свого Духа — то це не значить, що забрав розум. Коли я вийшов з лікарні, то дізнався, що ще один хлопець, дуже хороший пастор із єреванської церкви «Добрий самарянин», мій добрий друг помер від коронавірусу. Чи помер би він, якби був вакцинований? Мої батьки зараз лежать в лікарні в США під апаратами при смерті. Чи були б вони там, якби вакцинувалися? Не спішіть відповідати, просто порозважаймо разом.

Цей пастор, який помер, як і багато інших, не вакцинувався з тої

причини, щоб його не зрозуміли неправильно, щоб «не спокусилися». Люди, які постійно говорите проти вакцин — чи не вбили ви цю людину? Коли хтось помирає від коронавірусу — ви себе не почуваете винними? Подумайте про це. Мої батьки теж потрапили під вплив «антипрививочної» пропаганди, під вплив тих, хто реально проповідує проти вакцини. Чи не на їхніх руках кров багатьох померлих?

Дехто каже, що від вакцин теж помирають люди. Але зазвичай не згадують від якої саме вакцини — а їх є багато. І не кажуть, скільки померло від коронавірусу. Я згідний, що є летальні випадки після вакцинації. Хоча ще не відомо, чи саме вакцина стала причиною смерті. Та все одно це не порівняти з кількістю померлих від пандемії. Якби ви знали скільки людей ми поховали тільки в нашій церкві!

Тому я не беру на себе відповідальності пропагувати вакцину, казати «так» або «ні». Просто прошу вас, християни, Божі діти: дайте людям право самим вирішити — вакцинуватися чи ні. Пастори, не пропагуйте в церкві ні одного, ні іншого.

До питання вакцинації потрібно підходити мудро, вивчати його. Але

не станьте причиною чиеїсь смерті через власну пропаганду. Можете злитися на мене, надивившись в інтернеті інформації проти щеплень. Але є медицина, наука. А є недоведені факти. Мої батьки через ваші «проповіді» зараз в лікарні. Я не знаю, що буде з ними. Будь ласка, припиніть сіяти паніку.

Мене багато хто запитує, чи вакцинувався я. Відразу скажу, що ні. По-перше, я ще в процесі вивчення цього питання — яка вакцина краща й т. ін. Крім того, у мене ще є час, оскільки я перехворів, і зараз антитіла ще на рівні 140. А як людям, які не мають антитіл? Ідуть наступні хвили пандемії. Ми всі під ризиком. А дехто навіть заявляє, що ніякого вірусу не існує...

Якщо в тебе є віра не вакцинуватися — не вакцинуйся. Але якщо в тебе немає віри, а просто ти потрапив під вплив антивакцинаторів — будь ласка, нікого не слухай, слухай своє серце. Хай благословить вас Господь!

Артур Симонян, пастор, м. Єреван

Вакцинація = чипізація?

Чого тільки не доводилось чути та бачити останнім часом на цю тему: відео, як ложки прилипають до

тіла, про контроль вакцинованих за допомогою додатку, пророцтва про те, що вакцина — це вживлення чипу, та про те, що всі, хто вакцинувався, через два роки помруть... І так далі, і тому подібне.

Та мене вражає те, що такі різні відео та пророцтва пересилають дорослі люди, навіть освічені (я вже не ділю на категорії — християни чи нехристияни).

Звичайно, нас усіх хвилює та лякає щось нове. Віспа, яка лютувала у XVIII ст., вбивала тисячі осіб і навіть цілі населені пункти. Це тривало аж доти, доки не винайшли вакцину й не стали щеплювати населення. І тоді також багато людей боялися вакцинуватися.

Нас дуже цікавить кінець світу, число 666, чипізація... Ми думаємо про це, вишукуємо пророцтва (вони для нас авторитетніші, ніж фактичні дані) й зовсім не виявляємо бажання сісти й дослідити цю тему самостійно або ж у церкві.

Згідно з тією інформацією, якою володію, я не вважаю, що вакцинація — це чипізація. А вакцинуватися чи ні — це особиста справа кожного. Немає даних, щоб від вакцинації масово вмирали люди, хоча, можливо, і трапляються поодинокі випадки з тими, хто має хронічні захворювання. Я вакцинувалася — і поки що жива.

Якщо печать звіра буде наноситися на руку або на чоло, то чому б нам не переживати про те, кому насправді належать наші думки (чоло) та наші діла (руки)?

«Нехай серце вам не тривожиться! Віруйте в Бога і в Мене віруйте!» (Ів.14:1).

«Поклади свої чини на Господа і будуть поставлені міцно думки твої» (Пр.16:3).

Неля Оніщук, медик, м. Луцьк

Потрібен маяк

«Моряку нужен в море маяк...» Це слова з християнської пісні. Світ наче море, а життя людини — корабель у ньому. Маяком (дороговказом) нам залишено Слово Боже. Але саме по собі Писання не матиме ефекту, якщо воно просто лежатиме на столі або текст не буде зрозуміло донесений людині. Завдання проповідників зробити Боже Слово

видимим і доступним, щоб воно мало контрастне забарвлення, сильне світло і, якщо потрібно, використати засоби, аби це слово було добре помітне в непростий для людства час. Інакше в морі з'являться тисячі, а може і мільйони заблуканих суден.

Такі думки з'явилися в мене після одного випадку. Заглянув я якось в групу, де публікуються різноманітні відкриття, пророцтва. І жахнувся: у якому дрімучому лісі блукають християни! Понад 13 тис. учасників у групі, очевидно, що люди мають інтерес до духовного, надприродного. Читаю декілька так званих відкриттів — переважають теми пандемії, вакцинації, звіщення майбутнього.

Приведу окремі фрагменти: «И говорите, дети Мои, всем говорите, что начертание — это есть вакцинация. И не допускайте малейших сомнений, даже если вам будет кто-то говорить такой, что имеет авторитет, даже авторитет перед Господом, но он не имеет откровения от Господа, но он имеет человеческий авторитет, даже в церкви Господа Иисуса Христа. И он будет говорить, что это не начертание, дети Мои, а вы говорите: «Господь сказал, что это есть начертание».

Минула лише доба — і 50 людей вже поставили вподобання... Півсотні людей (мінімум, бо кількість тих, хто прочитав, вимірюється тисячами) тепер будуть, немов глуха стіна. Вони зведені, на них тепер не подіють жодні аргументи, адже в них вже є заготована відповідь: «Господь сказав — і крапка!»

Наступне відкриття про «обновление истукана или исцеление раны зверя» (на тексти Книги пророка Даниїла). Звернення до тих, які «откажутся поклоняться этому истукану и идола плотского здоровья и будут готовы к львиному рву и к раскаленной печи». «Если князь мира настаивает на принудительном принятии «лекарства» от придуманной болезни, значит это опасно для вашей вечной души!» — йдеться в пророцтві.

Інше попередження: «Услышьте этот призыв с небесных высот — не принимайте ни в коем случае этих прививок. Это есть настоящее начертание, которое сокрыто в этом

флаконе укола... Все эти люди идут и пойдут в ад. Кто из людей Божьего народа был записан в книге жизни на небесах и кто вступил в это адское и дьявольское дело — все вычеркиваются из книги Записей на вечную жизнь. Все сразу после принятия прививки этой вычеркиваются навсегда». Тисячі людей, що перебувають у цій групі (та інших групах, бо їх є багато) — з різних країн, різних міст, різних місцевих церков. Вони навколо нас. Діляться один із одним оцими «духовними» відкриттями, призначають молитви, їздять на молитви по хатах, де ще більше підживлюють свої еретичні погляди.

Особливо це небезпечно на фоні загальної тенденції зневіри в церковних структурах (причин для розчарування вдосталь). Не лише я помічаю, що дедалі більше людей розчаровуються у своїх традиційних церквах, усамітнюються. Серед Божого народу помітне нівелювання ролі церкви в процесі спасіння. Випадаючи з церковного життя, такі християни черпають духовну поживу «на стороні», в інших місцях, у тому числі — в інтернеті, соціальних групах. І як бачимо, заходять надто далеко. Настільки далеко, що є тривога про спасіння їхніх душ. Показати таким людям правду досить не просто, за роки в них сформувався своєрідний релігійний, точніше — релігійно-фанатичний менталітет.

Духовні дари можуть діяти й у наш час, це ми бачимо з Євангелії та досвіду Церкви. Зокрема, є пророцтва, інші мови, вияснення мов, відкриття та інші дари. Істинні новозавітні пророцтва не загрожують Писанню і не конкурують з ним, але підпорядковуються йому.

Що ж каже Писання щодо вакцинації та антихриста? Чи є хоч якісь підстави вважати вакцину печаткою звіра? Говорячи про останній час (до речі, цим терміном часто позначається період між першим та другим приходом Христа), Біблія вказує на те, що він буде тяжким (див. 2Тим.3:1), відбудеться зростання беззаконня (див. Мт.24:12), відновиться держава Ізраїль, буде відбудовано храм у Єрусалимі, почастишають природні катаклізми, війни тощо (див. Мт.24). У контексті вчен-

ня про останній час є ще поняття Великої Скорботи — періоду в майбутньому, під час якого Бог звершить суд над Ізраїлем та світом. На початку Великої Скорботи на землі буде процвітати всесвітня релігійна система, що матиме широкий політичний вплив і яка в книзі Об'явлення названа «Вавилон» (див. Об.17:5). Під час Великої Скорботи вона стане переслідувати святих (див. Об.17:6). Підготовча робота зі створення цієї універсальної релігії, очевидно, повинна бути проведена ще до початку Великої Скорботи, в останні роки періоду Церкви.

Не варто сприймати час будь-якого лиха на землі як час Великої Скорботи. Адже це буде особливий період на землі, якого ще не було ніколи. Упродовж історії люди час-то говорили, що кінець світу близький, сьогодні також про це говорять. Проте ведуть себе всі так, наче не вірять у це: купують і продають нерухомість, накопичують кошти, будують плани на майбутнє. Коли ж настане Велика Скорбота, майбутнє втратить свою привабливість — і люди шукатимуть смерті.

Саме в період Великої Скорботи правитиме антихрист (див. 2Сол.2:3,4). Він матиме свого пророка (див. Об.13:7,8). Ось тут і з'являється згадка про начертання звіра — як про наслідок поклоніння: «І зробить він, щоб усім: малим і великим, багатим і бідним, вільним і рабам — поставили їм начертання на їхню праву руку або на чоло їхнє; і щоб ніхто не зміг купувати або продавати, якщо не має начертання, або імені звіра, або числа імені його» (Об.13:16,17).

Мовою Священного Писання носити на собі печать (чи начертання) означає належати або підпорядковуватися комусь. Печать (ім'я Боже) на чолі віруючих означає їхню приналежність Богу, Його владу над ними (див. Об.3:12; 7:2-3; 9:4; 14:1; 22:4). Тому підкоритися антихристу (образно — прийняти на своє чоло чи на праву руку печать звіра) буде рівносильне відреченню від Христа, що спричинить позбавлення Царства Небесного. Символіка печаті взята від старовинного звичаю, коли воїни випалювали на своїх руках або на лобі імена своїх вождів,

а раби — добровільно чи насильно — приймали печать імені свого пана. Язичники, віддані якомусь божеству, нерідко носили на собі татування цього божества. Цілком ймовірно, що за часів антихриста цей процес буде вдосконалений із урахуванням сучасних технологій. Останні досягнення в технології медичних імплантів збільшили зацікавлення до знака звіра, про який згадується в 13 розділі Об'явлення. Можливо, технології, за якими ми сьогодні спостерігаємо, представляють початкові етапи того, що з часом буде використане як знак звіра. Важливо розуміти, що медичний або фінансовий мікрочіп, імплантований у вашу праву руку або чоло, ще не є знаком звіра. Та й саме число 666 саме по собі не несе в собі ніякої небезпеки, адже це «число людське». Знак звіра надаватиметься лише тим, хто поклониться антихристу (притому зробить це свідомо!). Він буде посвідченням особи останнього часу, яке вимагатиме антихрист, щоб мати можливість купувати чи продавати.

Отже, загалом вакцинація не суперечить доктринам християнської віри. Імунізація — це перевірений понад столітнім досвідом людства шлях до суспільного здоров'я. Але разом із тим священнослужителі не беруть на себе відповідальності за ефективність і безпечність цієї медичної процедури. Остаточний вибір має зробити сама людина, добре вивчивши інформацію й порадившись із компетентними фахівцями в цій сфері. Вакцинація має здійснюватися на добровільній основі й не порушувати фундаментальні права людини.

Ми проходили вже запровадження ідентифікаційних кодів, біометричних паспортів, пройдемо й пандемію. Пам'ятаймо, страх паралізує людину. Невігластво губить. Доки людина не знає істини, її легко можна переконати в будь-чому. Досліджуймо Писання, найвірніше пророче слово, і не будемо хитатися та тривожитися розумом.

Олександр ГЕНІШ,
журналіст, м. Дубно

* * *

Годинник, маятник і часу плин
І неповторний, і безповоротний.
Ми часто не цінуємо хвилини,
Життя проходить наше безтурботно.

В народі кажуть: наші дні ідуть,
А місяці біжать, неначе коні,
Роки ж — летять, як птахи, і несуть
Сердечну втому й паморозь на скроні.

Як часто наші дні — лиш метушня,
Безцільна і суєтна, і безплідна.
І завжди нам не вистачає дня,
І човен наш пливе й пливе безслідно.

Навчи нас часом, Господи, цінить,
Щоб Ти для нас не став суддею грізним,
Коли спитаєш нас за кожну мить,
Та щось змінити — буде пізно.

Володимир Сад

Пухнастий котик і тлумачення Писання

Не всі люди вміють опрацьовувати інформацію. Тому народжуються безглузді суперечки. Коли ти говориш, що кошеня блакитно-оке, вони сперечаються: ні, воно пухнасте. А інші: ні, воно руде. Це все грані одного предмета, і важливо бачити предмет об'ємно, а не з перспективи однієї грані.

Подивіться на комбінацію граней на прикладі тільки одного вірша. Ісус сказав: «Страждання зазнаєте в світі, але будьте відважні: Я світ переміг».

Спочатку розріжемо вірш на частини, а потім усе з'єднаємо. Отож, розрізавши, маємо три послання: 1. Страждання зазнаєте

в світі. 2. Будьте відважні. 3. Я світ переміг.

Проповідники песимістичної Євангелії проповідують про страждання. Проповідники суперблагодаті проповідують про перемогу. Але Ісус проповідує: «Страждання зазнаєте в світі, але будьте відважні: Я світ переміг».

Коли ми дивимось тільки на окремі грані, ми не бачимо реальної картини. Коли одні люди весь час у земних стражданнях, а інші — по землі вже не ходять, а на Небі сидять, — то це спотворює Євангелію. Тобто ви з аналізом окремих частин попрацювали, а синтез куди поділи? Синтез об'єднує всі частини.

Котик може бути і блакитно-орудим... А ще він може кусатися й дряпатися. Але його пухнастість нам більше подобається, ніж його гострі зубки й кігтики... Однак пухнастість не означає, що не буде подряпин. Так і зі Словом Божим — не можна взяти «перемогу» й відкинути «страждання» й зусилля, що містяться в словах «будьте відважні». Будьте відважні, усвідомлюючи, що ви проходите через страждання з позиції Його перемоги, і в Його перемозі гарантовано перемогу вам.

Це тільки один приклад, один вірш. І так із усім іншим. Голова нам потрібна — щоб навчитися читати весь текст. Серце — щоб вибухнув одкровенням прочитаний текст.

Марина МИРОНОВА

Обережно: нова релігія!

Хороший заробіток, красивий одяг, крута машина, класний будинок, файна фігура, стильний вигляд, гламурне фото в соцмережах — це все дуже добре й чудово, і приємно. Але є одна проблема. Це все колись закінчиться. І закінчиться сумно. Рано чи пізно ми всі помremo. Але ти чомусь не хочеш думати про це й всіляко ігноруєш цю правду. Ба більше, вважаєш занудою й релігійним фанатиком кожного, хто має відвагу думати про це й говорити.

Гаразд, припустимо, що ця вся тема й справді не варта уваги. І треба собі просто жити й не забивати голову думками про смерть та пошук сенсу. Нехай! Але як ти тоді пояснюєш самому собі той факт, що ти сам у своєму житті спираєшся на явні етичні норми. З якого дива ти ними керуєшся? Ба більше, у їхньому світлі ти судиш інших, а себе самого хвалиш, коли дотримуєшся їх. Хіба не так? А також, гадаю, ти не будеш нейтральним у своїх оцінках людських учинків, коли тебе хтось пограбує, обдурить чи зрадить? Чи, можливо, ти хочеш сказати, що ніколи нікого не судив? Але ж ні, ти за суджуєш такі дії щодо себе. А чому

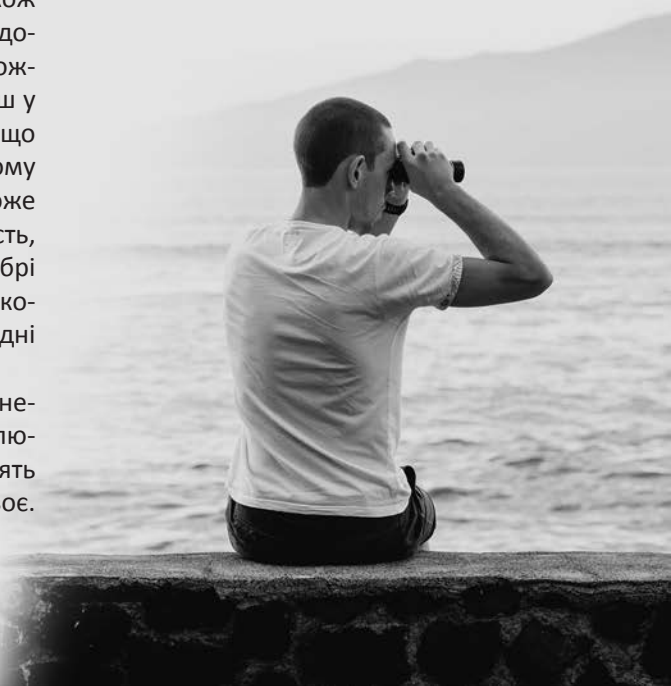
ж їх судити, якщо кожен може жити так, як хоче? Чому ти обурюєшся, коли щодо тебе чинять несправедливо? Про яку несправедливість може бути мова, якщо за твоїми словами пошуком сенсів клопочуться тільки релігійні адепти?

Не ображайся за прямолінійність, але я тільки хотів показати тобі, яка непослідовна, абсурдна та нелогічна твоя життєва позиція. Ти вважаєш себе розумником, а тих, хто шукає в житті релігійного смислу, зневажливо називаєш нерозумними. Але ж будьмо чесними: моральні принципи, якими ти також насправді керуєшся, неможливо довести суто матеріально, у них можна тільки вірити. І ти просто віриш у свої моральні стандарти. Але якщо завтра ми всі помremo — і на цьому кінець, то про які принципи може бути мова? Чому вірність, мужність, справедливість та чесність — добрі й похвальні, а геноцид, голокост, корупція й злочинство — погані й гідні осуду?

Мій висновок очевидний: немає невірних людей, є просто люди, які вірять у різні речі. Але вірять насправді всі. Просто кожен у своє.

Утім, дехто бажає видавати себе за розумника, який стоїть над усією цією релігійною маячнею, і глузує з віруючих. А насправді це ніщо інше, як просто більш витончена релігія — релігія власного «Я» у всій своїй красі. Така собі секта егоїстів. Хтось шукає основу смислу та етичних норм у Богові, а хтось сам собі встановлює власні етичні норми, роблячи бога із себе. І тут ще потрібно розібратися, яка з цих релігій більш токсична, фанатична й агресивна.

Себаст'ян ТЕГЗА

«Мудра жінка будує свій дім...»

Я народилася 1979 року в м. Калуш Івано-Франківської області. Була другою дитиною в сім'ї. Мене не планували... Просто мама годувала грудьми брата, із циклом була нестабільність — і через рік народилася я. Дуже рано стала розмовляти, легко запам'ятовувала довгі вірші. У віці півтора року знала молитву «Отче наш».

Коли мені було 5 років, батьки розлучилися — і ми переїхали жити в Харків, до маминої старшої сестри. Мама багато працювала, деколи в нічну зміну, і ми залишалися з братом ночувати в дитсадку. Я дуже любила співати, і вчителька музики, яка працювала в садочку, постійно казала, що за свою 15-річну практику не мала такої талановитої дитини. Рекомендувала віддати мене в музичну школу. Але школа була платна, а коштів не було... Коли я пішла в перший клас загальноосвітньої школи, у нас з'явився «тато». Мені дуже хотілося так його називати, але спочатку він не хотів, а потім я не змогла...

Якось я прочитала оголошення в будинку культури, що проводиться набір у клас фортепіано. Я дуже просила — і мама мене записала. Радість від здійснення мрії дуже швидко розбилася об жорстоке ставлення вчительки — вона біла ребром дерев'яної лінійки по пальцях, якщо я помилялася. А згодом і коштів на цю студію стало не вистачати, довелося залишити заняття.

У радянські часи в клубах і будинках культури було багато безкоштовних гуртків, і я ходила майже в усі. І в цирковий, і в ляльковий театр, і на художню гімнастику... Врешті зупинилася на театральному гуртку «Сигнал». У ньому пройшло моє дитинство. Протягом усіх новорічних свят, канікул, ми грали спектаклі на новорічних ялинках — по 2-3 вистави на день. Напевно, це один із найпрекрасніших періодів мого життя — я відчувала себе такою дорослою й відповідальною!

Після закінчення 9 класу пішла навчатися в швейне училище. Чому саме туди? Не знаю. Просто так було зручно всім. Але музика продовжувала жити в серці. Із підліткового віку стала писати вірші. Я завжди любила писати, читати. У школі з великим задоволенням писала твори, завжди брала участь у конкурсах читців... А вчитися пішла на швачку. Хоча ні крапельки не шкодую, бо сьогодні можу пошити чи перешити будь-яку річ так, як мені подобається.

Після закінчення училища відразу вийшла заміж, мені було 18. Чоловік був гарною людиною, але я не любила його, він був для мене рішенням побутових проблем і просто другом. Я хотіла вчитися, читати книжки, мати справу з музикою. А вдома могла тільки мріяти ночами про це. Ми жили в гуртожитку, старший брат і молодша сестра, яка народилася від шлюбу матері з вітчимом, постійно були під моєю

відповідальністю. Приготування їжі, прання, прибирання... Усе це робила я, тому що мама взялася за бізнес, багато їздила, торгувала. Це був 1997 рік.

Мій шлюб почався неправильно, і всі подальші події були наслідком цього. Я відразу завагітніла, і на 5 місяці стався викидень. Плід завмер. Це все сталося вдома, вночі... Я не знала, що мені робити. Ледь не втратила розуму, коли побачила дитину — це був хлопчик... Далі був важкий місяць у лікарні, ніяк не зупинялася кровотеча. Стан був критичний — і фізичний, і психічний. Я ненавиділа себе, чоловіка... Рішення про розлучення здавалося тоді найправильнішим. Із цією думкою вийшла з лікарні. І ми розійшлися. Я жила сама в найманій квартирі. Пішла торгувати на базар. Це був початок розквіту приватних підприємців, продавалося все й всюди. З'явилися гроші, розваги, але душа була пуста й самотня. Офіційно ми не розлучилися, і тому через півроку знову стали жити разом.

Так минуло 6 років... Ми сходилися й розходилися через кожні півроку. Я ще 4 рази була вагітна — і щоразу на 7-12 тижні стався викидень. Кожного разу! Ми лікувалися, їздили до різних лікарів, але нічого не змінювалося. Закінчилося тим, що після чергового запалення розірвався яєчник — і мені його видалили. У квітні 2003 року ми розлучилися офіційно.

У грудні того ж року я вийшла заміж за другого чоловіка. Навіть не зрозуміла, як це сталося. Стосунки з ним розвивалися дуже швидко й бурхливо. Він був на 10 років старший за мене, мені було 26. В Ігоря була дев'ятирічна донька Настя. Він не часто з нею спілкувався, і моє серце, яке виросло без батька, дуже цим переймалося. Я стала забирати її на вихідні до нас. Ми подружилися, хоча й дуже непросто, бо її серце було закрите. Дівчинка росла в складних умовах — її мама випивала... І Настя, і двоє її старших братів народилися від різних чоловіків. Вона була дуже самостійною, з шести років сама їздила на тренування через усе місто. Мені дуже хотілося стати її другом.

Я здійснила мрію про навчання — вступила в інститут на заочне відділення. Здобувала професію менеджера міжнародного туризму (досі не розумію — навіщо). Якось якраз під час сесії мені стало погано, була затримка — як при вагітності. І виявилось, що це справді вагітність, але позаматкова. Термін був уже занадто великий — і єдина труба розірвалася. Знову операція й біль. Розірвалося й моє серце, бо усвідомила, що дитину я не зможу народити тепер ніколи. Було ще важче, ніж тоді, коли втратила дитину вперше.

Мені здавалося, що це кінець — кінець усьому. Я знову закрилася в собі (це мій спосіб самозахисту). Але тривало це недовго — тому що Ігор виявився не таким, як усі. Я написала йому листа, що ми повинні розлучитися, що він зустрине ще дівчину, яка народить йому дитину. Але він сказав, що дитина в нього вже є і що йому потрібна я. Це трохи надихнуло мене, і ми продовжили жити разом. Ми не були щасливими — Ігор випивав. Узагалі-то до зустрічі зі мною він жив вільним життям, без будь-яких зобов'язань.

У той час стали видавати іпотеку на житло, і ми купили в кредит будинок. Коли переїхали туди, забрали

Настю до себе. Її мама тоді дуже пила. Я просто розчинилася в цьому моменті: нарешті в нас була повноцінна сім'я — мама, тато й донечка. Хоча Настя була дуже не простою дитиною. Процес зближення розпочався тільки тоді, коли я чітко заявила, що не претендую на роль мами, що можу бути для неї старшою сестрою, подругою, але не мамою (у нас вікова різниця — 15 років). З кожним новим місяцем вона більше відкривалася й прив'язувалася до мене.

Так минув рік. Стосунки з чоловіком були не дуже добрими, його потяг до алкоголю мене дуже відвертав від нього. А потім я дізналася про зраду — випадково... Це була смертельна рана, яка розчавила мене. Як жінку, як дружину. Це був кінець — знову. Але мене тримала Настя. Я не могла думати тільки про себе, бо тоді вона повинна була б повернутися до мами. Вона плакала й просила — і я не змогла. Ми лишилися жити разом. З часом я пробачила чоловіка, але це вже було не те... Я не довіряла, підозрювала... І зради виявлялися знову! Мені хотілося втекти кудись далеко, де я маленька й співаю пісні... Але я велика, і більше моє серце не співало.

Через деякий час я зрозуміла, що коли Настя підросте, вийде заміж і почне самостійне життя — я лишусь сама. Це знову засмутило моє серце. І одного разу прийшла думка про всиновлення — це вихід. Я ж можу віддати любов тій дитині, яка її потребує. Якийсь час я жила з цією думкою, не знала, як про це сказати чоловіку. У нього навіть з рідною донькою були, м'яко кажучи, холодні стосунки. Але я наважилася й написала знову лист, бо озвучити це вголос не могла. І, на диво, він так просто каже: «Звичайно, давай!»

Був 2006 рік. Зібрали документи, нас внесли в список потенційних батьків. Я стала щодня молитися перед іконами. Ігорю написала на листочку «Отче наш», він щоранку виходив на кухню й демонстративно прочитував молитву, як актор. Ніяк не міг вивчити. Я мала молитвослов православний і кожного дня читала, зранку — 16 молитов, увечері — 14. Я вірила й бачила — Бог поруч, Він допомагає.

Я хотіла, щоб дитина була ще зовсім маленькою, щоб не було в неї травми. І навіть у цьому Господь допоміг. Через півроку від початку збору документів ми вже забрали нашу маленьку принцесу додому. Це неймовірно відчуття. Це просто була олива на мої глибокі рани, які постійно кровоточили. Здавалося, що весь світ розквітав серед зими, усе співало й раділо разом зі мною.

Почалося нове життя, цікаве, складне, відповідальне, але — нове. Ігор теж змінився, перестав пити. Настя дуже раділа сестричці, допомагала завжди. Мені здавалося, що я тільки почала жити, що все, що було до цього, мені просто наснилося. Не було вже того болю й гіркоти від зради. Моєю проблемою було те, що я ніколи не плакала — закривалася в собі й думала, багато думала й мовчала.

Катя підростала й була дуже схожою на мене — дуже рано стала ходити, говорити. Майже не хворіла й гарно розвивалася. Через деякий час, коли життя більш-менш налагодилося, усі звикли, потихеньку Ігор повернувся до алкоголю. І як наслідок — до зради. Усе почалося знову. Тільки мені вже не було так боляче. Просто брид-

ко було. Я стала відчувати до нього відразу, і це почуття росло. Уже не могла з цим боротися — і прийняла рішення розлучитися. Розочала процес продажу будинку. Мала маленький бізнес, магазинчик під містом, автомобіль — відчувала себе самодостатньою й упевненою.

У той час моя мама й молодша сестра стали відвідувати протестантську церкву й навернулися до Бога. Я ж далі вперто відстоювала православ'я. Уперше взяла в руки Біблію, коли стояла на колінах і кричала в небо: «Що мені робити?! Ти чуєш мене? Що мені робити?» Це було після розмови з Настею, коли я сказала їй, що ми з татом розлучаємося, що будинок уже продається, і вона має повернутися до мами. Як вона плакала, казала, що хоче жити зі мною, що не хоче повертатися до мами! Я пояснювала, що в мене дворічна Катя, що я не знаю, де житиму, що мені ніхто не віддасть Настю, у якої є мама й тато. Це була важка розмова, і коли вона поїхала на тренування, я впала на коліна — і стала кричати... Потім раптово скочила й пішла за Біблією — не знаю, що мене спонукало. Розгорнула її й прочитала: «Мудра жінка будує свій дім, а безумна своєю рукою руйнує його» (Пр.14:1). Саме ці слова змінили все в моєму житті. Назавжди! У той момент стало зрозумілим, що я не можу розлучитися. Бо потім буде третій, четвертий, п'ятий чоловік... І з жодним я не зможу жити, бо проблема — у мені. Я відчула гостру потребу в любові. Мені так захотілося, щоб мене хтось любив!

Йшов час, будинок ми таки продали й переїхали жити за місто. Ігор випивав, а Настя поїхала до мами, яка на той час перестала вживати алкоголь. Стосунки з Ігорем були холодними, ми майже не жили разом. Але всередині щось тримало. Тепер я знаю, що це був Бог і молитви за нас.

У 2008 році моя сестра вийшла заміж, і вперше в житті я потрапила на християнське весілля, де ніхто не пив... Час від часу стала відвідувати церкву в неділю. Працювала тоді в салоні майстром манікюру, магазин довелося закрити, бо почалася економічна криза. Загалом було важко, але лишилися гроші від продажу будинку. Я навіть купила нову машину.

У жовтні я прийняла рішення не розлучатися й разом жити в придбаній половині будинку. А в грудні, перед самісіньким Новим роком, я навернулася до Бога. Це було рішення, яке повністю змінило моє життя, розділило його на «до» та «після». А мій чоловік вийшов на покаяння 15 лютого 2009 року, і пояснити це було просто неможливо. Я його навіть не кликала до церкви. Розуміла, що він ніколи не прийме цього способу життя. Я навіть ще й не молилася за його навернення...

Бог робив дивовижні речі, усе змінювалося, тільки от почуття до чоловіка не змінювалися. Вже не було такої відрази, але прийняття теж не було. Я не розуміла, як могла вийти за нього заміж. Якось була сімейна конференція, яку проводив Віктор Куриленко. Він почав із того, щоб кожен із подружжя відповів на питання: «Чи одружилися б ви зі своїм партнером, якби зараз була можливість знову вступити в шлюб?» Відповісти треба було самому собі. І коли їхали в машині додому, я запитала, що відповів чоловік, а він запитав, що я відповіла. І ми разом вигукнули: «Ні!» Це було боляче, але правда.

Так ми й жили — спокійно, без емоцій, але в церкві. Я клопоталася Катєю. Але головне, що сталося — я стала співати. У моєму житті знову з'явилася музика. Хоча серце ще не співало... Майже три роки знадобилося, щоб Бог змінив моє серце — непокірне, горде, зруйноване й розбите, воно не вміло любити. А так хотілося! Одного разу я плакала й запитувала: «Господи, чому все так?» І Бог відповів у моє серце, що я мала першого чоловіка, який любив мене, але шукала свого, тому втратила все. Як же бути тепер? Коли зроблені такі відповідальні кроки. Час — потрібен був час...

Час йшов і наближав мене до найбільш критичних моментів. Ми не розмовляли місяцями, але щовечора разом молилися. Бо Ігор встановив таке правило — кожен вечір ми молимося й читаємо Біблію разом. Я протестувала мовчки, але якась внутрішня влада наказувала підкоритися. І стали відбуватися дива.

Ігор не міг знайти роботи. Він після покаяння залишив нелегальний бізнес, а що робити далі — не знав. З того всього пішов у церкву черговим — три дні на роботі, чотири вдома. Це було майже безкоштовно, грошей, якими його благословляли, ледве вистачало на проїзд. Я продовжувала заробляти манікюрами. Ігор пішов навчатися в біблійний коледж. Він настільки змінився, що я іноді не вірила, що це той самий чоловік, за якого я вийшла заміж. Він став ходити на всі домашні групи, молитовні зібрання по всіх куточках міста, про які тільки чув і знав. Став найкращим другом усіх самотніх і вдів, міняв їм унітази, крани, двері, замки. Допомігав усім і завжди. Я не дуже це розуміла, мені хотілося, щоб він заробляв, приносив додому кошти, щось робив по господарству. Але він постійно комусь допомагав. А ще дива такі ставалися... Уранці я могла бути невдоволеною

через те, що він пішов на роботу й не поцілував мене. Коли роздратованість наростала, я йшла молитися, а щойно вставала з колін — приходило смс із текстом: «Я забув тобі сказати, що дуже сильно люблю тебе!» Ігор міг прийти додому з букетом бузку або польових квітів... Невидима сила змінювала нас. Ми стали чути один одного. І помічати.

Настав 2013 рік. Ми служили в церкві, Катя пішла до школи — спеціалізованої музичної школи. Я дуже хотіла, щоб вона займалася музикою. На той час я стала писати пісні, тільки шкодувала, що не маю музичної освіти й не можу їх співати в церкві.

У листопаді сталася біда, ми втратили все — дім, одяг, взуття... Будинок згорів, ми чудом лишилися живими — розбудили сусіди. Сусіди, які жили в другій половині будівлі, опалювали її електричними приладами, проводка була стара — і стала тліти. О 4-й годині ранку почалася пожежа на їхній половині. Ми спали, і загинули б від диму, якби нас не розбудили. Усе вже було в диму, і сон був глибоким від отруєння. Але Бог зберіг! Ми встигли схопити документи, ноутбук, усі книги, за якими Ігор навчався, усі конспекти, реферати й Біблії. Катю вивели в ковдрі. Усе згоріло. Сусід загинув у тій пожежі...

Ми лишилися живими — це було неймовірне відчуття. Ніби Сам Бог тримав нас у руках. І я чітко усвідомила, що найцінніше в житті — це мій чоловік і моя донечка.

Не було ні сліз, ні печалі, ні страху. Ми були живі й щасливі, бо прийшов Бог і приніс любов. Справжню, не фальшиву, не зрадливую!

Сьогодні ми — щаслива християнська сім'я, де люблять Бога й людей, де цінують стосунками, де царює Бог, де влада належить чоловіку, а жінка поважає його не за велику зарплату чи дорогі подарунки, а тому що любить. Тому що я можу прокинутися вночі від того, що мій коханий просто цілує мої очі, мої руки... Це безцінне!

Ми 5 років прожили в літній кухні (12 кв. м), але це були найпрекрасніші часи — нам не було тісно, ми не заважали один одному. Нам так і не вдалося відбудувати будинок, але, слава Богу, з'явилася можливість пожити в трикімнатній квартирі друзів, які виїхали в іншу країну. Уже третій рік так живемо, як буде далі — не знаю. Але не хвилююся анітрошки, бо вже не ми живемо — а живе в нас Христос. Ми Йому служимо, Йому належимо. І вже ніхто й ніщо не зможе від Нього відлучити! Люблю Господа, свого чоловіка, своїх донечок. Відчуваю себе повноцінною й цілісною. І все це — завдяки Господу!

**Оксана СОРОКІНА,
м. Харків**

Твір, надісланий на літконкурс ім. Джона Буньяна і адаптований для публікації в журналі

Найважче в житті те, що воно продовжується...

Найважче в житті те, що воно продовжується.

І навіть, якщо ми досягнемо певних успіхів, вже завтра їх буде недостатньо.

Сьогодні весілля — це мрія, що здійснилася, але без щоденної роботи над собою вже завтра воно може обернутися гіркою самотністю навіть в рамках шлюбу.

Сьогодні народження дитини — це благословення, але вже завтра без належного виховання дитя може стати для батьків прокляттям.

Сьогодні можна пафосно вивести євреїв із Єгипту, а вже завтра, не дотримавшись Божої директиви, так і не побачити обіцяної землі.

Сьогодні можна бути «чоловіком по серцю Бога», а вже завтра дозволити собі слабкість, спостерігаючи з даху, як купається красуня.

Сьогодні можна бити себе в груди: «Ісусе, Ти для мене ВСЕ!», а вже завтра, сидючи біля вогнища з чужими людьми, захищатися: «Та ви що! Ніякий я не штунда!»

Сьогодні можна отримати 29-ту відмову у працевлаштуванні, але завтра витерти сльози і продовжувати шукати.

Сьогодні можна пережити жорстоку зраду, але завтра, післязавтра і «третього дня» бачити цю людину, працювати / жити з нею, молитися за неї.

Сьогодні після численних молитов можна втратити хвору дитину, але завтра потрібно вимкнути емоції і віддати її в обійми Ісуса, а свою любов — іншим дітям, чоловіку, рідним.

Завтра все обнулиться, і кожен з нас отримає новий шанс чи новий челендж.

Завжди так не буде.

Ані добре. Ані погано.

Та найкраща новина, що завтра Ісус знову буде поряд.

У кожному сезоні.

У кожному дні.

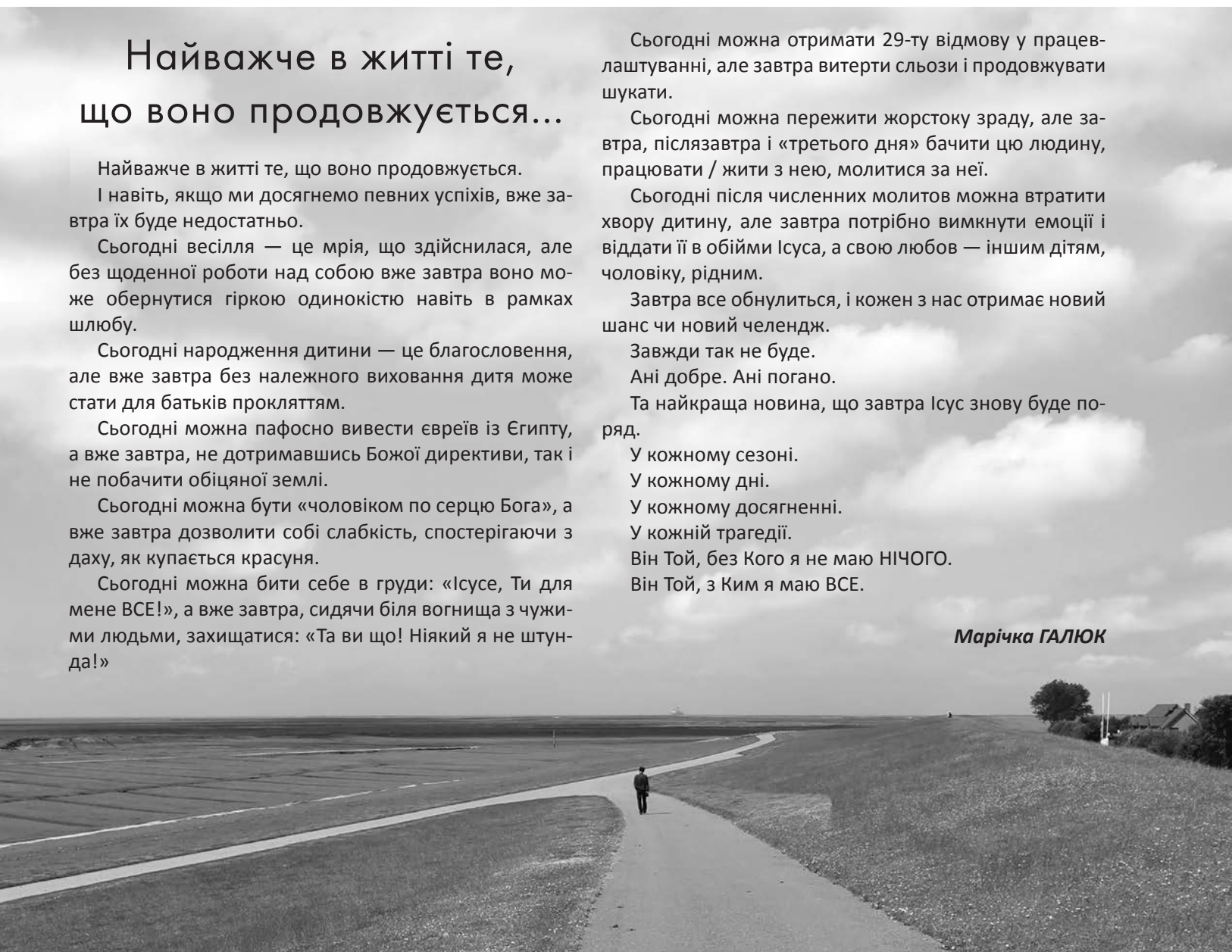
У кожному досягненні.

У кожній трагедії.

Він Той, без Кого я не маю НІЧОГО.

Він Той, з Ким я маю ВСЕ.

Марічка ГАЛЮК

Апостол Петро

Ти знаєш, Господи, що я люблю Тебе.
 Ти знаєш, Господи, що я Тебе кохаю.
 Ти знаєш, як зневажив я себе
 До невимовного болючого відчаю.

Щоб зрадити — й на думці не було.
 Надіявсь у дворі Тебе дождатись.
 «Невинний Він, відпустять все одно, —
 Я думав, — разом будемо вертатись».

Не знаю, звідки впав на душу страх.
 Невже із вуст зневажливих служниці?
 Побачив вирок я в її очах
 І зрозумів: це смерть — це не дрібниці.

Злякався я. Вона ж: «Ти був із Ним».
 Злякався я, бо кожен на дворищі
 На мене зиркав поглядом лихим, —
 І гідність впала
 на щаблі найнижчі.

«Не був я з Ним! Не знаю я, хто Він!
 Бог свідок! Присягаюся! Це правда!»
 Бо що ж сказати їм? Я тут один.
 І півень заспівав, немов прорік: «Це зрада».

Сльозами все закрилося вгорі.
 Розкралась душа від болю розуміння.
 О, ліпше б я помер у тім дворі,
 Ніж мучитись від докорів сумління.

Та бачу я, що Ти мені простив.
 Ти не лишив мене Себе і раю.
 Ти знаєш, Господи, що я Тебе любив!
 Ти знаєш, Господи, що і тепер кохаю.
Василь Мартинюк

Я до Тебе прийду

Я до Тебе прийду, мій предвічний Равві,
 Як Марія, до ніг тихо сяду.
 Ти розкажеш, як роси тремтять на траві,
 Де шукати для серця розраду.

Ти поясни мені, чом скотилась сльоза,
 Чом нести тягарі свої мушу,
 Чом лелеки весною вертають назад
 До старої засохлої груші.

Я Тебе розпитаю, від Тебе навчусь,
 Як Тобі поклонятися щиро.
 Мій Господь і Спаситель, мій Пастир Ісус,
 Благодатні слова Твої — миро.

Ти розкриєш секрети Твоїх обітниць
 І дозволиш зайти за завісу,
 Щоб побачив я славу небесних зірниць,
 Скіпетр Твій і святу Твою ризу.

Розпитаю, як в серце приходить любов,
 Як мені увійти в поклоніння
 І подяку віддати за вічний покров,
 Що примножує віру в спасіння.

Ти відкриєш мені горизонти нові,
 Щоб пізнав я святі таємниці.
 Зачерпну Твого слова, мій добрий Равві,
 Як черпають воду з криниці.
Володимир Сад

Савл. Дорога до себе

Дії апостолів, 9 розділ

Були дороги невідомі,
 Важкі, тернисті, нелегкі,
 В краї далекі і додому,
 І всі, здебільшого, — вузькі.

Безцінні і гроша не варті,
 Були короткі й без кінця.
 Він їх долав терпляче й вперто,
 Тарсянин з вдачею борця.

Не знав спокою і знемоги —
 Господня ревність бо вела.
 Але найбільш важка дорога —
 Це крок від Савла до Павла.

Цей крок, завдовжки з мить єдину,
 Століть завдовжки, може, з ста,
 Зробив в душі таку руйну,
 Що він, втоптавши в пил гординю,
 Доріс до величі Христа.
Юрій Вавринюк

Естер

Славна перська цариця Естер —
 Досить znana особа й тепер,
 Бо Святого Письма сторінки
 Нам доносять її крізь віки.

Милу дівчину, чесну, просту
 Бог підняв на значну висоту,
 Та вона біля благ джерела
 Вірна Богу й народу була.

В час, коли і народ її, й рід
 Мали стертими бути, мов слід,

Попри ризик померти самій,
Мужньо з ворогом стала на бій.

Всім юдеям спасіння прийшло,
Стало в радість задумане зло,
Так молитва народу й Естер
Зводить задумам грішним бар'єр.

Ллється пісня хвали навкруги,
Щастя вже залило береги,
Славить Божі великі дива
Той народ, що Господь врятував.

Будем край наш нести до Творця
Ми з молитвою віри в серцях,
Бо горлива молитва людей
Їм в життя перемогу веде.
Любов Омельчук

Господь — Пастир мій

Пс.22

Мій Пастир — Бог! Не буду у нестатку.
На пасовиська добрі Він веде.
Мене на тиху воду запровадить
І там я п'ю. Я в Нім безмежно радий!
Ні, не піду я більше до людей.

Я в Нім знайшов для серця відпочинок,
Він відживляє душу там мою.
Він — стежка правди, радості й надії,
Його любов, мов сонце, душу гріє.
Тепер, немов на скелі, я стою.

Він Сам — Життя! Немає більше щастя,
Душе моя! Від радості співай!
Мене ніщо здолати вже не може,
Бо в тяжкий час Христос мені допоможе
І доведе в той вічний щастя край.

Коли піду й долиною темряви,
То не боюся навіть злого я.
І в світлий день, і в пільмі серед ночі
За мною стежать пильно Твої очі,
Зі мною — Ти і палиця Твоя.

Ти стіл мені готуєш для поживи,
Слова Твої — дорожчі за життя.
Всіх тих, хто ще чатує наді мною,
Мов вітром, гониш правдою святою,
І ворогам немає вороття.

Твоє добро і вічне милосердя
Мене не лишать тут, на цій землі.
І я не лишу дім святий Господній.
Любов Твоя і вчора, і сьогодні,
І вічно буде — прапором моїм!

О Пастир мій! З Тобою не боюся.
Ти залишив для прикладу сліди...
Вночі й удень до Тебе я молюся:
— Не випусти із рук Своїх, Ісусе,
Тримай! І сам до вічності веди!
Степан Коханець

«ДіВора-2021» – на Прикарпатті провели табір для дівчат з п'ятидесятницьких церков

Відпочинок і спілкування у вільний час, особисті бесіди й розмови — усе було просто пронизане Божою присутністю. На фруктовій вечірці напередодні роз'їзду було багато не лише фруктів, але й усмішок, вдячних слів, сюрпризів, подарунків і Божої любові.

Не обійшлося й без сліз — за ці дні всі так зріднилися, що не хотілося й думати про прощання. Тому не встигли дівчата роз'їхатися, як ініціатори — відповідальна за працю з дівчатами департаменту жіночого служіння УЦХВЕ Оксана Маліщук і вся її посвячена команда — стали думати над тим, щоб провести такий табір і наступного року.

Назва «ДіВора» не має відношення до біблійної Девори й розшифровується просто — Дівчата + Ворохта. Бо саме в гірському селищі Ворохта на Прикарпатті 18 серпня 2021 року зібралися дівчата з різних областей України, щоб упродовж чотирьох днів спілкуватися, вчитися, відпочивати, а найголовніше — проводити особливий час із Богом.

«Покликана. Цілісна & Незаміжня» — так звучала загальна тема табору. Програма була продумана до найменших деталей, щоб дати відповідь на всі виклики для дівчат із категорії 25+.

Певною мірою випробуванням і нагодою по-новому оцінити свій потенціал, по-особливому досягнути Божу велич і відчути Його любов став одноденний похід на гору Шпиці. Семінари на цікаві й актуальні теми — «Ти покликана» (Віра Деркач), «Твоя дорога на гору» (Оксана Маліщук), «Перешкоди на шляху до цілісності» (Анна Веренич), «У горах і в радості» (Людмила Бендус) — спонукали задуматися над певними життєвими аспектами, дати собі правдиву оцінку й побачити нові вершини, яких можна досягнути в співпраці з Богом.

Про кемп можна писати багато. Але жодних слів не вистачить, щоб описати атмосферу Божої любові й Божої дії упродовж цих кількох днів. Тому, якщо дозволить Господь і ДіВора-2022 відбудеться — ласкаво запрошуємо всіх, хто належить до категорії 25+. Ви точно не пошкодуєте!

Людмила Бендус

Друге дихання для Квіткового: село на Тернопільщині відроджується завдяки християнам

Село Квіткове Бережанського району, що на Тернопільщині, більш відоме старожилам за назвою Сюлко. Там колись вирувало духовне життя, звідти вийшло багато служителів, християн, які роз'їхалися по всьому світу. В останні роки Квіткове прийшло в занепад. Дім молитви, якому вже майже сто років, потребував капітального ремонту.

І сталося неочікуване: знайшлися щирі християни, ініціатори відродження села Квіткового. Насамперед туди обновили дорогу, потім відремонтували дім молитви. А незабаром сталося нове Боже диво — мешканці села почали каятися в гріхах.

15 серпня 2021 року до Квіткового прибуло багато гостей, щоб розділити радість місцевої громади — п'ятеро душ приймали водне хрещення. Не один рік члени сільської церкви молилися до Бога про покаєння односельчан. І ось твердиня впала — один чоловік і двоє жінок прийняли рішення укласти Заповіт із Богом, до них приєдналося ще двоє жінок із сусідніх Зборова і Шумлян.

До особливого свята місіонери та місцеві брати викопали басейн із підігрівом води, над яким звели просторий намет.

Свято розпочалося о 15 годині чудовим співом церковного хору з міста Бережани. Наставлення тим, хто хрестився, дав старший пресвітер Тернопільського обласного об'єднання УЦХВЄ Віталій Яцюк.

Хрещення проводили пастор церкви з смт Козова Михайло Коломийченко та диякон місцевої церкви Михайло Чавурський. Після цього один із служителів звернувся до присутніх: «А може, сьогодні хтось хоче покаятися?» І знову Господь утішив церкву Квіткового новими спасенними душами — на заклик відгукнулося ще троє людей.

На завершення святкового служіння з проповіддю до присутніх звернувся старший пресвітер Івано-Франківського обласного об'єднання УЦХВЄ Юрій Веремій. У своїй проповіді він пояснив важливість Ісусового хрещення для нас. Усе дійство завершилося спільним обідом і гарними піснями. В усіх братів і сестер, які поверталися додому, була велика радість від побаченого й пережитого. Ми віримо, що це не просто служіння, це Божі відвідини Тернопільщини.

Володимир Бобик, Геннадій Андросов

Місце, у якому оживаєш душею

12 липня 2021 року в таборі «Єдність», що в мальовничому куточку Волині, поблизу міста Ковеля, розпочався перший заїзд із трьох запланованих, під час якого відпочивають люди переважно зі спінальними порушеннями (багато хто з них пересуваються на візках). Другий та третій заїзди — для людей із порушеннями зору й слуху відповідно. Про історію, принципи та про те, як усе влаштовано в таборі, нам розповів директор Департаменту праці серед людей з порушеннями слуху УЦХВЄ Павло Смаль, який у Волинській області опікується людьми з інвалідністю.

«Уже 14-й раз ми проводимо табір на цій території. Колись виникла ідея провести навчання для людей із порушеннями слуху на природі. Один із братів-перекладачів навіть запропонував свою територію, де ми облаштували імпровізований табір. Усім так сподобалося, що замість одного дня ми пробули тут аж три. А незабаром стали здійснювати тижневі виїзди для різних категорій інвалідів», — розповідає Павло Олександрович.

Ті, хто починав це служіння, ще пам'ятають час, коли на цьому місці не було ніякої інфраструктури: кухня й сцена містилися під навісами з плівки, відпочивальники мешкали виключно в наметах. Тепер тут уже є окремі приміщення кухні, магазину й кафе, п'ять літніх будиночків, туалет та душ, навіть дім молитви. Частина відпочивальників так само селиться в наметах, бо ж їхня кількість щороку зростає й разом із волонтерами вже перевищує триста осіб. А на відкриття разом із гостями приїждить до півтисячі людей.

Відповідаючи на питання, хто усе це фінансує, Павло Смаль говорить: «В основному вкладаємо кошти різних жертводавців. Цього року, наприклад, вони профінансували бруківку та будівництво кафе й магазину. Наступного року дуже хочемо покращити житловий комплекс. Також є невеличкий реєстраційний внесок (400 грн на тиждень), який роблять усі: як ті, кому служать, так і ті, хто служить».

Загалом послужити в табір приїжджають волонтери в середньому з 15-ти церков із різних областей України.

Існує неписане правило для волонтерів і не тільки — посміхатись та бути привітними.

«В основу табірної життя ми поклали вірш із Послання апостола Павла до Галатів, 5:13 — «Любов'ю служіть один одному». Ми приїжджаємо сюди не для того, щоб нам служили, але щоб послужити комусь, і це приносить особливу радість», — підкреслює служитель. За його сло-

вами, духовна сторона в таборі завжди стоїть на першому місці. Цього року обрали морську тематику та гасло «Велике плавання». У відповідному стилі прикрашено територію.

Оскільки не всі відпочивальники є членами церков (одна третина з них, як правило — невоцерковлені), у них є чудова можливість познайомитися з Богом. Кожного року в таборі є ті, хто знайшов тут шлях до Ісуса та покався у своїх гріхах. Є також десятки віруючих, які під час табору отримали хрещення Святим Духом, у тому числі — глухі люди.

«Єдність» — один із найбільших християнських кемпів для людей із обмеженими фізичними можливостями, які проводять служителі УЦХВЄ. Робота в цьому напрямку ведеться також на Львівщині, у Чернівецькій області й деяких інших. Але потреба в таких проектах ще велика.

На відкриття табору приїхало багато гостей. На урочистий лад присутніх налаштував духовий оркестр «Осанна», чудовий дитячий гурт «Нотки» (популярний далеко за межами Волині) та інші виконавці. Привітати волонтерів і відпочивальників прийшли представники влади: міський голова Ковеля Ігор Чайка та голова Ковельської районної ради В'ячеслав Шворак.

Словом наставлення з присутніми поділилися пастор церкви міста та області, серед яких і старший пресвітер обласного об'єднання п'ятидесятницьких церков Михайло Близнюк. З Києва приїхав перший заступник старшого єпископа УЦХВЄ Анатолій Козачок, який поділився рецептом, як жити так, щоб завжди почуватися в формі, взявши за основу Послання до євреїв, 12:1-3. «Кожного дня ми маємо виклики й кожного дня робимо вибір — чи жити, нарікаючи на життя, чи все-таки, попри обмеження, радіти життю», — зауважив Анатолій Козачок, та закликав присутніх обирати життєствердну позицію.

Час у таборі біжить швидко, даруючи і відпочивальникам, і волонтерам нові незабутні хвилини в присутності Сина Божого (Він бо обіцяв бути там, де люди зібрані в Його ім'я). Ми попросили учасників табору поділитися своїми враженнями.

Галина Барановська, м. Рівне, відпочивальниця та волонтерка:

Що для мене цей табір? Це — подих життя! Я взагалі дуже люблю табори, спілкування, люблю знайомитися з новими людьми, особливо ділитися вірою в Господа. Табір «Єдність» відвідую з 2016 року, а в цілому в служінні інвалідам — із 1996 року. Цього року приїхала як волонтер зі своїми внучками та друзями з Харкова.

Оксана Ковальчук, с. Немовичі Рівненської обл., волонтерка:

Я тут служу вже третій рік. Пам'ятаю, яке було перше враження (польові умови трохи налякали), та коли поринула в атмосферу, усе відразу змінилося. По-особливому надихає ставлення один до одного — усі як

рідні. Молитви тут такі сильні, просто відчуваєш благословення. Комусь коляску підвіз, когось незрячого провів — і це наповнює життя особливим змістом, стає так світло на серці, що чекаєш наступного табору цілий рік.

Наталія Павлік, м. Нововолинськ Волинської обл., волонтерка:

Перший раз я приїхала сюди чотири роки тому як відпочивальниця, і Бог дав мені тут чоловіка! Тепер ми вдвох трудимося в таборі волонтерами. Того року я дала свій номер сліпому хлопцеві, щоб, коли треба буде допомога, подзвонив. А мій майбутній чоловік виявився його знайомим волонтером, так ми з Євгеном і познайомилися.

Іван Стегленко, м. Чугуїв Харківської обл., відпочивальник:

Навіть у найкращих умовах можна знайти недоліки — це питання ставлення. Ми ж приїхали сюди шукати перш за все духовного спілкування, адже більшість із відпочивальників, як і з волонтерів, є членами різних церков. Тому маємо чудовий відпочинок, подяка Господу!

Наталія та Ніна Климовець, с. Більськ Рівненської області, відпочивальниця та волонтерка:

Наталія: Ми з мамою вже вчетверте приїхали до цього табору. Дуже задоволені, особливо тим, що умови з кожним роком покращуються.

Ніна: Наталя саме під час такого табору покалася, після чого прийняла водне хрещення. Пам'ятаю, тоді проповідував єпископ із Полтавщини — і моя донька вирішила віддати своє життя Господу. Тоді їх семеро калялося.

Галина Фурман, ведуча програми «Крок назустріч», м. Луцьк, гість:

Мене вразило, як служіння в таборі запалило молодь луцької церкви «Спасіння». Раніше лише кілька молодих людей із церкви були волонтерами, а тепер майже вся молодь і підлітки стараються послужити. У день відкриття вони працювали на кухні, приготували чудове гриль-меню та цілий день пригощали всіх охочих кавою.

Світлана Чеха, м. Першотравенськ Дніпропетровської обл., відпочивальниця:

Ми, люди, які пересуваємося на візках (особливо ті, хто мешкає в багатоповерхівках без ліфта), змушені подовгу сидіти вдома, на вулиці мало буваємо. Тому спілкування в таборі для нас особливо цінне. Крім того, спимо тут у наметах, вважайте, на свіжому повітрі, маємо хороше обслуговування. Слава Богу за всіх людей, які організовують цей табір!

Фото з табору на 3-й сторінці обкладинки

Табір «Єдність», м. Ковель (Волинь),
12 липня 2021 р.

* * *

Зажурились думи. Журавлями
Закружляли в високості мрії.
Ще, здається, осінь за горами,
Ще весна надією тепліє.

А душа журливо щось курличе.
Чужина — хоча й гніздечко звите...
А душі наснилась знову вічність —
Давня мрія, сонцем оповита.

Промайнула в злеті журавлинім,
Заяснила у небесних далях.
Я ж бо думала — здіймусь, полину,
Але сили мало, ой, як мало.

Та не здамся із гріхом в двобої!
Хай душа міцніє в грізнім гарті!
Знаю, ради вічності й собою,
І життям пожертвувати варто.

Ольга Міцевська